

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
2024-YL-341

**7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DİNLEME VE KONUŞMA
BECERİLERİNİN GELİŞİMİ AÇISINDAN VLOG
KULLANIMI**

HAZIRLAYAN
Beril ÇAKAN POLAT

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU

AYDIN- 2024

ÖZET

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DİNLEME VE KONUŞMA BECERİLERİNİN GELİŞİMİ AÇISINDAN VLOG KULLANIMI

Beril ÇAKAN POLAT

Yüksek Lisans Tezi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU

2024, XVIII+ 134 sayfa

Bu araştırmada, vlog kullanımının 7. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerileri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırmada ortaokul 7. sınıf öğrencileri tarafından Türkçe derslerinde vloglar hazırlamak ve bu vlogları kullanarak dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; 2023-2024 öğretim yılı Aydın ilinde orta düzey sosyo ekonomik nitelikte olan bir devlet ortaokulunda 7. sınıfa devam eden öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmada açıklayıcı karma desen kullanılmıştır. Araştırmada, yarı deneysel deneme modellerinden ön test-son test kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarına, deneysel uygulamalar öncesi araştırmacı tarafından geliştirilen “Dinlediğini Anlama Başarı Testi” ve “Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu” uygulanmıştır.

Deney grubu öğrencileriyle 2023- 2024 eğitim öğretim yılının bahar döneminde, haftada iki ders saati olmak üzere sekiz hafta vlog uygulamaları; iki hafta ön test, son test ve görüşmeler yapılarak toplam on hafta süresince uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler tarafından birkaç dakikalık vloglar hazırlanıp bu vloglardan yola çıkılarak hazırlanmış dinleme etkinlikleri ile dersler işlenmiştir.

Deney grubuna uygulama yapılırken kontrol grubunda bir uygulama yapılmadan ön test-son test uygulanmıştır. Uygulamaların sonunda ön test olarak sunulan testler gruplar arasında farklılıkları değerlendirmek amacıyla son test olarak da kullanılmıştır. Uygulama sonunda deney grubundaki öğrencilerin durumla ilgili görüşlerine başvurmak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu” uygulanmıştır.

Çalışmada toplanan nicel veriler SPSS 25 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Normallik analizinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin otuzar kişinin altında olması sebebiyle Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Hem dinleme becerisinde ve hem de konuşma becerisinde kontrol grubunun ve deney grubunun ön test ve son test toplam puanlarının normal dağıldığı görülmüştür. Her iki veri grubunun da normal dağılmasında dolayı tüm alt probleme yönelik verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

Deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test puanları arasında, deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi fark puanları arasında, deney-kontrol grubu konuşma becerisi ön test puanları arasında ve deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için bağımsız örneklem t testine başvurulmuştur.

Deney grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında, kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında, deney grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında ve kontrol grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için eşleştirilmiş örneklem t testine başvurulmuştur.

Nitel veriler ise içerik analizi ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin, vlog uygulamalarının Türkçe dersinde kullanılmasıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan görüşme formu için içerik analizi çerçevesi belirlenmiş, oluşturulan tema, kategori ve kod listesine göre elde edilen veriler incelenmiş, kodlanmış, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmiştir.

Nicel ve nitel bulgular sonucunda vlog uygulamalarının dinleme becerisinin ve konuşma becerisinin gelişimi açısından etkili olduğu görülmüştür.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Dinleme becerisi, Konuşma becerisi, Türkçe eğitimi, Vlog.

ABSTRACT

7'TH GRADE STUDENTS' USE OF VLOGS FOR THE DEVELOPMENT OF THEIR LISTENING AND SPEAKING SKILLS

Beril ÇAKAN POLAT

M. Sc. Thesis, Department of Turkish Education

Supervisor: Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU

2024, XVIII + 134 pages

In this study, the effect of using vlogs on the listening and speaking skills of 7th grade students was examined. In the study, it was aimed to prepare vlogs by 7th grade middle school students in Turkish lessons and to improve their listening and speaking skills by using these vlogs. The study group of the research consisted of students attending the 7th grade in a middle-level socio-economic state secondary school in Aydın province in the 2023-2024 academic year.

An explanatory mixed design was used in the study. In the study, one of the quasi-experimental experimental models, the pretest-posttest control group experimental model was used. The experimental and control groups were administered the "Listening Comprehension Achievement Test" and "Speaking Skill Assessment Form" developed by the researcher before the experimental applications.

Practices were carried out with the students in the experimental group for ten weeks, two class hours per week, in the spring semester of the 2023-2024 academic year. A few minutes of vlogs were prepared by the students and the lessons were taught with listening activities prepared based on these vlogs.

While the experimental group was applied, the control group was given a pre-test and post-test without any application. At the end of the applications, the tests presented as pre-tests were also used as post-tests to evaluate the differences between the groups. At the end of the application, the "Opinion Form for Vlog Applications" developed by the researcher was applied to obtain the opinions of the students in the experimental group about the situation.

The quantitative data collected in the study were analyzed using SPSS 25 program. In the normality analysis, the Shapiro-Wilk test was applied since the experimental group and control group students were less than thirty people. It was seen that the pre-test and post-test total scores of the control group and the experimental group in both listening and speaking skills were normally distributed. Since both data groups were normally distributed, parametric tests were used to analyze the data for all sub-problems.

Independent samples t-test was used to determine whether there was a significant difference between the listening/watching comprehension skill pre-test scores of the experimental-control group, between the listening/watching comprehension skill difference scores of the experimental-control group, between the speaking skill pre-test scores of the experimental-control group and between the listening/watching comprehension skill difference scores of the experimental-control group.

Paired samples t test was used to determine whether there was a significant difference between the listening/watching comprehension skill pre-test and post-test scores of the experimental group, between the listening/watching comprehension skill pre-test and post-test scores of the control group, between the speaking skill pre-test and post-test scores of the experimental group, and between the speaking skill pre-test and post-test scores of the control group.

Qualitative data were analyzed by content analysis. A content analysis framework was determined for the interview form prepared to determine the students' views on the use of vlog applications in Turkish lessons, and the data obtained according to the list of themes, categories and codes were examined, coded, and brought together in a meaningful and logical way.

As a result of quantitative and qualitative findings, it was seen that vlog applications were effective in terms of the development of listening and speaking skills.

KEYWORDS: Listening skills, Speaking skills, Turkish education, Vlog.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, vlog kullanımının ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerilerine etkisi araştırılmıştır.

Çalışmanın giriş bölümünde; problem durumuna, alt problemlere, çalışmanın amacına, önemine, varsayımlarına ve sınırlılıklarına yer verilmiştir. Kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar bölümünde; ilgili alanyazın taranarak dinleme, konuşma ve vlog ile ilgili bilgiler verilmiş ve yapılan ilgili çalışmalara değinilmiştir. Yöntem bölümünde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgiler verilmiştir. Bulgular ve yorumlar bölümünde; verilerin analizinden elde edilen verilerle araştırmanın problem durumu ve alt problemlerine yönelik bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Tartışma ve sonuç bölümünde ise bulgulardan yola çıkılarak sonuçlar üzerinde durulmuş ve önerilerde bulunulmuştur.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde yardımcı ve katkısı olan birçok değerli insana teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Öncelikle hem lisans hem de yüksek lisans sürecinde yardımlarıyla her zorluğun üstesinden gelmemi sağlayan, bana ilham veren, üzerimde emeği olan ve bu araştırma sürecinde bana rehberlik eden, sürecin her aşamasında katkısı ve desteğiyle bana güç veren saygıdeğer hocam, tez danışmanım Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU'na sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Benden desteğini esirgemeyen ve zor zamanlarımda yanımda olan kıymetli hocam Prof. Dr. Bilge AYRANCI'ya, tez savunma jürimde yer alarak önerileri ile tezime destek veren Doç. Dr. Nigar İpek EĞİLMEZ'e, süreçte bana rehberlik eden ve değerli dönütlerini esirgemeyen Doç. Dr. Berker BULUT'a ve bu süreçte beni yalnız bırakmayan, motivasyon kaynağım olan sevgili arkadaşım Ar. Gör. Özde Nur KULAKCI DAĞDELEN'e çok teşekkür ederim.

Yaşamım boyunca, her zaman ve her koşulda beni destekleyen canım ailem; Neriman, Zeynel Abidin, Berat, Elifnur Bengi ve İsra Nas ÇAKAN'a teşekkür ederim. Hayatımın her alanında koşulsuz sevgi ve desteğini esirgemeyen, tez sürecime sabrı ve bilgisiyle katkılar sunan sevgili eşim Murat POLAT'a teşekkür borçluyum.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	iii
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
ÖNSÖZ	ix
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar DİZİNİ	xiii
EKLER DİZİNİ	xiv
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	xvii
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM.....	9
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	9
1.1. Dil ve Ana Dili, Dilin Gelişimi.....	9
1.1.1. Dil Gelişimi	10
1.2. Temel Dil Becerileri: Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma	12
1.3. Dinleme Becerisi.....	14
1.3.1. Dinleme-İşitme.....	16
1.3.2. Dinleme Becerisinin Önemi	16
1.3.3. Dinleme Eğitimi.....	17
1.3.4. Dinleme Türleri.....	21
1.4. Konuşma Becerisi.....	24
1.4.1. Konuşmanın Fiziksel ve Zihinsel Unsurları	24
1.4.2. Konuşmanın Önemi	26
1.4.3. Konuşma Eğitimi.....	28
1.4.3.1. Konuşma stratejileri	29

1.4.4. Konuşma Türleri.....	30
1.5. Türkçe Öğretiminde Dinleme ve Konuşma Becerisi	33
1.6. Vlog	34
1.7. İlgili Araştırmalar	37
2. BÖLÜM.....	43
2. YÖNTEM.....	43
2.1. Araştırma Modeli	43
2.2. Çalışma Grubu	45
2.3. Verilerin Toplanması.....	45
2.3.1. Dinlediğini Anlama Başarı Testi	46
2.3.2. Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu	49
2.3.3. Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu.....	50
2.3.4. Ders Gözlem Formu	50
2.3.5. Dinleme Etkinlikleri ve Vlog Çekimleri.....	51
2.4. Verilerin Analizi	51
3. BÖLÜM.....	53
3. BULGULAR VE YORUM.....	53
3.1. Normallik Analizi	53
3.2. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	54
3.3. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	55
3.4. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular	55
3.5. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular	56
3.6. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	57
3.7. Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgular	58
3.8. Yedinci Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	58
3.9. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	59

3.10. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Bulgular	60
3.10.1. Vlog Kullanımı Beğenilme Durumu	60
3.10.2. Vlog Kullanımının Faydaları	61
3.10.3. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi	62
3.10.4. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi	64
3.10.5. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersi Başarısına Etkisi	65
3.10.6. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersi Başarısına Etkisi	66
3.10.7. Vlog Tabanlı ve Ders Kitabı Tabanlı Türkçe Derslerinin Farklılıkları	67
3.10.8. Vlog Uygulamalarını Diğer Derslerde Kullanma İsteği	68
3.10.9. Öğretmen Olma Varsayımında Vlog Kullanma Durumu	69
3.10.10. Vlog Kullanımına Yönelik Öneriler	70
4. TARTIŞMA VE SONUÇ	71
4.1. Tartışma ve Sonuç	71
4.2. Öneriler	78
5. KAYNAKLAR	80
6. EKLER	94
ÖZGEÇMİŞ	134

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Araştırma Uygulama Süreci	45
Tablo 2.2. Geçerlik ve Güvenirlik Uygulamasına İlişkin Madde Güçlük (Pj) ve Ayırt Edicilik İndeksi (rxj).....	47
Tablo 2.3. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Klasik Sorular Uzman Görüş Puanlaması.....	48
Tablo 2.4. Arye ve Scally (2014)'nın Uzman Sayısına Göre Kapsam Geçerlik İndeks Oranları.....	49
Tablo 2.5. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Klasik Sorular KGO ve KGİ Verileri	49
Tablo 3.1. Vlog Kullanımının Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Deney ve Kontrol Grubu Dinleme Becerisi Ön Test ve Son Test Toplam Puanları Shapiro-Wilk Testi.....	53
Tablo 3.2. Vlog Kullanımının Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Deney ve Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test ve Son Test Toplam Puanları Shapiro-Wilk Testi	54
Tablo 3.3. Deney-Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri	54
Tablo 3.4. Deney Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri	55
Tablo 3.5. Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri.....	56
Tablo 3.6. Deney-Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Fark Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri.....	56
Tablo 3.7. Deney-Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri	57
Tablo 3.8. Deney Grubu Konuşma Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri	58
Tablo 3.9. Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test- Son Test Testi Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri	58
Tablo 3.10. Deney-Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Fark Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri	59
Tablo 3.11. Görüşme Formundan Elde Edilen Temalar	60

Tablo 3.12. Vlog Kullanımı Beğenilme Durumu	61
Tablo 3.13. Vlog Kullanımının Faydaları	61
Tablo 3.14. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi.....	62
Tablo 3.15. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi.....	64
Tablo 3.16. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersi Başarısına Etkisi	65
Tablo 3.17. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersi Başarısına Etkisi	66
Tablo 3.18. Vlog Tabanlı ve Ders Kitabı Tabanlı Türkçe Derslerinin Farklılıkları	67
Tablo 3.19. Vlog Uygulamalarını Diğer Derslerde Kullanma İsteği.....	69
Tablo 3.20. Öğretmen Olma Varsayımında Vlog Kullanma Durumu.....	69
Tablo 3.21. Vlog Kullanımına Yönelik Öneriler.....	70

EKLER DİZİNİ

EK 1. Tez Etik Kurul İzni.....	94
EK 2. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Etik Kurul İzni	95
EK 3. Araştırma İzni	96
EK 4. Tez Önerisi Onayı	97
EK 5. Tez Uygulaması Veli Onam Formu	98
EK 6: Dinlediğini Anlama Başarı Testi Veli Onam Formu.....	100
EK 7. Dinlediğini Anlama Başarı Testi	102
EK 8. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Belirtke Tablosu.....	112
EK 9. Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu.....	113
EK 10. Vlog Konularına İlişkin Belirtke Tablosu.....	114
EK 11. Hazırlıksız Konuşma Konuları.....	116
EK 12. Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu	117
EK 13. 1. Hafta Dinleme Etkinlikleri	118
EK 14. 2. Hafta Dinleme Etkinlikleri	119
EK 15. 3. Hafta Dinleme Etkinlikleri	120
EK 16. 4. Hafta Dinleme Etkinlikleri	121
EK 17. 5. Hafta Dinleme Etkinlikleri	122
EK 18. 6. Hafta Dinleme Etkinlikleri	123
EK 19. 7. Hafta Dinleme Etkinlikleri	124
EK 20. 8. Hafta Dinleme Etkinlikleri	125
EK 21. 1. Hafta Ders Gözlem Formu	126
EK 22. 2. Hafta Ders Gözlem Formu	127
EK 23. 3. Hafta Ders Gözlem Formu	128
EK 24. 4. Hafta Ders Gözlem Formu	129
EK 25. 5. Hafta Ders Gözlem Formu	130

EK 26. 6. Hafta Ders Gözlem Formu	131
EK 27. 7. Hafta Ders Gözlem Formu	132
EK 28. 8. Hafta Ders Gözlem Formu	133

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

akt.	: Aktaran
BT	: Bilgi ve Teknoloji
DABT	: Dinlediğini Anlama Başarı Testi
Ed.	: Editör
EFL	: Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi
K	: Katılımcı
KBDF	: Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu
KGİ	: Kapsam Geçerlilik İndeksi
KGO	: Kapsam Geçerlilik Oranı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
N	: Öğrenci Sayısı
p	: Anlamlılık
pj	: Madde güçlük indeksi
rxj	: Ayırt edicilik indeksi
s	: Sayfa
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
T	: T- Testi
TAB	: Test Analiz Programı
vb.	: Ve benzeri
vd.	: Ve diğerleri

VUYGAF : Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu

$\bar{X}$: Aritmetik Ortalama

% : Yüzde

GİRİŞ

Bir milletin oluşmasında en temel unsurlardan biri olan dil, çağlar boyunca insanların anlaşmalarını sağlayan doğal bir vasıta olmuştur. İnsanlar duygu ve düşüncelerini dil aracılığıyla sözlü ve yazılı olarak birbirlerine aktarmışlardır (Aksan, 2000). “Dil, sadece insanlar arasında iletişim kurmaya yarayan bir unsur değildir. İnsanların gelişimine zemin hazırlayan, onları sosyal bir varlık haline getiren, zihinsel gelişimlerini tamamlamasını sağlayan aynı zamanda öğrenmenin kalbi olması yönüyle insan hayatında muazzam bir öneme sahiptir” (Güneş, 2007: 24).

Bir çocuk, gözünü kendisini saran bir dil içinde açar. O dilin ses özelliklerini edinir, o dilin anlama-anlatma yoluyla bilinci uyanır. Bu onun ana dilidir. Dilin temel vazifesi böyledir ve anlamayı, anlatmayı sağlayan bir araçtır (İşcan, 2007).

Dil becerileri anlama ve anlatma olmak üzere ikiye ayrılır. Anlama, okuma ve dinleme; anlatma ise konuşma ve yazma becerilerini kapsamaktadır. Bu beceriler bir bütün halindedir ve bu becerilerin birlikte geliştirilmesi gerekmektedir. Başkalarının duygu, düşünce ve isteklerini öğrenmek için dinleme ve okuma becerilerine sahip olmak gerekir. Kişinin kendi bilgi, duygu, düşünce ve isteklerini ifade edebilmesi için ise konuşma ve yazma becerilerine sahip olması gerekir.

Okuma ve yazma kişinin tek başına gerçekleştirebildiği eylemler iken dinleme ve konuşmanın kullanılmasında genellikle bir etkileşim söz konusudur. Dinleme ve konuşma becerileri insanın daha erken zamanda kazandığı ve doğasında bulunan becerilerdir (Kılınç, 2015; Aydeniz ve Haydaroğlu, 2021).

Dinleme, bireyin anne karnında edinmeye başladığı ilk dil becerisidir. Çocuk konuşmaya başlayana kadar çevreyi anlamayı ve kendini anlatmayı da yine dinleme becerisi ile sağlar. Dinleme becerisinin anne karnında edinilmeye başlaması, onun diğer becerilerden ayrı düşünülmesi ve kendiliğinden gelişmesi veya sonradan geliştirilemeyeceği gibi yanlış birtakım inanışlara neden olmuştur. Oysa dinleme de diğer dil becerileri gibi eğitim yoluyla zamanla geliştirilebilir. Dinleme, iletişimi gerçekleştiren temel ögedir (Melanioğlu, 2012). Wacker ve Hawkins (1996) ise günlük yaşamda en çok kullanılan dil becerisinin dinleme becerisi olduğunu ifade etmektedirler.

Özbay (2006) dinlemeyi, konuşan ya da sesli okuyan bir kişinin vermek istediği mesajı, tam olarak anlayabilme becerisi şeklinde tanımlamaktadır. Etkileşimsel olması da dinlemenin konuşmacı, konuşmacının aktardığı bilgiler ve dinleme ortamı içinde yapılmasını gerektirmektedir. Böylece dinleme çeşitli bilgilerin öğrenildiği, becerilerin geliştirildiği karmaşık bir süreçtir (Güneş, 2007). Maxwell ve Meiser (1997: 99)’e göre ise “dinleme, dinleme becerisinden teorik olarak bahsetmekle değil, öğrenciye orijinal iletişim imkânı sunmakla öğretilebilir ve bu şekilde öğretilmelidir”.

“İnsanoğlu kendisini çevresindeki insanlara anlatabilmek için onlarla iletişim kurmak zorundadır. İnsanlarla iletişim kurmanın da sözlü, yazılı ve sözsüz iletişimi gibi değişik yolları bulunmaktadır. İnsan çevresindeki diğer insanlarla anlaşabilmek, onlara duygu, düşünce, görüş, istek, hayal vb. anlatabilmek için bu iletişim yollarından en fazla sözlü olanını yani konuşmayı kullanır” (Temizyürek, vd., 2007: 266).

Konuşma zihinde başlayan ve düşüncelerin sözle ifade edilmesiyle tamamlanan bir süreçtir. Bu süreçte öncelikle konuşmanın amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenmektedir. Bu esnada zihinde yapılandırılmış olan bilgilerin gözden geçirilmesi ve hemen ardından aktarılacak bilgilerin sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz, sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilmesi söz konusudur. Bu işlemler sonunda düzenlenen bilgiler, sözsüz iletişim unsurlarıyla desteklenerek söze aktarılmaktadır (Erdem ve Deniz, 2008).

Konuşma becerisi, Türkçe eğitiminde sıklıkla göz ardı edilmiştir. Bu ihmal, ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitimin tüm kademelerinde kendini hissettirmektedir. Bir dili tam anlamıyla bilmenin en önemli göstergelerinden biri olan konuşma, aynı zamanda çocukların okulda başarılı olmaları için de temel bir gerekliliktir. Okullar, çocukları hayata hazırladıkları için, dil becerilerinin sınıf ortamında çocukların iletişim yeteneklerini geliştirecek şekilde işlenmesi büyük önem taşır. Dinleme ve konuşma becerilerinin eğitiminde kullanılacak materyallerin kalitesi ve çeşitliliği, bu süreçten elde edilecek verimi doğrudan etkiler (Doğan, 2009; Aytan, 2011; Doğan, 2010).

“Araştırmalar, günümüzün %50 ile %80’lik bölümünün iletişim kurarak geçtiğini; iletişim kurma zamanımızın ortalama %45’ini dinleyerek %30’unu konuşarak, %16’sını okuyarak %9’unu ise yazarak geçirdiğimizi ortaya koymaktadır” (Nalıncı, 2000:130). Konuşma olmadan dinlemenin olmayacağı göz önünde bulundurulsa, insan için konuşmanın

ne kadar önemli olduğu çarpıcı olarak ortaya çıkar. Başka bir ifadeyle konuşma olduğuunda dinleme, dinleme olduğuunda ise bir konuşma ortaya çıkmış olur (Kurudayıoğlu, 2003; Doğan, 2013). Bundan dolayı dinleme ve konuşma eğitiminin, etkinliklerinin birlikte yapılması ile iyi bir sözlü anlama becerisi edinmek mümkündür (Temizyürek vd., 2007).

Teknolojideki gelişmeler bilgisayar, internet ve diğeri iletişim araçlarının yaygınlaşmasına neden olmuş, bu durum da temel dil becerilerinin kullanım alanlarını değiştirmiştir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri sadece basılı materyallerde değil; bilgisayar, cep telefonu, sunu, reklam panoları vb. araçlarda da gerekli hâle gelmiştir (Maden, 2012). Unutulmamalıdır ki öğrenciler günlük yaşamlarında metinlerden daha çok olaylarla, filmlerle, internet ortamıyla karşılaşmaktadırlar. Dolayısıyla bu uygulamaların Türkçe derslerinde materyal olarak kullanılması öğrencilerin hem gerçek yaşamlarıyla paralellik kurmalarına hem de dil becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacağı söylenebilir (Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010).

Böylece “çağımızın en önemli buluşu olan bilgisayar teknolojisi, dinleme ve konuşma becerileri ile dinlediğini anlama ve sözlü anlatım becerilerinin geliştirilmesinde de etkili biçimde kullanılabilir” (Erdem, 2012: 5).

Dil derslerine dâhil edilebilecek teknolojik mecralardan biri de YouTube’tur. YouTube’un, bu çağda gençler arasında en popüler sosyal medya ortamlarından biri olduğu görülmektedir. “Bazı dil eğitimcileri, resimler ve dijital videolar için bir paylaşım platformu olma potansiyeline büyük önem vermişlerdir. Video kaydının kendisi, sözlü performans portföyünün bileşenlerinden biri olarak dil öğretimi ve değerlendirmesinde kullanılmıştır” (Wulandari, 2019: 112).

Vlog (Video blog) etkinliği ise şu anda dünya çapında popülerlik kazanmaktadır. Vlogging etkinliği, kullanıcıların belirli bir konu hakkında bilgi iletmek için video kaydetmelerini ve ardından YouTube veya Instagram gibi bir video barındırma platformuna yüklemelerini içermektedir (Gao vd., 2010).

Vlog içinde video içerik barındıran bir blog türüdür. YouTube’da bir kanalı olan kişiler vlog içeriği oluşturabilmekte ve ardından bunu kendi kanallarına yükleyebilmektedir. Bu nedenle, öğretmenler veya öğrenciler YouTube’da vlog kullanabilir veya kendilerini öğretme öğrenme süreci ortamına dâhil etmek için kendi vlog’larını oluşturabilirler. Öğrenciler açısından da bu yöntemin ilginç olacağı düşünülmektedir (Mandasari ve Aminatun, 2020a).

Vloglar kişisel yansımaları, duyguların ifadesini, belgeselleri ve hikâyeleri iletmek için görüntüleri, sesleri, filmleri ve metinleri birleştirir. Videoblogcular genellikle videolarını video düzenleme araçlarıyla düzenler, fon müziği, ses veya metin ekleyerek vlog'larını izleyicileriyle paylaşmak için videobloglarına yüklerler. Videoblog yazarları, videolarını bir topluluk içinde paylaşır, videoları hakkında yorumlar alır ve izleyicileriyle bir sohbet başlatır (Baran, 2007).

Dinleme ve konuşma becerisinin geliştirilmesinde de vloglar kullanılabilir. Video kayıtlarını kullanarak, öğrenciler kendi performanslarını gözlemleyebilme imkânı bulabilmektedir. Bu da öğrencinin özerkliğine yol açacak öz-yansıtma yapmayı mümkün kıldığı düşünülmektedir. “İki temel dil becerisinin günlük hayatta en çok kullanılan beceriler olduğu da göz önünde bulundurulduğunda öğretimlerinin hayatiliği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Her iki dil becerisi de sosyalleşme, iletişim kurma, kendini ifade etme ve anlatılanı anlama açısından ciddi bir eğitim gerektirmektedir” (Sevim ve Turan, 2017: 2).

Bu açıklamalardan yola çıkarak Türkçe derslerinde vlog kullanımının öğrencilerin dinleme ve konuşma becerisini geliştirmesinde daha etkili olacağı düşünülmektedir.

Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin vlog kullanımı ile dinleme becerilerini ve konuşma becerilerini geliştirmek için yapılan bu çalışmanın ilk bölümünde, çalışmanın problemine, amacına, önemine, sayıltıları ve sınırlılıklarına yönelik bilgiler yer almaktadır.

Problem

Günümüzde teknolojinin hızla yaygınlaşması ve internetin de eğitim ortamlarında kullanılmasıyla günlük hayatta en işlevsel olan dinleme ve konuşma becerisini vlog kullanımlarıyla geliştirmek önemlidir. Bu doğrultuda araştırma sorusu şu şekildedir:

Vlog kullanımının ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerilerine etkisi nedir?

Araştırmanın alt problemleri ise şunlardır:

1. Deney-kontrol grubu öğrencilerinin “dinlediğini/izlediğini anlama becerisi” ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Deney grubu “dinlediğini/izlediğini anlama becerisi” ön test ve son test puanları

arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Kontrol grubu “dinlediğini/izlediğini anlama becerisi” ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

4. Deney-kontrol grubu öğrencilerinin “dinlediğini/izlediğini anlama becerisi” fark puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

5. Deney-kontrol grubu öğrencilerinin “konuşma becerisi” ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

6. Deney grubu “konuşma becerisi” ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

7. Kontrol grubu “konuşma becerisi” ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

8. Deney-kontrol grubu öğrencilerinin “konuşma becerisi” fark puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

9. Vlog uygulamalarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ortaokul 7. sınıf öğrencileri tarafından Türkçe derslerinde vloglar hazırlamak ve bu vlogları kullanarak dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmektir.

Araştırmanın Önemi

“Konuşma ve dinleme becerilerimiz insanlığın temelini oluşturdukları halde, bu temelin ilköğretimdeki çoğu eğitim etkinliklerine yansıtılmadığı görülmektedir” (Yangın, 2002: 46). “Eğitimde verimliliği artırmak için öğrenme-öğretme sürecini farklı etkinliklerle çeşitlendirmek ve öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkaracak alternatif uygulamalara yer vermek gerekir” (Göçer, 2008: 10). Okullardaki öğrenme süreci incelendiğinde de öğrenme materyallerinin, çoğu zaman ders kitabı, ders notu gibi “yazılı materyaller” olduğu görülmektedir. (Karasakaloğlu vd., 2012). Öğretim sürecindeki bu kalıplaşmanın dışına çıkarak teknolojinin gelişimine ayak uydurmak ve teknolojiyi de öğretim sürecine katmak gerekmektedir.

Yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak hazırlanan Türkçe öğretimi programlarında bulunan kazanımların öğrencilere en iyi şekilde kazandırılması, klasik öğrenme yöntemleri yerine aktif öğrenme yöntemlerinin kullanılmasını zorunlu bir ihtiyaç haline getirmiştir. Bu sebeple eğitimde öğretmeni merkeze alan klasik öğretim yöntemleri, yerini öğrenci merkezli çağdaş öğretim yöntemlerine bırakmıştır.

Ayrıca çağdaş teknolojik araç-gerecin eğitimde kullanılması durumunda, eğitimin de kalitesinin yükseleceği düşüncesi yaygındır. Hem örgün eğitimde hem de yaygın eğitimde kullanılan araç ve gereçler giderek daha yeni teknolojik ürünleri içermektedir. Eğitimde, yeni medya araçlarından video da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bu kapsamda oluşturulan videolar, eğitsel amaca ulaşmayı kolaylaştıracak hem bir araç hem de başlı başına müstakil bir eğitim-öğretim ortamı olarak işlev görmektedir (Özkul ve Girginer, 2001; Ata ve Atik, 2016). Bu doğrultuda öğrencilerin hem okulda hem de okul dışında teknolojiyle iç içe olmasından dolayı dinleme ve konuşma becerileri videolarla geliştirilebilir.

Alan yazında öğrencilerin, bir bütün olarak sözlü iletişim (dinleme-konuşma) becerileri üzerine yapılan akademik araştırma sayısının ve bu araştırmaların niteliğinin oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Vlog uygulamalarıyla ilgili çalışmalara bakıldığında ise yalnızca bir çalışmada, vlog kullanımıyla dinleme becerisinin gelişimi incelenirken yapılan diğer çalışmalarda konuşma becerisinin gelişimi incelenmiştir. Çalışmaların biri dışında hepsinin yabancı çalışma olduğu görülmüştür. Hemen hemen tüm çalışmalarda vlog kullanımı, ikinci bir dil öğretimi ve gelişimi sürecinde kullanılmıştır. Bu anlamda yapılan bu araştırmada, ana dilde vlog uygulamalarının kullanılarak dinleme ve konuşma becerisinin gelişimi incelendiğinden çalışmanın, alana katkı sağlaması ve alanda fark yaratması beklenmektedir. Aynı zamanda bu çalışma öğretmenlere dinleme/izleme ve konuşma becerilerinin geliştirmesine yönelik ve öğrencilerden olumlu bir dönüt elde edebilmek için bilgi vermesine de fayda sağlayacağı değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin, öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinde, onlara yaparak yaşayarak öğrenme imkânı tanıyan, teknolojik yeniliklerle birlikte dersleri zevkli ve eğlenceli hale getiren öğrenme tekniklerini kullanmalarının, öğrenmelerin etkili ve kalıcı olmasında yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Sayılıları

Bu araştırmada;

- Araştırmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak için taranan kaynakların güvenilir nitelikte olduğu,
- Araştırmacı tarafından geliştirilen “Dinlediğini Anlama Başarı Testi” maddelerinin öğrenciler tarafından anlaşıldığı ve testlerdeki sorulara vermiş oldukları cevapların öğrencilerin başarı düzeyini yansıtacağı,
- Öğrencilerin bireysel görüşmeler sırasında akıllarından geçen düşünceleri samimi ve doğru bir şekilde aktaracağı varsayılmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma,

1. 2023-2024 öğretim yılı bahar yarıyılında Aydın ilinde bir devlet ortaokulda, araştırmanın yapıldığı dönemde 7. sınıfa devam eden öğrencilerle,
2. Dinleme/izleme ve konuşma becerilerine ilişkin eğitim ortamında geliştirilebilecek nitelikte belirlenen yeterliklerle,
3. Okul dışı ortamda vlog çekimleriyle sınırlıdır.

Tanımlar

Araştırmada kullanılan bazı kavramların tanımları aşağıda verilmiştir:

Dil: Dil, “insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta; kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese” olarak tanımlamaktadır (Ergin, 2002: 3-5).

Dinleme: Dinleme, “konuşan ya da sesli okuyan bir kişinin vermek istediği sözlü mesajları tam ve doğru olarak anlayabilme becerisidir (Özbay, 2009a: 37)

Dinleme Becerisi: Güleriyüz'e (2003: 29) göre dinleme becerisi, bireyin sesleri işitme ve görme organlarıyla algılaması ve bireyin bu sesleri beyinde zihinsel işlemlere tabi tutarak anlaması etkinliğidir.

Konuşma: Zihinde oluşan bir iletinin konuşma organlarından yararlanılarak dinleyiciye ses titreşimleri ile iletilmesidir (Belet, 2011: 27).

Konuşma Becerisi: Bir dilin kelimeleriyle düşüncesini sözlü olarak anlatmak, belli bir konudan söz etmek, bir konuda karşılıklı söz etmek, sohbet etmek, söylev vermek, konuşma yapmak, düşüncesini herhangi bir araç kullanarak anlatmaktır (TDK, 2022).

Deney Grubu: Bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin incelendiği araştırmalarda deneysel uygulamaların gerçekleştirildiği gruptur.

Kontrol Grubu: Hiçbir müdahalede bulunulmayan gruba denir.

Video Blog (Vlog): Medyanın video olduğu bir bloglama türü (Gao vd., 2010: 8) şeklinde tanımlanmaktadır.

1. BÖLÜM

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın problemi ile ilgili konular hakkında kavramsal bilgiler verilmiştir. Araştırma konusu kapsamında dil, ana dili, dil gelişimi, temel dil becerileri, dinleme, konuşma ve vlog konularında ayrı başlıklar altında bilgilere ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

1.1. Dil ve Ana Dili, Dilin Gelişimi

İnsanoğlunu diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri, karmaşık bir yapıya sahip olan dili ve onun konuşma boyutunu, etkin biçimde kullanarak iletişim kurmasıdır (Girgin, 2006). Tüm yaşamı boyunca insan, varlığını bildirmek ve varlığının farkındalığının kendisine bildirmesine ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç içindeki insan, önemi yadsınamaz olan sözlü ya da sözsüz çeşitli iletişim yollarına kaçınılmaz olarak başvurur. Kişinin iletişim yeteneğini büyük ölçüde, iletişim aracı olarak dilini kullanabilme becerisi belirler (Tekin, 1980). “Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir.” (Aksan, 2000: 55). Andre Martinet (1985: 13) dili “Bir dil, insan deneyiminin, topluluktan topluluğa değişen biçimlerde, anlamsal bir içerikle sessel bir anlatımı kapsayan birimlerine, başka bir deyişle anlam birimlere ayrıştırılmasını sağlayan bir bildirişim aracı” olarak tanımlamıştır.

Güneş (2007: 24) dilin insan gelişiminin ve öğrenmenin kalbi olduğunu belirtmiş ve aşağıda sıralanan özelliklerine vurgu yapmıştır.

- Dil, bireysel gelişim aracıdır. Dil gelişimi ve bireysel gelişim bireyin dil bilginlerine, çevresine ve yaşam deneyimlerine bağlı olarak gelişmektedir.
- Dil, iletişim aracıdır. Birey yazılı ve sözlü olarak aktarılanları anlamak ve duygu ve düşüncelerini başkalarına aktarmak için dili kullanır.
- Dil, öğrenme aracıdır. Dilin kullanımı bireyin çevresini saran dünyayı anlamasını ve kontrol etmesini, yani öğrenmesini sağlar.

Dil, zihinsel becerileri geliştirme aracıdır. Dil, bireye düşüncelerini ve bilgilerini düzenleme, farklı yönlerini kavramsallaştırma, netleştirme, ilişkilendirme, sözelleştirme, genişletme, yeniden adlandırma fırsatı vererek zihinsel becerilerini geliştirilmesini sağlar.

Dil, sosyal gelişim aracıdır. Dil, sosyal olayları kaydetmeyi, ona bir anlam vermeyi, ait olduğu kültürel değerlere uymayı sağlar.

İnsanoğlu yaşadıklarını, gördüklerini ve edindiklerini bir başkasına aktarma ihtiyacı duyar. Bu ihtiyaca karşılık olarak da en önemli anlaşma vasıtası olan ana dilini kullanır (Erdem, 2012: 22). Ana dili insanın içinde doğup büyüdüğü aile ya da toplum çevresinde ilk öğrendiği dildir (Vardar, 1982: 20). Uygur (1997: 14) ana dili kavramını şu şekilde açıklar: “Ana dili temel dilimizdir. Özel dillerden öncedir, hepsini kuşatır. Ana dili günlük dilimizdir. Özel dillerle işimiz bittikten sonra da onun alışkanlığında dinleniriz. Her insan ‘benim’ dediği bir dili konuşur. Bu içinde doğduğu, geliştiği, biçim kazandığı topluma özgü bir dildir.”

1.1.1. Dil Gelişimi

“Çocukta dil gelişimi, dikkatle izlenmesi gereken bir süreçtir. Sosyalleşmenin simgesi ve yönlendiricisi konumunda olan dil, toplumu bireyleri arasındaki ilişkilerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini sağlayan iletişimin de kaynağıdır. Özellikle, kolay bir şekilde anlaşılır olmaktan uzak ve karmaşık yapıdaki kavramların kazanılmasında bilişsel etkinlikleri örgütleme ve açığa çıkartma fonksiyonunu üstlenen dil, bu yönüyle de hem ana dili eğitiminde beceri kazandırmanın işlevsel bir aracı hem de mesajın etkili bir biçimde verilmesini sağlayan yönlendirici konumundadır” (Ausubel vd., 1978: 45-47; akt. Temizyürek, 2008).

Dilin gelişmesinin, belirli oranda olgunlaşma ile yakından ilişkisi olduğu gibi, öğrenme ile de sıkı bir ilişkisi vardır. Dilin harekete geçmesi, yani sözlü veya yazılı ifadeye dökülebilmesi için bedenin birçok organları arasında birbirleriyle uyumlu ve yeterli ölçüde iş birliğine ihtiyaç vardır. Dilin gelişmesi kişinin, şu beş işi becerebilecek duruma gelmiş olması ile kendini gösterir. Bunlar;

- a) Anlam taşıyan sözlerin seslerini çıkaracak güçte olmak,
- b) Eşya, durumlar ve bunların ifade ettiği manalar arasında çağrışımlar yapabilmek,
- c) Oluşan sözlerin manasını bilmek ve yerinde kullanabilmek,

d) Kelimelere eklenen ekleri bilip kullanabilmek,

e) İstenen ifadelere uygun cümleler kurabilmektir.

Konuşma, çocuklar tarafından doğumdan sonra zamanın içerisinde ve çevre ile etkileşim sonucunda sınıma-yanılma ve taklit gibi metotlarla öğrenilir (Yavuz, 1991: 68-69; akt. Çakır, 2004).

Çocukta dil gelişim aşamaları ise şu şekilde ifade edilebilir:

1. Agulama evresi: Bu evre üç aşamadan oluşmaktadır. İlki ağlamadır. Ağlama, 0-2 ayda bebeklerin ihtiyaçlarını işaret etmektedir. İkincisi aşama olan babıldamada, 2-6 ayda bebekler farkında olmadan anlamsız sesler çıkarmaya başlamaktadırlar. Çıkardıkları seslere verilen tepkileri dikkatli gözlemler. Üçüncü aşama olan çağıldamada, 6-12 ayda bebekler ünlü ve ünsüz harfleri sıraya koyarak hecelemeyle başlamaktadırlar. “ba-ba, de-de, ma-ma gibi.” Çıkardıkları sesler ilk başlarda genel insan sesleri olarak kendilerini gösterirler fakat kısa zaman içinde bebek çevresindeki insanların konuştuğu dilin fonem izlerini andıran sesler çıkarmaya başlar. Seslerin herhangi bir yapısı ya da anlamı yoktur. Dünyanın her bölgesinde, hangi ırktan ve hangi dilden olursa olsun bebekler cıvıdamaya başlarlar ve evrensel sesler çıkarırlar.

2. Tek kelime ve tümcel söz: Bir yaş civarındaki bebekler, dilde bulunan gerçek kelimeleri öğrenmeye ve söylemeye başlarlar. Bu kelimeler toplumsal dilin, ilk başlangıcını gösterir ve ilk başlarda yetişkinlerin diline pek benzemez. Zamanla yetişkinin konuştuğu dille çocuğun konuştuğu dil birbirine benzemeye başlar. Çocuklar, özel sesleri tek bir sözcükle kullanarak anlamlı üniteler oluşturacak biçimde birleştirirler. Bunlara morgem denir. Kelime sayısı en fazla iki ve beş yaşları arasında artar. Daha sonra kelime hazinesi büyümeye devam eder. İki yaşındaki çocuk ortalama 50 kadar kelime bilir. Bir sene sonra üç yaşındayken çocuğun bildiği kelime sayısı 1.000 civarındadır. Beş yaşındaki bir çocuk 2.000 kadar kelime bilir.

3. Telegrafik söz: On sekiz ay civarında çocuklar iki veya üç kelimelik kısa cümleler kurmaya başlarlar. Bu cümleler ilk gramer yapısını belirtirlerdir. “Anne gel!”, “Baba al!” “Atta git” gibi cümleler çocuğun dilin gramatik yapısıyla ilgili ilk çabalarını gösterir. Çocuk; “Baba, seninle beraber parka gidelim” düşüncesini “Baba, parka git.” telegrafik cümlesiyle ifade eder. Genellikle, isim ve fiil yer alır. Diğer bütün ayrıntılar bırakılır. Bu nedenle çocuğun

dilini anlamak için çocuğun, hangi durumda ve hangi amaçla bu sözü söylediğini bilmek gerekir.

4. Uzun cümleler: İki ve üç yaş arasında çocuklar daha uzun cümleler kullanmaya başlarlar. Cümlelerde kullandıkları hece sayısı artmaya başlar. Bu aşamada, çocuklar arasında bireysel farklılıkların belirgin hale gelmesi bireysel farklılıktan ötürü öğrenmekte oldukları gramer kurallarının, birbirine işleyişindeki sıra ve cümlelerin altında yatan gramer kuralları değişik aşamalardan geçerek yetişkininkine benzer hale gelir. Çocuk deneme yanılma yoluyla değişik gramer yapılarını dener ve yavaş yavaş yetişkinin gramerini öğrenir (Cüceloğlu, 2006; Tümkeya, 2008, Güngör, 2023).

1.2. Temel Dil Becerileri: Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma

Beceri, “doğrudan gözlenebilen veya gözlenemeyen zihinsel yeterlilikler olarak tanımlanmaktadır. Becerinin gözlenebilirlik niteliği esas alındığında, karşımıza üç temel bileşen çıkmaktadır. Bunlar; bilgi, uygulama ve iş yapma bileşenleridir” (Güneş, 2007: 57). Bireylerin temel dil becerilerini etkin ve verimli bir şekilde kullanabilmeleri eğitim hayatındaki başarıyı, sosyal açıdan gelişmişlik durumları, onların gerçek yaşam durumlarını ve meslekî gelişim performanslarını da doğrudan etkilemektedir (Göçer, 2018). Dil becerileri anlama ve anlatma olmak üzere ikiye ayrılır. “Okuma ve dinleme” anlama; “konuşma ve yazma” ise anlatma becerilerini oluşturmaktadır (Sever, 2011: 27). Dinleme ve okuma becerileri anlamaya dayalı olmakta ve alıcı dil olarak adlandırılmaktadır. Konuşma ve yazma becerileri ise anlatıma dayalı olmakta ve verici dil olarak adlandırılmaktadır (Mert, 2014). “Dört temel becerisinden her biri, bir bütünün parçası olarak düşünölmeli ve paralel olarak geliştirilmelidir. Dil becerilerinin hepsini belirli bir düzeyde kullanamadıkça ana dili tam olarak öğretilmiş sayılmaz” (Doğan 2009:186). Yavuz (2010) ana dili gelişiminde edinilme sırasını dinleme, konuşma, okuma ve yazma biçiminde belirtir. İnsan bir gününün;

% 9’ unu yazarak,

% 16’sını okuyarak,

% 30’unu konuşarak,

% 45’ini dinleyerek geçirmektedir (Maxwell ve Dornan, 2001; Nalıncı, 2000).

Bu oranlara bakıldığında dinleme becerisinin diğer becerilere göre günlük hayatta en çok kullanılan beceri olduğu görülmektedir. “Dinleme becerisi ilk kazanılan beceridir. Doğduğumuz anda öğrenmeye ilk olarak dinlemeyle başlarız. Dinleme ile olan öğrenmelerimiz ömür boyu devam eder. Dinleme diğer becerilerin kazanılmasında da önemli bir noktadır. Dinleme olmadan konuşma, yazma ve okuma becerilerinin kazanılması da bir hayli güçleşmektedir” (Karapınar, 2016: 19-20).

Güneş (2017: 83) “Dinleme, ses, müzik, gürültü, konuşma gibi sesli uyarıcıları işitmek, anlamak ve zihinde yapılandırmak için kulak ve beynimizde yürütülen karmaşık bir süreç” olarak, Melanlıoğlu (2013: 34) ise “işitilen seslerin anlamlandırması ve bu anlamlandırma sonucunda bir tepkide bulunulması” biçimde tanımlamıştır.

Dinleme becerisiyle birlikte okuma becerisi de anlama başlığı altında yer almaktadır. “Okuduğunu ve dinlediğini anlama becerileri birbirine çok benzeyen süreçlerdir” (Özbay, 2009b: 59). Okuma becerisi, “ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir amaç ve yöntem doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma sürecidir.” (Akyol, 2013: 1). “Hem günlük hem de akademik yaşamda başvurduğumuz önemli bir öğrenme ve bilgilenme yolu” (Cemiloğlu, 2004: 64) olan okuma; “insanlara farklı dünyaların kapısını açan önemli bir anahtardır. Öyle ki diğer insanların bilgi, gözlem ve yaşantılarından yararlanarak onların dünyalarına girebilen okuyucuya tam insan olma, eksikliklerini tamamlama fırsatı sunmaktadır” (Özdemir, 2018: 18). “Okuma, beş duyu organını çeşitli hareketlerinden ve zihnin, anlamı kavrama çabasından meydana gelen karmaşık bir faaliyettir. Genellikle, öğrendiklerimizin % 1’ini tatma, % 1,5’ini dokunma, % 3,5’ini koklama, % 11’ini işitme, % 83’ünü görme duyusu yoluyla elde etmekteyiz. Bu sonuçlara göre, göze ve kulağa hitap eden okumanın öğrenmede %94 gibi önemli bir paya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır” (Aytaş, 2005: 155).

“Okuma becerisinin bireye mutlak surette kazandırılması gerekir. Çağın şartlarına ayak uydurmak, içinde yaşanılan zaman dilimini iyi anlayıp yorumlamak ve geleceğe dair yenilikler ortaya koyabilmek için bu gereklidir. Bunun için de okuma becerisinin diğer dil becerileriyle (dinleme, konuşma, yazma) ilişkisinin iyi anlaşılması ve kavranması gerekir” (Arıcı ve Taşkın, 2019: 193).

Temel dil becerilerinden konuşma ve yazmayı kapsayan anlatma becerilerinin ise gündelik hayatta önemli bir yeri bulunmaktadır. Çünkü bireyler yazılı veya sözlü olarak

iletişim kurmak, haberleşmek ya da günlük işlerini yerine getirmek için sanal veya yüz yüze olarak anlatma beceri alanını kullanmak durumundadır. Bu durum anlatma beceri alanının Türkçenin kullanımındaki onemini göstermektedir (Göçer ve Garip, 2020).

Konuşma, “ana malzemesi söz olan, kişinin fiziksel, zihinsel, psikolojik süreçlerine bağlı olarak oluşturulan ve ortaya çıktığında kişiye sosyallik kazandıran bir beceri (Kemiksiz, 2016: 41) olarak “insanlar arası ilişkilerin sürdürülebilmesinde en çok gereksinim duyulan dil etkinliğidir (Aktaş ve Gündüz, 2008: 99). “Sağlıklı bir iletişimin gerçekleşebilmesi, konuşmacının, duygu ve düşüncelerini doğru ve eksiksiz bir şekilde ifade edebilecek derecede konuşma becerisine sahip olmasıyla mümkündür” (Yıldız, 2014: 13).

Konuşma alanı kadar onemli diğer bir beceri de yazmadır. İnsanın, duygu ve düşüncelerini anlatmak için başvurduğu onemli araçlardan biri olan yazma, konuşmadan farklı olarak sistemli bir şekilde öncelikle okullarda öğretilen, duygu ve düşüncelerin ifade aracı olarak kabul edilen ve zihindekilerin yazılı olarak anlamlı bir şekilde iletildiği süreçtir. Yazma, düşünceleri aktarmak için gerekli sembol ve işaretleri kurallara uygun kullanarak anlamlı düşünce retebilmedir (Akyol, 2006). Yazma sürecinde planlama, taslak metin oluşturma ve gözden geçirme aşamalarının yetkin bir biçimde işletilmesi gerekmektedir. Doğru ve düzgün anlatım doğuştan gelen bir yetenek olmadığı için eğitimle elde edilen bir beceridir. aba harcayarak ve uygulama yaparak geliştirilir (Sever vd., 2013).

1.3. Dinleme Becerisi

Dinleme, sadece işitilenlere dikkat etmeyi değil anlamayı ve tepki vermeyi kapsayan bir eylem (Hampleman, 1958: 49); konuşan kişinin vermek istediği mesajı, pürüzsüz olarak anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme etkinliği” (Demirel, 1999: 33); “işitilenlerin n bilgilerle karşılaştırılarak zihinsel ve bilinçli bir çaba ile anlamlandırılma işi” (Calp, 2010: 161); “işittiğimizi anlamak ve saklamak ya da işittiğimizi anlamak amacıyla dikkat harcamak” (Sever, 2011: 10); “bildirileri etkin bir yolda alma ve yorumlama süreci” (Taşer, 2015: 206) olarak tanımlanmaktadır.

“Dinlemenin gerçekleşmesi işitmenin gerçekleşmesine bağlı olmasına rağmen işitmenin ortaya çıkabilmesi için bazı şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. İlk olarak sesin var olması, bu sesin kulağa ulaşması ve kişinin duyabileceği ses aralığında olması, sesin kulaktaki geçiş yollarından beyne ulaşması işitmeyi sağlayacaktır” (Melanlıoğlu, 2011: 9).

İşitme süreci, sesin kişi tarafından algılanması ve işitme sistemleri aracılığıyla beyne iletilmesiyle başlar. Dış, orta veya iç kulaktaki herhangi bir sorun işitme kaybına ve işitme engeline yol açabilir. Fizyolojik olarak herhangi bir sorunu olmayan bireylerde ses, işitme yapıları aracılığıyla beyne aktarılır ve dinleme süreci başlar. İşitmeyle başlayan anlama süreci, beynin farklı bölgelerinin devreye girmesi nedeniyle karmaşık bir yapıdadır.

Beyin, işitilenleri algılamak için üç ayrı inceleme gerçekleştirir. Bu incelemeler; konuşan kişinin belirlenmesi, konuşulan dilin anlamlandırılması ve ses tonu gibi özelliklerin tespit edilmesidir. Bu üç aşama beynin farklı noktalarında değerlendirilir ve birleştirilerek anlama süreci tamamlanır. Dilin anlamlandırılması sürecinde Broca alanı, Wernicke alanı ve Angüler girüs devreye girer. Broca alanı, sesleri konuşulan dilin biçimine dönüştürürken Wernicke alanı işitilenleri kodlar ve anlar. Angüler girüs ise okuma ve işitilenlerin yazılması ile ilişkilidir. Anlama sürecinde işitme duyusu ile Wernicke alanı ve Wernicke alanı ile angüler girüs arasındaki bağlantılar önemlidir. İlk bağlantı işitilenlerin anlamlandırılmasını, ikinci bağlantı ise okuma ve anlama sürecini destekler. Wernicke alanı, beyinde görsel, işitsel ve sözcük-nesne bağlantılarını kurarken Broca alanı dilin seslendirilmesi ile ilgilidir. Beynin sol yarım küresi anlamlı cümleler oluştururken sağ yarım küresi cümlelerdeki vurgu ve ton gibi özellikleri düzenler. Dil edinim sürecinde sağ yarım küre daha aktifken ergenlik sonrası sol yarım küre daha aktif hale gelir. Ancak el kullanımı gibi bireysel farklılıklar, dilin hangi yarım kürede daha etkin kullanıldığını etkileyebilir. Bu nedenle, dili edinme ve kullanma süreçleri kişisel farklılıklardan etkilenir. Araştırmalar, dil kullanımının sadece Broca ve Wernicke alanları ile sınırlı olmadığını, dil becerilerinin birçok bölgenin etkileşimiyle kullanıldığını göstermektedir (Ergenç, 1994; Ergenç, 2000; Onan, 2005; Azizoğlu, 2020).

Devito (1995; akt. Cihangir Çankaya, 2011) dinlemeyi beş aşamalı bir diziyle açıklanabileceğini belirtmektedir:

1. Algılama Aşaması: Dinleme, konuşmacının gönderdiği mesajları algılamakla başlar. Bu aşamada sözel ve sözel olmayan mesajlar kullanılır.

2. Anlama Aşaması: Konuşmacının bize ne aktarmak istediğini anladığımız aşamadır. Bu aşamada konuşmacının düşüncelerini ve duygularını kavramak önemlidir.

3. Anımsama Aşaması: Algılanan ve anlaşılan mesajların bir süreliğine akılda tutulması gerekir.

4. Değerlendirme Aşaması: Bu aşamada alınan mesajlar önyargılardan bağımsız bir biçimde yorumlanır.

5. Tepki Verme Aşaması: Bu aşama kişi konuşurken ve konuşmasını bitirdikten sonra verilen tepkiler olarak iki aşamadan oluşur. Bu tepkiler, konuşan kişiye verilen geribildirimlerdir.

Moore (2001; akt. Akyol, 2006), dinlemeyi dikkat aşaması, anlama aşaması ve değerlendirme aşaması olmak üzere üç aşamada ele almıştır. Gökdağ (2016), dinlemenin psikolojik temelli bir süreç olduğunu ifade ederek dinlemeyi beş aşamada ele almıştır: Alma, yorumlama/anlama, anımsama, değerlendirme ve tepkide bulunma.

1.3.1. Dinleme-İşitme

“Dinleme süreci genellikle işitme ile karıştırılır. İşitme, sesleri algılama ve işleme ile ilgili fiziksel kapasiteyi ifade eder ve dinlemenin ön koşullarından sadece biridir. Dinleme ise işitilen seslerden/uyaranlardan anlamlar çıkarmayı sağlayan daha çok zihinsel bir etkinliktir” (Dölek, 2022: 37). “İşitme, bize dünyamızı dinleme şansını veren, sesleri algılayıp onları ayırt etmemizi sağlayan duyumuzdur. Dinlemek ise bu işaretleri anlamlandırma ve onları birer ifadeye dönüştürme işlemidir” (Shafir, 2003: 56).

İşitme ve dinleme kavramları, genellikle birbirinin yerine kullanılır ama kapsamaları farklıdır. Her iki süreçte de seslerin algılanması söz konusu olsa da temel fark dikkat düzeyidir. Dinleme, duyma sürecini de kapsayan daha geniş bir süreçtir. İşitme organının kapasitesi doğrultusunda tüm sesler işitilebilir; ancak bir şeyi dinlemek, odaklanma ve anlamlandırma gerektirir. Kulakların anne karnındaki gelişimi dikkate alındığında ve dinleme ile işitme arasındaki farklar göz önünde bulundurulduğunda literatürde sıkça yapılan bir yanlış düzeltmek mümkündür. Anne karnında gelişmeye başlayan yetenek işitme, dinleme değildir. İşitme, en basit anlamıyla sesleri ayırt etmek ve algılamaktır. Dinleme ise işitilen sesleri anlamlandırma sürecidir. Dinleme ise işitmeyle başlayan, dikkat, anlamlandırma ve tepki verme aşamalarıyla devam eden bir süreçtir ve geliştirilebilir bir beceridir (Kurudayıoğlu ve Kiraz, 2020).

1.3.2. Dinleme Becerisinin Önemi

Dinleme insanların yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. İletişim becerilerinin ve dilin dört ana alanından en temel olanıdır (Gilakjani ve Ahmadi, 2011). İnsanların

çevrelerindeki nesne, olgu ve olaylara, çeşitli kavram ve durumlara ilişkin algılarına anlam yüklemek amacıyla başvurdukları temel edimlerden biridir. Bu doğrultuda dinleme yaşamsal bir önem taşımaktadır. Dinlemenin nedenlerine dair birçok tespit bulunmaktadır. Genel olarak dinleme; bir ilişki kurmak, sosyal kabul görmek, bilgilenmek, öğrenmek, anlamak, bir başkasının öyküsüne katılmak, diğer insanların deneyimlerinden ve paylaşımlarından yararlanmak, başkalarının tutum, değer, görüş, inanç ve davranışlarını etkilemek, öneri ve tavsiyelerle insanların sorunlarını çözmelerine yardımcı olmak, saygı göstermek, eleştirmek ya da eleştiri almak amacıyla gerçekleştirilen bir eylemdir (Devito, 2009: 79-80)

“Sosyal hayatta konuşma, okuma ve yazma ne kadar önemli ise dinleme de o kadar önemli ve gerekli bir beceridir. Aslında insan ilişkilerinin çoğu anlatma ile dinlemeye dayanır. Dinleme, bilgi edinmenin, öğrenmenin, anlamının başlıca yollarından biridir” (Özbay, 2009c: 45). “Başkalarının konuşmalarını dinleme, onların görüşlerini dinledikten sonra onlarla görüş alışverişinde bulunma, okullarda, üniversitelerde derslerin açıklanmasını dinleme bütün bunların tamamı kişinin deneyimlerin geliştiren, kültürünü artıran bilgileri ve kavramları kazanması sonucunu verir” (Aldyab, 2017: 442).

Dinlemeyi tam olarak bilmeyen insanların hayatında anlaşmazlıklar ve çatışmalar yaygındır. Bu nedenle, dinleme en önemli iletişim davranışıdır. İnsanlar, ancak başka biri tarafından dinlendiklerinde kendilerini bulur ve kim olduklarını anlarlar. (Cüceloğlu, 2002). Dinlemede bu anlaşmazlıklara yol açan dinleme kusurlarını Doğan (2013) şu şekilde belirtmiştir: İlgisizlik, konuşmacının anlattıklarıyla değil, dış görünüşüyle ilgilenme, uygun olmayan zamanda ve/veya şekilde söz alma, konuşmacıyı ve diğer dinleyicileri rahatsız etme, konuşmacının anlattığı her şeyi not almaya çalışma, konudan kopma ve hayale dalma, kendi söyleyeceklerini tasarlama, ayrıntılara odaklanıp asıl noktayı kaçırma, önyargıların etkisinden kurtulamama, bilinmeyen kelimelere önem vermeme, tek bir dinleme yöntemini kullanma.

1.3.3. Dinleme Eğitimi

“Doğuştan getirilen bir beceri alanı da olsa dinleme becerisinin kazanımı ve gelişimi bir eğitim sürecini gerekli kılmaktadır” (Maden ve Durukan, 2011: 103). Eğitsel ve sosyal anlamda son derece önemli olan dinleme becerisine ülkemizde yeterli önem verilmemektedir. Hem eğitim hem de toplum hayatında “ihmal edilmiş” bir alan olarak nitelendirilmektedir. Ana dili temel beceri alanlarından biri olan ve çok fazla ihmal edilen dinleme eğitiminin yaygın ve örgün eğitim kurumlarında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın sahip çıkmasıyla ve

üniversitelerimizin eğitim fakültelerinde akademik bir sorun olarak araştırma konusu yapılmasıyla "düşünme eğitimi" de demek olan ana dili eğitiminin nitelikçe zenginleşeceği şüphesizdir (Çiftçi, 2001).

Kendiliğinden gelişen bir beceri olarak algılanan bu becerinin eğitime gerek olmadığı düşüncesi yaygınlaşmıştır. Bu konuda öğretmenler, dinleme eğitimi konusunda neler yapabileceklerini bilmediklerini, bu becerinin eğitimi için yeterince zamanlarının ve materyallerinin olmadığını belirtmektedirler. Hâlbuki tüm derslerin konuları arasında ve günlük hayatın içinde dinleme ile ilgili etkinliklerde kullanılabilecek birçok örnek durum ve olay yer almaktadır. (Gilbert, 1988; Doğan, 2010). “Dinlemenin en çok ve en sık kullanılan dil becerisi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, dinleme becerisi gelişmiş öğrencilerin derslerdeki başarılarının da buna paralel olarak artacağı rahatlıkla söylenebilir” (Emiroğlu ve Pınar, 2013: 770).

Dinleme eğitimi kapsamında strateji, yöntem ve teknik terimlerinin tanımları şu şekilde verilebilir:

Dinleme Stratejisi: Dinleyicinin dinleme sürecini planlaması, izlemesi ve değerlendirmesi; dinleme süreci aşamalarına, amacına ve kendi özelliklerine en uygun tür ve teknikleri kullanarak dinleme sürecini etkili hale getirmesidir. Dinleme stratejisi, dinleme sürecindeki dinleme yöntem ve tekniklerini kapsar.

Dinleme Yöntemi: Özünde bir dinleme amacı bulunan ve bu amaca yönelik uygulanan dinleme yollarıdır.

Dinleme Tekniği: Dinleme yönteminin amacına hizmet eden, dinleme sürecinde işe koşulan her türlü yardımcı taktiklerdir. Bu tanımlamalar doğrultusunda strateji, yöntem ve teknik kavramlarını kapsarken; yöntem, teknik kavramını kapsamaktadır. (Kurudayıoğlu ve Kiraz, 2020).

O'Malley, Chamot ve Küpper (1989; akt. Kurudayıoğlu ve Kiraz, 2020) dinleme stratejilerini;

Üstbilişsel Stratejiler

1. Planlama: Bir dinlemenin gerçekleştirilmesine ilişkin eylem planı meydana getirmek

2. Denetleme: Dinleme görevi ve verilen bilginin içeriğine ilişkin farkındalık oluşturmak

- Yönlendirilmiş Dikkat: Çoğunlukla dinleme görevlerine ve bağlama odaklanma
- Seçici Dikkat: Verilen mesajdaki belli bilgilere, ayrıntılara odaklanma

3. Değerlendirme: Anlama durumunu ve süreci değerlendirme

Bilişsel Stratejiler

1. Tekrar Etme: Öğrenilenleri sesli bir biçimde tekrar etme ya da daha büyük bir dil yapısında kullanma

2. Örgütlenme: Bilgiyi anlama ve kalıcılık düzeyi artacak şekilde düzenleme

3. İlişkilendirme: Yeni bilgiyi hâlihazırda bilinen bilgiyle eşleştirme ya da metnin bölümleri arasında ilişkiler kurma

Sosyo-Duyuşsal Stratejiler

1. İş Birliği

2. Duyuşsal Kontrol

Temur (2010) ise dinleme stratejilerini üç başlıkta toplamıştır:

· Parçadan Bütüne Stratejileri: Metnin merkezde olduğu bir stratejidir. Dinleyen metindeki vurgu, tonlama, kelime, dilbilgisi öğelerinden yararlanarak anlama ulaşmaya çalışır. Metinde sadece ihtiyaç duyulan kısım ön plana çıkar.

· Bütünden Parçaya Stratejileri: Odak noktasında dinleyiciler bulunur. Dinleyicinin ön bilgileri, metnin türü, içerik ve metinde kullanılan dil öğelerini kapsar. Ana fikir bulma, tahmin, yorumlama ve özetlemenin kullanıldığı stratejidir.

· Üstbilişsel Stratejiler: Dinleyici, üstbilişsel stratejileri kullanır ve ne amaçla, nasıl kullanacağını bilir. Bu dinleyiciler, dinleme amaçlarına ulaşp ulaşmadıklarını, dinlediğini anlayıp anlamadığını değerlendirir.

Dinleme belirli bir süreç içerisinde gerçekleşmektedir. Bu süreç genel olarak; dinleme öncesi, dinleme sırası ve dinleme sonrası olarak adlandırılmaktadır. Demirel (1999: 36-37), bu başlıklar altında yapılması gerekenleri şu şekilde sıralamaktadır:

Dinleme öncesi: 1. Tanıtma: Dinlenecek konu hakkında genel bilgi verilir. 2. Kestirme: Konu hakkında öğrencilerin tahminleri alınır. Dinlenecek metnin başlığı söylenerek içerik tahminlerinin sınırı daraltılır. 3. Yeni kelimelerin öğretimi: Dinlenecek metinde geçen yeni kelimeler ve gerekirse yeni cümle kalıpları öğretilir. Yeni öğrenilen kelimeler, bilinen cümle kalıplarıyla yeni öğrenilen cümle yapıları da bilinen kelimelerle verilir. 4. Amaçlı dinleme: Dinleme etkinliğinin amacı belirlenir.

Dinleme sırası: 1. Öğretmen metni yüksek sesle okur. 2. Öğrencilerin, metni dinlerken farklı tonlama ve vurgulara dikkat etmesi sağlanır. 3. Öğrencilerden dinleme sonunda sorulacak sorulara cevap verebilmeleri için gerekli gördükleri yerleri not etmeleri istenir.

Dinleme sonrası: 1. Dinleme metniyle ilgili sorulara cevap verilir. 2. Dinlenen metnin sözlü ya da yazılı özeti çıkarılır. 3. Dinlenen metinle ilgili resimlerin ya da cümlelerin olay sırasına göre dizilmesi istenir. 4. Dinlenen metne uygun başlık önerilir. Dinlemede izlenecek bu sıra, dinleme eğitiminin sistemli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacağı gibi öğrencinin kendi dinleme sürecini fark etmesine de yardımcı olacaktır.

Kuşçu (2010) dinleme sürecini; dinleme öncesi (ön hazırlık, zihinsel hazırlık, ön bilgileri harekete geçirme, anahtar kelimeler, tahmin, amaç belirleme, tür-yöntem ve teknik belirleme), dinleme aşaması (sözlü anlama, zihinde yapılandırma, bilgiyi uygulama) ve dinleme sonrası şeklinde ifade etmektedir.

Dinleme öncesi kullanılacak stratejiler; ön hazırlık yapma, anahtar kelimelerle çalışma, tahmin etme, amaç belirleme. Dinleme sürecindeki stratejiler; tahminler yapma, gerekli ve gereksiz bilgileri ayırt etme, izleme stratejisi, not alma, soru cevap stratejisi, zihinde canlandırma, tahminde bulunma, tekrar dinleme. Dinleme sonrasındaki stratejiler; değerlendirme, özetleme, çıkarımda bulunma, yeniden ifade etme şeklinde sınıflanmıştır (Kaya, 2018). “Dinleme stratejileri, bireylerin daha iyi dinlemelerini ve kendilerini daha iyi ifade etmelerini sağlamaktadır. Dinleme eğitimi sürecinde öğrencilerden beklenen ise, dinleme sırasında stratejilerden yüksek oranda faydalanmalarıdır” (Elemen, 2014: 2).

1.3.4. Dinleme Türleri

“Bireylerin dinleme becerilerinin geliştirilmesi için hangi tür yolların, faaliyetlerin, uygulamaların, yöntem ve tekniklerin kullanılması gerektiğinin görülebilmesi açısından hangi dinleme türüne sahip olduğunun belirlenmesi gerekmektedir” (Kaya, 2014: 324). Literatüre bakıldığında dinleme türlerine ilişkin birçok farklı sınıflamanın olduğu görülmüştür.

Tompkins (2005),

-Ayırt edici (seçici) dinleme

-Estetik dinleme

-Etkili dinleme

-Eleştirel dinleme

Özbay (2005a),

-Gönüllü veya gönülsüz dinleme,

-Motivasyona dayalı dinleme,

-Sempati veya antipati ile dinleme,

-Seçmeli dinleme, yüzeysel dinleme,

-Etkin dinleme,

-Katılımlı dinleme

-Eleştirel dinleme

Ünalın (2006),

-Seçerek dinleme

-Aktif dinleme

-Eleştirel dinleme

-Yaratıcı dinleme

-Empatik dinleme.

Güneş (2017),

-Etkileşimsel dinleme

-Etkileşimsel olmayan dinleme

-Pasif dinleme

-Aktif dinleme

-Sorgulayıcı dinleme

-Seçici dinleme

-Not alarak dinleme

-Metni takip ederek dinleme.

Doğan (2013),

-Etkileşimli dinleme

-Etkileşimsiz dinleme

-Empatik dinleme

-Ayırt edici dinleme

-Etkili dinleme

-Eleştirel dinleme

-Estetik dinleme

Sınıflamalarda birçok türün ortak olduğu görülmektedir. Bu türlere ilişkin açıklamalar şu şekilde verilmiştir:

Ayırt Edici (Seçici) Dinleme: “Bir insanın ne aradığını bilmesi ve ona göre dinlemesidir” (Yalçın, 2012: 131-135). “Seçerek dinleme, beynimizin çalışma sistemine paralel olarak yapılan dinlemedir” (Aras, 2004: 29).

Etkileşimli Dinleme: “Dinleyicinin konuşmacıya beden dili ile dinlediğini gösterdiği, göz teması kurarak sorular sorduğu, karşılıklı bilgi alışverişinin yapıldığı dinleme şekli olarak ifade edilmektedir” (Şahin, 2020: 31).

Etkileşimsiz Dinleme: Dinleyici ve konuşmacının rollerinin belli olduğu bu dinleme türünde, dinleyici konuşmacı rolüyle sürece dâhil olmaz ve konuşmacıya müdahalede bulunmaz (Çalıcı ve Aytan, 2020). Dinleyici etkileşimsiz dinlemede sürece aktif bir biçimde dâhil değildir.

Estetik Dinleme: “Eğlenmek, haz almak ve rahatlamak amacıyla bir hikâyeyi, şiiri, tiyatroyu ya da dinletiyi dinlemeyi ifade eden dinleme türüdür” (Tüzel, 2014: 25). “Estetik dinleme yapan bir dinleyici kendi yaşantılarıyla bu dinledikleri arasında bir ilişki kurar ve bu durumdan zevk alır, haz duyar ve rahatlar” (Kaya, 2018: 26).

Eleştirel Dinleme: “Bireyin dinlediklerinde geçenleri anlamasının ötesinde tutarlı-hatalı, mantıklı-mantıksız, olumlu-olumsuz, doğru-yanlış olduğunu değerlendirme veya yargılamasıdır. Dinleme esnasında kişi çok dikkatlidir ve dinledikleri bitmeden yargıya ulaşmaz” (Kaya, 2014: 326).

Empatik Dinleme: “Dinleyici kendi duygu ve düşüncelerini bir süreliğine kenara bırakır ve olaylara konuşmacının bakış açısıyla yaklaşmaya çalışır empatik dinleme konuşmacıyı anlamak için onu can kulağıyla yüreğiyle dinlemektir ve konuşmacının ne dediği kadar nasıl hissettiğiyle de ilgilenmektedir” (Şahin, 2020: 44).

Yaratıcı Dinleme: “Öğrenciden beklenen, onun dinlediği metin ya da konu hakkında yorumlar yapabilmesi ve bu yorumlardan hareketle yeni fikirler üretebilmesidir. Bu bağlamda yaratıcı dinleme; katılımlı ve katılımsız dinleme aracılığıyla gerçekleştirilebilmektedir” (MEB, 2006: 63).

Not Alarak Dinleme: Kişi, dinleme sırasında kendisine önemli görünen kısımları deftere not eder. Bu yöntem ister katılımlı ister katılımsız dinlemede olsun uygulanabilmekte ve öğrencilerin önemli bilgi, düşünce ve olayları hatırlamalarını sağlamaktadır (Kurudayıoğlu ve Öрге Yaşar, 2014). Klasik not alma tekniklerinin yanı sıra zihinde haritalama, kavram haritası, Cornell tekniği ve benzeri yollarla öğrencilerin dinlediklerini not alma becerileri desteklenmelidir (Ceran, 2005).

1.4. Konuşma Becerisi

“Konuşma; anlatılmak istenenlerin zihinde gerçekleştirilen sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz – sentez yapma ve değerlendirme işlemlerinden sonra bilgilerin seslere, hecelere, sözcüklere ve cümlelere dönüştürülerek aktarılmasıdır” (Güneş, 2007: 95).

Fiziksel ve zihinsel özellikleri olan konuşmada; öncelikle zihinde yapılandırılan bilgiler gözden geçirilir, konuşmanın amacı ve sınırları belirlenir, aktarılacak metin zihinde oluşturulur. Daha sonra bu metin konuşma için görev alan organlarımızın yardımıyla seslendirilir (Katrancı, 2014). “Ses; nefes, damak, diş, dil, geniz, gırtlak ve dudaklarda biçimlendirilerek anlamlı birimleri oluşturur. Bu anlamlı birimin bir başka kişi tarafından tepki alabilecek şekilde olması, konuşmanın ne olduğunu anlatan bir göstergedir” (Temizyürek, 2007: 117).

1.4.1. Konuşmanın Fiziksel ve Zihinsel Unsurları

Konuşma becerisi beyinde organize olmuş bilgilerin konuşmanın fiziksel organları vasıtasıyla dile gelmesidir. Oldukça karmaşık bir süreç olan konuşmada birçok organ iş birliği içerisinde. Diyafram, akciğerler, gırtlak ve ses telleri, alt ve üst damak, çene, küçük dil, dil, diş, dudaklar ve burun konuşmada görevleri olan organlardır. Diyafram ve akciğerlerin ana görevi solunumdur. Gırtlakta yer alan ses tellerinin görevi, titreşimlerle ses oluşumunu sağlamaktır. Çene, küçük dil, dil, diş, dudaklardan bazen biri bazen de iş birliğiyle birkaçı seslemi oluşturmaktadır. Dil; diş, ön damak ve arka damakta temas etmesi gereken noktalara temas ederek boğumlamayı sağlamakta önemli rol oynamaktadır. Seslerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi noktasında beynin konuşma merkezi devreye girmektedir (Erdem, 2016).

“Konuşma-beyin ilişkisi, birkaç boyutlu bir ilişkidir. Öncelikle beynin fiziksel olarak konuşma organlarını yönetmesi söz konusudur. Konuşmayı gerçekleştiren diyafram, akciğerler, ses telleri, dil, damak, diş, dudak gibi fiziksel organlar, beyin tarafından verilen emirler doğrultusunda görevlerini icra ederler” (Erdem, 2016: 68).

Konuşmanın zihinsel sürecindeki temel unsur beyindir. Bu bakımdan konuşma beyin ilişkisine hem nörolojik hem de zihinsel açıdan bakıldığında konuşan kişinin beyindeki soyut düşünceler yine beyin tarafından yönetilen organlar vasıtasıyla konuşma seslerine çevrilir, bu sesler dinleyici tarafından algılanır ve tekrar beyinde çözülür (Hengirmen ve

Güler, 2005). İletişimin zihinsel boyutunda dört ana unsur bulunmaktadır (Türkbay ve Cöngöloğlu, 2007):

Leksion (Sözcük Dağarcığı)

Sentaks (Gramer)

Prozodi (Bütünsel özellikler)

Kinezi (Jest ve mimikler)

Bu dört ana unsurdan prozodi ve kinezi daha çok fiziksel süreç ile ilgili iken leksion ve sentaks zihinsel süreç ile ilişkilidir. Leksion (sözcük dağarcığı) ve sentaksı (gramer) beyindeki konuşma merkezi alanları yönlendirmektedir. Bu konuşma merkezleri Wernike ve Broca adlı iki alandan oluşmaktadır.

Wernice alanı Alman nöropsikiyatri ve nöroanatomi uzmanı Carl Wernice tarafından 1874'te tanımlanmıştır. Bu alanın dilin semantik (anlam) ve yorumlama kısmı ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Konuşmaya ve sese dair öğeler, bireyin iletişim sürecinde alıcı olduğu anda işitme organları aracılığıyla bu alana aktarılmaktadır. Dil yoluyla aktarılan kelimeler burada çözülür, anlamlandırılır ve yorumlanır. İletişim anında kaynak durumunda olduğunda ise iletişimi sağlayacak uygun kelimeler Wernice alanından seçilmektedir. İletişim alanında hem alıcı hem de kaynak durumunda sözcüklerin doğru dizilimi için Wernice alanında yorumlanan anlamlandıran kelimeler Broca alanına gönderilmektedir. Tüm bunların ardından bu iki alandaki bilgiler konuşmanın gerçekleşebilmesi için beyin kabuğundaki hareket merkezine gönderilmektedir. Beyinde temporal lobda yer alan Wernice alanı konuşmanın anlamlandırılması ve kelime üretilmesi için başlıca zihinsel alanlardandır. Wernice alanında problem olan bireyin sözcük dizilimi ve gramer açısından sorunsuz konuştukları ancak bağlama uygun olmayan karmaşık sözcükleri tercih ettikleri saptanmıştır. Bu duruma afazi (söz yitimi) denmektedir.

Fransız cerrah ve antropolog Paul Broca, beyin üzerine yaptığı çalışmalarda konuşmanın yapıya dayalı unsurlarının frontal lobun arka alt kısmında yer alan alanda gerçekleştiğini ortaya koyarak bu alana Broca adını vermiştir. Beyindeki konuşma merkezlerden biri olan Broca alanı çoğunlukla sağ elini kullanan bireylerde beynin sol tarafında, sol elini kullanan bireylerde ise beynin sağ tarafında olduğu tespit edilmiştir. İletişimdeki kelimelerin dizimi ve yapı yönünden irdelenmesi bu alanda gerçekleşir. Wernice

alanında anlamlandırılan ve yorumlanan kelimeler, Broca alanına aktarılır ve burada uygun söz dizimi gerçekleştirildikten sonra iletişimin fiziksel ve zihinsel süreçleri yönlendirilir.

Konuşmanın zihinsel yönünü oluşturan kavramlardan biri de hafızadır. Hafıza (bellek) beyinde dil becerilerinin gelişmesine işlevsel katkı sunan bölümlerden biridir. Bellek; duyuşsal kayıt, kısa süreli ve uzun süreli bellek olarak üç grupta incelenmektedir. Duyuşsal kayıt, uyarıcıların sürekli gelmeye devam ettiği anlık bir bellektir. Bilgiler burada çok kısa süre tutulur ve eğer bu bilgiler kısa süreli belleğe aktarılmadığı takdirde herhangi bir işlem görmez. Kısa süreli bellek ise duyuşsal kayıttan gelen bilgilerin birey tarafından fark edilip anlam kazandığı yerdir. Burada bellek oldukça sınırlı ve bilginin bozulma olasılığı yüksektir. Uzun süreli bellek de öğrenilen bilgilerin depolandığı bellektir. Buradaki bilgilerin unutulması zordur. Öğrenmenin gerçekleşmesi bilgilerin bu bellekte yer alması ile mümkündür. (Aydın, 2016; Aytan ve Güneş, 2020).

Birçok zihinsel unsuru barındıran, karmaşık bir süreç olan ve toplumsal yaşamda önemli bir yere sahip olan konuşma becerisinin dört önemli niteliği bulunmaktadır:

1. Konuşmanın fiziksel niteliği: Konuşma ses dalgalarının boşlukta yayılması ile gerçekleşen bir süreçtir.

2. Konuşmanın fizyolojik niteliği: Konuşma, insanda var olan beyin, sinir sistemi, akciğerler, ses telleri, küçük dil, büyük dil, damak, dudak ve dişler gibi organların dengeli bir uyum içinde iş birliğiyle gerçekleşen bir süreçtir.

3. Konuşmanın psikolojik niteliği: Anlam bilimine (semantik) göre insanlar kavramların kendileri üzerinde değil o kavramlara ilişkin deneyimleri üzerinde düşünüp konuşmaktadır. Bu bakımdan konuşulunca dış dünyanın kendisi üzerine değil doğrudan doğruya dış dünyaya ilişkin tepkiler üzerine konuşulmuş olmaktadır.

4. Konuşmanın toplumsal niteliği: Konuşma toplumsal hayatın bir ürünüdür. İnsanlar topluluk hâlinde yaşamaya başladıkları andan itibaren iletişim kurma ihtiyacı hissetmişlerdir. Konuşma, iletişim ihtiyacının sesli olarak giderilmesidir (Temizyürek vd., 2007: 247-248).

1.4.2. Konuşmanın Önemi

Konuşma, yüzyıllardır insan iletişiminin en temel araçlarından biri olmuştur ve iletişim kurarken kullandığımız en önemli becerilerimizden biridir (Özdemir, 2004).

Konuşma, insanları diğer canlılardan ayıran düşünme yeteneğinin sesler aracılığıyla dışa vurulması olarak tanımlanabilir. İnsanlar, duygularını, düşüncelerini ve yaşadıkları deneyimleri sözlü olarak ileterek konuşurlar. Konuşma, insanların varlığını kanıtlaması, benliklerini kabul ettirmesi, tatmin sağlaması, çevresini kontrol edebilmesi, toplumsal ilişkilerini geliştirebilmesi ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için gereklidir (Karalı vd., 2021).

Konuşma becerisi, toplumsal yaşamın vazgeçilmez bir unsuru olup bireyin toplum içinde statü kazanmasında önemli bir rol oynar. Güzel ve etkili konuşma yeteneğine sahip olmayan kişiler, genellikle toplum tarafından çok fazla itibar görmemektedir. Bu durum, bireyin başarısız olmasına ve kendini toplumdan soyutlamasına yol açabilir. Öte yandan, güzel ve etkili konuşma yeteneğine sahip bir birey, karşılaştığı birçok engeli bu becerisi sayesinde aşabilir. Çünkü konuşma, bireyin toplumsal yaşamda başarılı ya da başarısız olmasını belirleyen en önemli faktörlerden biridir (Başaran ve Erdem, 2009).

Özellikle bireylerin okul, iş ve özel yaşamlarında arzuladıkları başarıya ulaşmalarında konuşma becerilerinin önemli bir etkisi bulunmaktadır. Kendini iyi ifade edebilen ve düşüncelerini kolaylıkla başkalarına aktarabilen bireyler, çevrelerindeki insanlarla daha rahat iletişim kurmakta ve anlaşmaları da daha kolay olmaktadır. Hem okulda hem işte hem de özel yaşamda ilişkilerin çoğu karşılıklı konuşmayı, tartışmayı ve fikir alışverişini gerektirmektedir. Bu nedenle, etkili ve güzel konuşma becerisine sahip olan bireyler, bu yeteneği kazanamayan bireylere kıyasla daha başarılı olmaktadır (Eyüp, 2013).

King, (1999: 63) Genel anlamda iyi konuşmacıların sahip oldukları avantajları şu şekilde sıralamak mümkündür: İyi konuşmacılar,

- Konulara değişik açılardan bakarlar; bildik bir konunun hiç fark edilmeyen bir yanını yakalarlar.
- Geniş ufukları vardır. Günlük yaşamlarının dışındaki başka durumları da tartışır, konuşur, düşünürler.
- Coşkulu olurlar.
- Dinlediklerine ilgi gösterirler.
- Hep kendileri hakkında konuşmazlar.

- Empati (eşduyum) yaparlar. Kendilerini başkalarının yerine koymaya çalışırlar.
- Mizah duyguları gelişmiştir.
- Kendilerine has bir konuşma biçimleri vardır.

1.4.3. Konuşma Eğitimi

İnsanı insan yapan, ayırt edici bir özellik ve doğuştan gelen bir yetenek olan konuşma becerisinin, belirli ilkeler doğrultusunda eğitilmesi gereklidir (Yeşiltepe Sağlam, 2010). Düşünen ve düşündüğünü sözlü olarak doğru ifade edebilen kuşaklar yetiştirmek için konuşma eğitimine gereken önem verilmelidir. Teknolojinin büyük bir hızla geliştiği günümüzde konuşma becerisi, insanların birbirleriyle ilişkilerini düzenlemede değerini kaybetmeyip aksine daha fazla önem kazanmıştır. Toplum içinde saygın bir yer edinmede en önemli göstergeler arasında yer alan konuşma, aynı zamanda insanın kişiliğini geliştiren bir unsurdur. (Sağlam ve Doğan, 2013).

Sever'e (1998: 51-66) göre konuşmanın şu özellikleri taşıması, onun doğru ve anlamlı olduğunu, eğitimden geçtiğini göstermesi bakımından önemlidir: a) Metnin yapısına göre, gürültüsüz ve yeterli nefes almak, b) Burundan nefes almak, c) Diyafram nefesi kullanmak, ç) Sözcükleri doğru ve anlaşılır söylemek, d) Açık ve anlaşılır cümleler kurmak, e) Cümleleri ve sözcükleri anlamlarına göre vurgulamak, f) Konuya ve konuşmanın amacına uygun olarak sesi tonlamak, g) Gereksiz duraksamalar yapmamak, ğ) Konu dışına çıkmamak, h) Dinleyici ile göz teması kurmak, ı) Beden dili ile uyumu sağlamak i) Söz tekrarlarına düşmemek, j) Yerel ağız ve argo söyleyişlere yer vermemek, k) Sözcük ya da cümle aralarında gereksiz sesler çıkarmamak, l) Konu ile ilgili olmayan ayrıntılara girmemek, m) İşitilebilir bir ses kullanmak.

Konuşma becerisinin eğitimi, Türkçe eğitiminde uzun süredir ihmal edilen konulardan biridir. Bu ihmalin sonuçları, ilkokuldan yükseköğretime kadar tüm eğitim kademelerinde kendini göstermektedir. Konuşma, bir dili tam olarak bilmenin önemli bir göstergesi olmasının yanı sıra, çocukların okulda başarılı olmaları için temel bir şarttır. Okullar, çocukları hayata hazırladığı için iletişim becerilerini geliştirecek şekilde konuşma eğitimine daha fazla önem vermelidir (Doğan, 2009). Bu doğrultuda “konuşma eğitimi hayatın her alanını kuşatan bir beceri olduğu için hem Türkçe dersi hem diğer dersler hem de kişinin hayatı boyunca gerekli” olmaktadır (Kurudayıoğlu, 2003: 296).

Eğitim teknolojilerinin önemli unsurları olan teyp, kaset, video, radyo, televizyon ve bilgisayar gibi ders araçlarının kullanımı, konuşma eğitimine büyük katkı sağlar. Bu araçlar sayesinde öğrencilere dinletilen güzel konuşma örnekleri, onların konuşma becerilerini geliştirmede önemli başarılar elde edilmesine yardımcı olabilir. Ne yazık ki, bu konuda yapılan araştırmalar, Türkçe öğretmenlerinin derslerinde genellikle sadece ders kitabını kullandıklarını (%94,44) ve teyp, kaset, video, radyo, televizyon, bilgisayar gibi öğrenmeyi kolaylaştıran yardımcı ders araçlarından yeterince faydalanmadıklarını ortaya koymaktadır. Görsel ve işitsel ders araçlarını kullanan öğretmenlerin oranı ise sadece %5,53'tür (Özbay, 2003).

1.4.3.1. Konuşma stratejileri

Kurudayıoğlu ve Kiraz (2020) hazırlıksız konuşma stratejilerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

- Zihinsel Konuşma Planı Yapma (Amaç, Ana Fikir, Örnek ve Kanıtlar, Konuşma Organizasyonu vb.)
- Konuşma İçeriği Düzenleme Desenlerinden Yararlanma (Neden-Sonuç Deseni, Kronolojik Desen, Mekansal Düzenleme Deseni, Problem-Çözüm Deseni vb.)
- Değerlendirme (Öz, Akran, Uzman)
- Görsellerden Yararlanma
- Dramatizasyon Tekniğinden Yararlanma
- Beyin Fırtınası Tekniğinden Yararlanma
- Deyim, Atasözleri ve Özlü Sözlerden Hareketle Konuşma
- Kişisel Deneyimlerden Yararlanma
- Grup Çalışmaları Yapma
- İyi Konuşmacıların Örnek Konuşmalarını Dinleme ve Değerlendirme
- Eğitsel Oyunlardan Yararlanma
- Günlük Konuşmalardan Yararlanma

- Heyecan Kontrolü Çalışmaları Yapma
- Soru-Cevap Yönteminden Yararlanma
- Bellek Geliştirme Çalışmaları Yapma
- Zihin Haritalarından Yararlanma
- Görüşme Tekniğinden Yararlanma

2019 Türkçe Öğretimi Programı'nda konuşma stratejileri başlığı altında serbest konuşma, güdümlü konuşma, kelime ve kavram havuzundan seçerek konuşma, yaratıcı konuşma, hafızada tutma, katılımlı konuşma, empati kurma, tartışma, eleştirel konuşma ve ikna etme yöntem ve tekniklerine yer verildiği görülmektedir.

1.4.4. Konuşma Türleri

Konuşma türleri amaç, yöntem, şekil veya içerik bakımından farklı biçimlerde ortaya konmuştur. Güneş (2017) hazırlıklı konuşma ve hazırlıksız konuşma; Aktaş ve Gündüz (2008) karşılıklı konuşmalar, topluluk karşısında konuşmalar ve tartışmalı toplantılar; Taşer (2009) günlük konuşma, tartışma, görüşme, yorumlayıcı konuşma ve inandırıcı konuşma şeklinde sınıflandırmıştır. Aydın ve Pehlivan (2021) ise şu şekilde sınıflandırmıştır:

- Katılımcı Sayısına Göre Konuşma Türleri (Bireysel ve Küme)
- Konuşma Ortamına Göre Konuşma Türleri (Resmi ve Resmi Olmayan)
- Anlatım Biçimine Göre Konuşma Türleri
 - Sanatsal konuşma
 - Bilgi verici konuşma
 - Tartışmaya dayalı konuşma
 - Özel durum konuşmaları (kutlama, tören vb.)
 - Güdüleyici konuşma
 - Mesleki konuşma

- Eğlendirici konuşma
- Hazırlık Durumuna Göre Konuşma Türleri
 - Hazırlıklı konuşmalar (Nutuk, konferans, demeç, brifing, seminer, açık oturum, münazara, panel, forum, görüşme, sempozyum, çalıştay, söyleşi)
 - Hazırlıksız konuşmalar (Soru sorma, kutlama, adres sorma, özür dileme, teşekkür etme, tanışma vb.)

Sınıflamalarda birçok türün ortak olduğu görülmektedir. Bu türlere ilişkin açıklamalar şu şekilde verilmiştir:

Söylev (Nutuk): “Bir kişinin herhangi bir konuda dinleyici/İzleyici topluluğu önünde bilgi vermek ve coşku uyandırmak amacıyla yaptıkları uzun konuşmalara söylev denir.” (Şahin ve Varışoğlu, 2013:137).

Konferans: “Tanınmış kişilerin, bilim adamlarının, sanatkârların, düşünürlerin veya uzman kişilerin herhangi bir konuda bilgi vermek, aydınlatmak amacıyla belli topluluklara yaptıkları konuşmalara konferans denir” (Durbilmez vd., 2011: 516).

Demeç: Toplum tarafından bulunduğu konum itibariyle önemli görülen bir kişinin yaptığı açıklamalardır ve bir soruna ilişkin yetkili birinin kamuoyunu bilgilendirmek üzere basın organlarına yaptığı konuşmalardır (Akçay, 2017).

Seminer: “Herhangi bir konuda uzman kişilerin kendi alanlarıyla ilgili düşünce ve görüşlerini belli bir dinleyici topluluğu önünde anlattıkları sözlü anlatım türüne seminer adı verilir” (Torun vd., 2005: 311).

Açık Oturum: “Çeşitli görüşlere sahip küçük bir konuşmacı grubunun, bir başkan yönetiminde sanatsal, düşünsel, bilimsel, siyasal, toplumsal vb., tabanlı bir konuyu dinleyici kitlesi önünde tartışmasıdır” (Taşer, 2006: 177). Torun vd. (2005: 305), açık oturumların başarılı sonuçlanması için şu noktaların göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtir:

1. Geniş bir salon seçilmeli, kalabalık dinleyici aranmalı;
2. Konu daha önceden tespit edilmeli, açık oturum sırasında tartışmaların verimli tarzda yürütmesine gayret gösterilmeli;

3. Konuşmacıların sayısı çok olmamalı,
4. Konuşanlar uzun açıklamalara girmekten sakınmalı,
5. Tartışma dinleyicilerin sabırlarını taşıracak kadar uzun süre devam etmemelidir.

Münazara: “Önceden belirlenen bir konunun farklı yönlerden belli kurallar içerisinde karşıt gruplarca jüri ve seyirciler önünde tartışılmasına ve savunulmasına münazara denir” (Durbilmez vd., 2011: 530). Münazarada öğrencilerin belirlenmiş bir konu üzerinde araştırma yapıp bilgi toplaması ve toplanan bu bilgileri topluluk önünde savunabilme becerisini kazandırmak amaçlanmaktadır (Yılmaz, 2019).

Panel: “Çoğunluğu ilgilendiren herhangi bir konu hakkında birkaç kişinin bir başkan önderliğinde yaptığı konuşmalar” (Şahin ve Varışoğlu, 2013: 136); bir konunun, karara ulaştırılmasından ziyade farklı yönlerden aydınlatılması amacıyla küçük bir topluluk önünde sohbet havasında tartışılması panel olarak tanımlanmaktadır. Panel geniş bir salonda izleyiciler önünde yapılır. Konu önceden tespit edilir. Panelin başkanı toplantının başarı ile bitmesi için özen gösterir (Ağca, 1999).

Forum: “Bir başkanın yönetiminde, toplumu ilgilendiren bir konuda, farklı gruplardan oluşan dinleyicilerin söz sırası alarak konuşma kuralları içerisinde yaptıkları tartışmalara forum denir. Forumda amaç, belli kararlara varmak değil, konuyu değişik anlayışlarla, farklı boyutlarıyla ortaya koymaktır” (Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy, 2013: 351).

Sempozyum: Sanat ve bilim alanında uzman kişilerin bir araya gelerek toplumu ilgilendiren ancak daha çok bilimsel bir konuyu farklı bakış açılarından ele alarak tartışmak açıklamak ve bir sonuca varmak amacıyla düzenledikleri toplantıya sempozyum denir. Çeşitli tartışmalı konuşmaları bir araya getiren geniş çaplı bir organizasyondur (Gündüz, 2013).

Mülakat (Görüşme): İki kişi veya bir kişi ile bir grup arasında belirli bir amaç doğrultusunda yapılan yüz yüze görüşmedir. Bu sözlü bilgi alışverişi genellikle planlanmış olup her iki tarafın da konuşma ve dinlemesini barındırır. Belirli bir yer ve zamanda gerçekleştirilen mülakatlar toplumu bilgilendirme açısından da önem taşır (Topçuoğlu ve Özden, 2012).

1.5. Türkçe Öğretiminde Dinleme ve Konuşma Becerisi

“Pek çok araştırmada dil öğrenmenin temel gerekçesinin iletişim becerisi olduğu ve iletişimin temelinde de sözlü iletişim becerileri olan dinleme ve konuşma becerilerinin olduğu vurgulanmaktadır” (Barın, 2018: 1904). Dinleme, konuşmanın gelişim sürecinde önemli bir rol oynar. Bireyler, dinleyerek hedef dilin kelimelerini yazı olmaksızın tanıma ve anlamlarını kavrama fırsatı bulurlar. Kulak dolgunluğu olarak bilinen bir dizi deneyimle, aşına oldukları sesleri çıkarma konusunda doğal bir beceri kazanırlar. Bu beceri, ana dilin edinilmesinde yaklaşık iki yıl süren bir süreçte gelişir ve çocuğun büyümesiyle birlikte ilerlemeye devam eder. Ana dilin edinilme süreci anne karnında başlar; bebekler, 5. aydan itibaren çevrelerindeki sesleri fark etmeye başlarlar ve bazı sesleri ve sık tekrarlanan kelimeleri öğrenirler. Dünyaya geldiklerinde ise, çevrelerinde konuşulanları dinleyerek dili edinmeye devam ederler (Şenyiğit ve Okur, 2019).

Ana dil olarak Türkçe'nin öğretiminde okuma ve yazmaya daha fazla önem verilmesi, dinleme ve konuşma becerilerinin ise ihmal edilmesi, akademik çalışmalara da yansımaktadır. Konuşma becerisinin geliştirilmesi ve ölçülmesi üzerine çalışmalar giderek artsa da bu becerinin zihinsel bir faaliyet olmasından kaynaklanan ölçme ve değerlendirme zorlukları, öğreticilerin yöntem ve teknikler konusundaki yetersizlikleri gibi çeşitli nedenlerle, konuşma becerisi az çalışılan bir dil becerisi olmuştur (Cin Şeker, 2020).

“Sözlü iletişimin temelini oluşturan dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinde, okul dönemindeki öğretme-öğrenme süreçleri ve bu süreçlerdeki etkinliklerin önemli bir yeri vardır. Öğrenci başarısının belirlenebilmesinde ise ölçme-değerlendirme kaçınılmazdır” (Sönmez, 1995: 210).

Eğitilmiş bir ses tonu kullanarak, ses, hece, sözcük ve tümce gibi dil birimlerini doğru şekilde ifade eden; tümce ve sözcük vurgularını doğru yaparak konunun duygu ve düşünce yönlerini sesiyle ayıran; konuşma içeriğinin anlamını duraklamalarla aydınlatan; bedensel devinim, jest ve mimik gibi unsurları konuşmaya katarak sözün anlamını güçlendiren bireylerin yetiştirilmesi, öncelikle Türkçe öğretiminin sorumluluğudur (Sever, 2011).

Öğrencilerin dinlediklerini iyi anlaması ve zihninde yapılandırması dinleme sürecinde önemli aşamalardır. Bu aşamalara gerekli önem verilmeli ve çeşitli çalışmalar yapılmalıdır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilere dinlediklerini zihninde canlandırma, bilmediği kelimelerin anlamını araştırma, dinlediklerinin konusunu, ana fikrini belirleme, dinlediklerini

sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, çıkarımlar yapma, sonucu tahmin etme, özetleme, değerlendirme, arkadaşlarıyla paylaşma gibi etkinlikler yaptırılabilir (MEB, 2009).

Konuşma becerisini geliştirmeye yönelik ise şu etkinlikler yapılabilir: * İzlenen düzeye uygun bir filmi, olayların sırasına bağlı olarak anlatma * Basit bir resim, bir tablo ya da karikatür dizisinden anlam çıkarabilme, resimler arasında bağlantı kurarak bir olayı açıklayabilme, * Telefonla konuşabilme, * Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa belli bir konuyu sınıfta tartışabilme * Tekerleme söyleme, * Duyguya uygun olay anlatma, * Anıyı oyunlaştırma * Müziği yorumlama, * Dinlediği öyküyü ya da fıkrayı anlatma, * Sözlü öykü oluşturma * Gazete veya değişik dergilerden okunan bir yazıyı anlatma, * Tahmin etme, * Beyin fırtınası tekniği aracılığıyla konuşma yaptırma, * Söz korusu (Özbay, 2005b: 179- 183, Kavcar vd., 2005: 66, Sever vd., 2013; akt. Büyükkiz ve Hasırcı, 2013).

Dinlemeyi etkileyen faktörleri fizyolojik ve psikolojik faktörler olarak ele almak mümkündür. Fizyolojik faktörler öğrencinin duyma yetisiyle ilgilidir ve öğretmenin öğrenci özelliklerini bilerek davranması gerekir. Dinlemeyi etkileyen fiziki faktörler eğitim ortamlarının fiziki yapılarıyla da yakından ilgilidir (Çiftçi, 2001).

Özbay (2005a) da çalışmasında dinlemeyi etkileyen faktörlere değinmiştir. Dinleyiciye bağlı faktörler ve konuşmacıya bağlı faktörler olmak üzere iki gruba ayırmıştır. Dinleyiciye bağlı faktörleri: zekâ, dinlemenin farkında olma, konuya ilgi, işitme, dikkat, dinleme amacı ve dil özellikleri olarak belirtmiştir. Konuşmacıya bağlı faktörleri ise: konuşmacının konuyu anlatma biçimi, konuşmacının ses tonu, konuşmacının konuya hâkimiyeti, konuşmacının duruşu, sesi ve mimikleri olarak sıralamıştır.

1.6. Vlog

Vlog, videoların kaydedilmesi veya bazı görüntülerin başka ses, görüntü veya animasyonlarla birleştirilmesi şeklinde yapılan bir etkinlik biçimidir. Vlog yapımında kameralı telefon, dijital fotoğraf makinesi gibi video kayıt yapabilen ve genellikle mikrofonla donatılmış cihazlar kullanılarak Vlog etkinlikleri gerçekleştirilebilir. (Hibra vd., 2019).

Videobloglar tamamen doğal olarak belirlenmemiş bir konu hakkında çekilebileceği gibi, sistemli bir şekilde konu devamı olan videologlar da yapılabilir. Kişilerin turistik amaçla gezdiği yerleri anlatan, arkadaş ortamındaki çekilen videolardan son yıllarda eğitim öğretim hayatında da ders anlatma, bilgi verme alanında da oldukça yaygın bir şekilde videolog

kullanımı ile karşılaşmaktayız (Aykut, 2019).

Video bloglama veya vlog yaparken bir kişinin sözlü becerisini geliştireceği, üretken bir beceri olduğu ve vlogtaki nokta bileşen olduğu için önceden hazırlık yapılması gerekir. Vlog, hedef dili pratik yapmak için rahat bir medyadır. Video bloglama, öğrencilerin akıcılık, doğruluk, aksan ve karmaşıklık açısından konuşmalarını geliştirmede kullandıkları bir araçtır (Anrasiyana vd., 2022).

Vlog hazırlamanın ilk aşaması hazırlıktır. Bu aşamada videonun konusu, içeriği, uygun video düzenleme yazılımı ayarlanıp üzerinde düşünürler. Fon müziği eklenebilir. Bir konu seçerken temel talepleri göz önünde bulundurmalarıdır: konu güncel, ilgi çekici ve akranları için değerli olmalıdır; kaba veya aşağılayıcı ifadelerden kaçınılmalıdır. Bu esnada öğrenciler aynı zamanda konuşmalarını nasıl doğru ve akıcı hale getirecekleri üzerinde yoğunlaşırlar. Senaryolar yazmaya, bunları yüksek sesle okumaya ve telaffuz pratiği yapmaya başlarlar. Senaryoyu birkaç kez okumak, notlara bakmadan konuşmayı düzgün bir şekilde yapma konusunda onlara güven verecektir. İkinci aşamada vloglarını paylaşabilecekler ve üçüncü aşamada ise günlük olarak yorum yoluyla geri bildirim alabilirler (Krasulia, 2021).

Video ve film gibi görsel-işitsel araçlar dil öğretiminde konuşmayı somutlaştırma, gerçek hayattan kesitler sunma bağlamında önem arz eder. Dinleyerek, okuyarak bir nebze anlayıp canlandırabilirken, konuşmayla ilgili durumu görsel olarak görmek ve aynı anda duymak bir bütünlük sağlar ve öğrenmeyi kolaylaştırır (Memiş, 2016).

“Vlog uygulaması aynı zamanda öğrencileri yaratıcı kılmaktadır. Dahası, öğrenciler vlog oluşturmada önce kendilerine yardımcı olması için senaryo yazarlar. Senaryo yazma veya taslak hazırlama süreci öğrencilerin kelime dağarcıklarını artırmalarına da yardımcı olur” (Weganofa ve Khoiro, 2021: 213). Vlogların diğer sağladığı faydalara baktığımızda şu şekilde sıralanabilir:

- Vlog, hedef dilde sözlü pratik yapmaya fırsat sunar.
- Öğrenci, hedef dilin günlük kullanımını görebilir.
- Yabancı/ikinci dilin sınıf dışında öğrenimine imkân tanır.
- Hedef kültürün tanınması ve tanıtılmasında tamamlayıcı rol oynar.

- Öğrenci, hazırladığı vlogu izledikten sonra öz eleştiride bulunabileceği gibi öğretmenine izleterek sözcük seçimi, dil bilgisi, telaffuz, tonlama gibi konuşma unsurlarının değerlendirilmesini sağlayabilir.

- Vlog üzerinden yapılan değerlendirmeler, dil öğrencisinin konuşma planında, içeriğinde yapılanma yoluna gitmesini, hedef dilde doğru ve akıcı konuşmasına yardımcı olur.

- Vloglar, paylaşıldığı ortamlarda yoruma, beğeniye açık olur. Başka bir deyişle, izleyici/takipçi vloga yönelik geri bildirimde bulunabilir.

- Vlog, dil öğrencilerinin konuşma sürelerini artırmaları noktasında destek sağlar (Watkins, 2012; akt. Kurt ve Göçer, 2022).

Vlogların en önemli özelliği kişinin kendi deneyimlerini oluşturup video olarak paylaşmasıdır. Bu yönüyle rastgele çekilen videolardan (reklam, film, haber vb.) farklıdır. Kullanıcılar vloglarını YouTube, Vimeo, Dailymotion ve Facebook gibi çeşitli platformlar aracılığıyla paylaşabilmektedir (Mogallapu, 2011; akt. Fidan ve Debbağ, 2018). Bu kolaylığı sağlayan vloglar daha fazla sözlü iletişim pratiği, öğrencilerin yeni kelime ve dilbilgisine hâkimiyetlerini artırmalarına, utangaçlıklarını azaltmalarına ve akıcılıklarını geliştirmelerine yardımcı olabilir. Vlog ayrıca kendi kendini denetleyen konuşmayı da teşvik edebilir. Çünkü öğrenciler konuşma içeriği kavramını düzenledikten sonra vloglarını öğretmene sunmadan önce kendilerinin dinlemeleri mümkündür (Devana ve Afifah, 2020).

“Vlog, öğretmenlerin konuşma öğretiminde medya kullanımlarını geliştirmelerine yardımcı olabilecek ortamlardan biridir” (Fidriani vd., 2021: 39). Dil öğrenmede, özellikle konuşmada, vlog aracılığıyla öğrenme en etkili yöntemlerden biri olabilir (Arifatin vd., 2023). Vloglama, öğrenenlerin akıcılığını, doğruluğunu ve aksanını ya da dil karmaşıklığını geliştirmede olumlu bir etkiye sahip olma eğilimindedir (Maulidiyah, 2020). Vlog, ortaokul öğrencilerinin konuşma becerilerini geliştirmek için etkili ve verimli bir yoldur (Valimbo ve Hartati, 2018). Öğrenciler, vloglarda çeşitli içeriğe sahip ürünler yapabilirler. Bir şeyi tanıtarak, etkinliklerini anlatarak, bir şeyin nasıl yapılacağını açıklayarak konuşma becerilerini geliştirebilirler (Afrilliani vd., 2020). Sözlü anlatım süreci boyunca hem konuşmacı hem de dinleyici doğrudan iletişime dahil olur. Bu iletişimin verimliliğini artırmak, öğrencilerin daha yaratıcı olmalarını sağlamak ve dinleme becerilerini geliştirmek amacıyla vloglar kullanılabilir (Lestari, 2019).

1.7. İlgili Araştırmalar

Maulidah (2017) çalışmasında vlogları, vloglama aşamalarını ve vlogların öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmedeki önemini araştırmayı amaçlamıştır. Çalışmada uygulamaların, vlog aşamalarına uygun olarak bir puanlama yansıması ile öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerini geliştirmesi beklenmiştir. Sonuç olarak vlogların, öğrencilerin konuşma becerilerini önemli ölçüde geliştirdiği, eğlenceli ve erişilebilir bir öğrenme süreci sağlayarak öğrencilerin cesaretini artırabileceği ortaya konmuştur.

Fidan ve Debbağ (2018)'ın yaptıkları çalışmada, öğretmen yetiştirme programları arasında yer alan ve ilkeler doğrultusunda seçilen "Okul Deneyimi" dersinde öğretmen adaylarının, bireysel vloglar oluşturmalarını ve sürece ilişkin görüşlerini ortaya koymalarını sağlamak amaçlanmıştır. Çalışmadaki yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmen adayları, vlogların çoğunlukla mesleki ve teknik açıdan faydalı olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Buna göre vlogların eksikliklerin fark edilmesine, gözden geçirilmesine ve düzeltilmesine (yansıtıcı öğrenme, öz düzenleme becerisi) ve bireysel ve toplumsal gelişim açısından kendini ifade etme, iletişim, bilgi paylaşımı, eleştirel düşünmenin gelişmesine katkı sağladığı görülmüştür.

Hibra vd. (2019)'nin çalışmasında, uzmanlar tarafından onaylanan vlog tabanlı bir öğrenme medyasının uygulanabilirliğini bulmak, vlog tabanlı öğrenme medyasının geliştirilmesi yoluyla öğrencilerin öğrenme medyasına tepkilerini açıklamak ve vlog öğrenme medyasını kullandıktan sonra öğrenci öğrenme sonuçlarını açıklamak amaçlanmıştır. Endonezya'da bulunan SMK PGRI 1 Jombang Meslek Yüksekokulu'ndaki Sınıf Muhasebe 1 ve 2 dersinde öğrenim için vlog kullanılarak öğrenme ortamının geliştirilmesine ilişkin araştırma 16 öğrenciyle gerçekleşmiştir. Öğrencilere, grup halindeki ödevleri tamamlamaları için zaman verilmiş ve vlog gösterimleri tüm gruplar tarafından dinlenene kadar devam etmiştir. Yapılan uygulamayla değişiklikleri öğrenmek için son test soruları verilmiştir. Elde edilen sonuçlar ise çok anlamlı ve öğrenme çıktılarındaki ortalamada artış görülmüştür.

Amelia vd. (2019)'nin vlog kullanımının, onuncu sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma becerisine herhangi bir etkisi olup olmadığını tespit etmek için yaptığı çalışmada veriler test ve video kaydı kullanılarak toplanmıştır. 35 öğrencinin olduğu deney grubundan araştırmacı, öğrencilerden gruplarıyla birlikte betimleyici metinle ilgili vlog yapmalarını istemiştir. Daha sonra vlogları Youtube'a yüklemeleri söylenmiştir. Araştırma sonucunda

vlogların, özellikle açıklayıcı metinlerde konuşma becerisini öğretme ve öğrenmede bir medya olarak kullanılabilirliği tespit edilmiştir.

Judiasri vd. (2019)'nin yaptığı çalışmada konuşma becerisini daha iyi keşfedebilmek için gençler arasında popüler hale gelen vlog aracılığıyla bir değerlendirme yöntemi yapılmıştır. Araştırma, 2018 yılının ikinci döneminde Universitas Pendidikan Indonesia'da Japonca öğrenen öğrencilerden oluşan betimsel bir çalışmadır. Çalışmada, Japon kültürü veya Japon alışkanlıklarıyla ilgili çeşitli materyaller vererek tartışılması gereken konuları hazırlamaya teşvik etmek amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin konuşma becerilerinin arttığı ve öğrencilerin konuşma materyallerini daha özgürce aktardıkları saptanmıştır.

Putri ve Sari (2019) yaptıkları çalışmada, Genel İngilizce dersinde Vlog Ödevi uygulamasını deneyerek öğrencileri vlog oluşturmaları için görevlendirilmiş, öğrencilerin fikirlerini, düşüncelerini ve duygularını yoğun ve hoş bir şekilde ifade etmeleri sağlanmıştır. Çalışmada Vlog Ödevi'nin, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmedeki etkinliğini belirlemek amaçlanmıştır. Ön test- son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırmanın sonuçları, Vlog Ödevi uygulamasının öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak için etkili olduğunu göstermektedir.

Lestari (2019) çalışmasında diğer çalışmalardan farklı olarak dinleme becerisi üzerinde durmuştur. Çalışmada, YouTube vlogunun, DDI Tani Aman Loa Janan'daki sekizinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dinleme becerilerini geliştirip geliştiremeyeceğini bulmak amaçlanmıştır. Araştırmanın tasarımı, Sınıf Eylem Araştırması biçimindedir. Veri toplama araçları; gözlem kontrol listesi, test ve saha notudur. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin dinleme becerilerinde gelişme olduğu ve öğrencilerin çoğunun ikinci döngüde kademeli olarak iyi puanlar aldığı görülmüştür. Bu sayede, dersle ilgili YouTube vloglarını izlemenin, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirdiği sonucuna varılabileceği belirtilmiştir.

Saiful (2019)'un yaptığı çalışmada, EFL öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde YouTube kullanmadaki bilişlerini ortaya koymak amaçlamıştır. Nitel araştırma olan bu çalışmanın katılımcılarını, Endonezya'nın Yogyakarta eyaletinde ilkokul ve ortaokul öğrencilerine YouTube Vlog kullanarak İngilizce öğreten iki İngilizce öğretmeni oluşturmuştur. Verileri elde etmek için açık uçlu anket, temel veriler ve uyarılmış hatırlama görüşmesi kullanılmış ve veriler yorumsal olarak analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda,

öğretmenlerin ELT'de YouTube vlog kullanma kararlarını etkileyen etkili faktörlerin; öğretmenlerin inançlarının, bilgilerinin ve düşüncelerinin olduğu tespit edilmiştir.

Lestari (2019b)'nin araştırmasında, öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmek için vlog kullanımına ilişkin bakış açılarının nasıl olduğunu bilmek ve öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmek için vlog kullanma stratejisinin ne olduğunu öğrenmek amaçlanmıştır. Endonezya'daki bir üniversitenin Bilgi ve Teknoloji (BT) Bölümünde konuşma konusunu öğrenen 5 öğrencinin, vlog kullanımındaki bakış açıları ve bunu kullanma stratejileriyle elde edilen veriler, görüşme ve gözlemlerden elde edilmiştir. Sonuçlar, öğrencilerin çeşitli stratejiler yoluyla konuşma becerisini geliştirmek için vlog kullanımına ilişkin bakış açılarının iyi olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin, İngilizce öğrenmek için vlog kullanarak iyi İngilizce becerilerine sahip olabileceği belirtilmiştir.

Mufidah ve Roifah (2020) çalışmalarında, İngilizce eğitim programı öğrencilerinde daha ilgi çekici bir öğrenme durumu elde etmek ve bunun öğrencilerin öğrenme başarılarını, konuşma becerileri üzerindeki etkilerini bilmek için medyayı kullanarak teknolojiyi öğrenme sürecine dâhil etmenin etkinliğini araştırmıştır. Çalışmada, İngilizce konuşulan konularda vloglarla öğrenme ortamı oluşturulmaya çalışılmıştır. Gözlem sonuçlarında, vlogların öğrenme ortamında kullanılmasıyla öğrencilerin, akıcı bir biçimde ve topluluk önünde konuşma becerilerinin geliştiği görülmüştür.

Masandari ve Aminatun (2020) yaptıkları çalışmada, vlog kullanarak İngilizce öğrendikten sonra öğrencilerin performanslarındaki gelişmeyi belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın katılımcıları, Universitas Teknokrat Indonesia'nın İngilizce Eğitimi Bölümü'nde okuyan 40 öğrencidir. Öğrenciler, vlog aracılığıyla İngilizce pratiği yapılan Transaksyonel Konuşma dersine kayıt yaptırmıştır. Çalışmada, araştırmacı ön test ve son test kullanmıştır. Çalışma sonucunda, vlog kullanarak İngilizce öğrendikten sonra öğrencilerin performansına yönelik önemli bir gelişme olduğu görülmüştür.

Maulidiyah (2020) çalışmasında, vlog kullanımıyla öğrencilerin İngilizce konuşma motivasyonlarını ve güvenlerini artırmanın yanı sıra motivasyon ve güvenin gelişmesine en çok etki eden unsuru bulmayı amaçlamıştır. Veriler sınıf gözlemleri, anketler ve görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Bulgulara göre, çalışma YouTube kanalında vlog kullanımının öğrencilerin motivasyonunu ve özgüvenini artırdığını ortaya koymuştur. Ayrıca veriler, öğrencilerin İngilizce konuşmak için motive olduklarını ve kendilerine güvendiklerini

göstermiştir. Ne hakkında konuşmak istediklerini düşünmeleri için yeterli zaman verildiğini de belirtmişlerdir.

Brilianti ve Fithriyani (2020) yaptıkları çalışmada, konuşma öğretimi için vlog kullanmada öğretim elemanlarının kullandıkları stratejileri araştırmak amaçlanmıştır. Ayrıca, konuşma öğretiminde vlog uygulamasının zorluklarını belirlemektir. Veri analizi, betimsel açıklama kullanılarak sunulmuş ve öğretim görevlilerinin, görüşlerinden elde edilen veri sonucu özetlenmiş ve gözlem sırasında bulunan olguya dayalı olarak açıklanmıştır. Verilerin bulguları, öğretim görevlisinin konuşma becerisinde vlog uygulamak için görev tabanlı öğrenmeyi uyguladığını göstermiştir. Öğretim görevlileri, konuşma becerisinin öğretiminde vlog'u öğrencilere sadece medya olarak göstermekle kalmamış, aynı zamanda öğrencilerin de yapmalarını istemiş ve vlogları YouTube kanalına yüklemiştir. Vlogların, ilgi çekici olduğu ve öğrencilerin konuşma becerilerini etkili bir şekilde geliştirebileceği belirtilmiştir.

Authar ve Mufliah (2020) çalışmalarında, öğrencilerin yaratıcılıklarını keşfeden ve konuşma becerilerini geliştiren bir medya olan vlog aracılığıyla, 30 öğrencinin vlog hazırlarken ve hazırladıktan sonraki konuşma başarılarını gözlemlemişlerdir. Çalışmanın sonucunda, Vlogların, öğrencilerin konuşma becerilerini büyük ölçüde kolaylaştırdığı kanıtlanmıştır. Ayrıca başka bir bilgi disiplini olan bilgi teknolojisini de kazandıkları ve en önemlisi de harika öğrenme deneyimleri yaşadıkları tespit edilmiştir.

Mandasari ve Aminatun (2020b)'un çalışmasında konuşma becerisinde vlog uygulama sürecini anlatmak amaçlanmıştır. Çalışma, aynı zamanda vlog kullanarak İngilizce öğrenmenin önemini de araştırmıştır. Çalışmanın katılımcıları, Universitas Teknokrat Endonezya'daki İngilizce Eğitimi Çalışma Programının ikinci dönem öğrencileridir. Görüşme ile elde edilen verilerin sonucunda, öğrenme sürecini başarıyla gerçekleştirmek için bazı aşamaların yapıldığı ve vlogların, öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğu görülmüştür.

Afriliani vd. (2020) çalışmalarında, öğrencilerin vlog kullanarak konuşma becerilerini nasıl geliştirebileceklerini bilmeleri amaçlamıştır ve çalışma Endonezya'nın Bandung kentindeki bir ortaokulda uygulanmıştır. 40 öğrenciden oluşan gruba kendi sözleriyle anlatmaları gereken resimler verilerek ön deneysel çalışma yapılmıştır. Vlog, onlara konuşma becerilerinde yardımcı olacak bir medya olarak görülmüş ve uygulamalar sonunda vlog uygulamalarının etkinliğini kontrol etmek için öğrencilere aynı konuşma becerileri testi

verilmiştir. Çalışma sonucunda, vlog kullanılarak yapılan uygulamalarda ön test ve son test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Anggraeni vd. (2020) yaptıkları araştırmada, konuşma etkinliklerinde vlog kullanımı sonrasında öğrencilerin, konuşma becerisindeki gelişimini incelemek amaçlamıştır. Araştırma konuları öğrencilerin spot turizm konulu hazırladığı 13 vlogtan oluşmuştur. 13 vlog, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, vlog kullanımının öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirdiği, kelime dağarcığını zenginleştirdiği, konuşma akıcılığını arttırdığı, İngilizce telaffuz ve tonlamalarını geliştirdiği belirtilmiştir.

Fidriani vd. (2021)'nin çalışmalarında, öğrencilere verilen prosedür metninde vlog kullanılmadan öğrencilerin konuşma becerilerini tespit etmek, prosedür metninde vlog kullanılarak öğrencilerin konuşma becerilerini tespit etmek ve ikisi arasındaki anlamlı farkı bulmak amaçlanmıştır. Veriler toplandıktan sonra video vlog kullanılarak işlenen dersler ile video vlog kullanılmadan işlenen dersler arasında anlamlı fark bulunmuştur. Çalışma sonucunda vlogların, konuşma becerilerini geliştirdiği ortaya konmuştur.

Devanah ve Afifah (2021)'nin çalışmasında FKIP Baturaja Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği programında öğrenim gören ve rastgele seçilen 36 öğrenciye konuşma testi ve Konuşma Motivasyon Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarında deney sınıfı ile kontrol sınıfı karşılaştırıldığında, yapılan uygulamalardan sonra öğrencilerin hem konuşma becerilerinde hem de motivasyonlarında bir gelişme olduğu görülmüştür.

Weganofa ve Khoiro (2021) çalışmalarında vlogun, onuncu sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma becerisi üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Ön test - son test kontrol gruplu araştırma deseni kullanılmıştır. Her iki grupta toplam 36 öğrenci bulunmaktadır. Son test sonuçları, deney sınıfındaki öğrencilerin konuşma testinde kontrol sınıfından daha yüksek puan aldıklarını göstermiştir. İstatistiksel analiz sonucunda deney ve kontrol sınıfları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Anrasiyana vd. (2022)'nin yaptıkları nitel çalışmada, konuşma öğretiminde vlog oluşturma uygulamasını gözlemlemek amaçlanmıştır. Araç olarak gözlem formu, saha notu, öğretmenle derinlemesine görüşme ve öğrenciler için anket kullanmıştır. Çalışma sonucu, İngilizce öğretiminde vlog oluşturma, öğrencileri öğrenme sürecinde teknolojiyle ilişkilendirmede birçok avantajı olduğunu, öğrencilerin yaratıcılıklarını ortaya koyabildiğini

ve fikirlerini video şeklinde gösterebildiklerini ortaya koymuştur. Öğrencilerin özgüven elde ettikleri ve İngilizce konuşmada daha akıcı olacakları belirtilmiştir.

Ersan vd. (2022) çalışmalarında SMKN 1 Arjasa'daki 11. sınıf öğrencilerinin, konuşma becerilerini geliştirmede vlogun etkinliğini ve öğrencilerin bu uygulamaya ilişkin algılarını belirlemeyi amaçlamıştır. Sınıf eylem araştırması olan bu çalışmada ön test, son test ve anket yoluyla veriler elde edilmiştir. Sonuçlar, öğrencilerin vlogu konuşma dersinde bir döngüde iki kez uyguladığını, öğrencilerin konuşma dersine daha fazla katıldığını ve öğrencilerin çoğunluğunun iyi konuşma becerilerini geliştirdiğini göstermiştir.

Kurt ve Göçer (2022)'in literatüre dayalı derleme çalışmasında, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitimi için vlogun kullanılabilirliğini ortaya koymak amaçlanmıştır. İlgili çalışmada; ikinci/yabancı dil eğitimi ve sosyal medya ilişkisi, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisi ve eğitimi, konuşma becerisinin eğitiminde vlogun faydaları ve sınırlılıkları ile ilgili teorik bir çerçeve oluşturulmuş ve ortaya konulmuştur.

Mardhyanti vd. (2023)'nin yaptığı derleme çalışmasında vlogların, öğrencilerin öğrenmeye olan ilgisini artırmak için nasıl etkili ve eğlenceli bir öğrenme aracı olarak kullanılabileceğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma bulgularında, vlogların düzenli pratik yapmayı kolaylaştırdığını, yapılandırılmış organizasyonu teşvik ettiğini, özgüveni artırdığını, sözsüz iletişimi keskinleştirdiğini ve geri bildirim odaklı büyümeyi desteklediği ortaya konmuştur. Vloglar giderek daha erişilebilir hale geldikçe konuşma becerilerini geliştirmek için konuşan bireylerin, daha açık sözlü ve ilgi çekici iletişimciler olma yolunda dönüştürücü bir yolculuğa çıkmak için bu platformdan yararlanabildiği ifade edilmiştir.

Konu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde vlogların, konuşma becerisinin gelişimini sağladığı tespit edilmiştir. Çalışmalar, vlogların konuşma becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Fakat yapılan çalışmaların çoğunda vlog, ikinci dil bir dil gelişimde kullanılmıştır. Ayrıca ilgili araştırmalara bakıldığında yalnızca bir çalışmada vlogun dinleme becerisini üzerindeki etkisi incelenmiş; diğer tüm çalışmalarda vlogun konuşma becerisi üzerindeki etkisine bakılmıştır.

2. BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada açıklayıcı karma desen kullanılmıştır. Karma araştırma modeli, nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarının birlikte kullanıldığı model olarak tanımlanmaktadır. Nicel araştırma ya da nitel araştırma deseninin tek başına kullanılması durumunda ortaya çıkan eksikliklerin bu yöntemde olmadığı ifade edilmiştir (Creswell, 2017). Açıklayıcı karma desen iki aşamalıdır. Burada öncelikle nicel veriler toplanır ve analiz edilir. Daha sonra nicel verileri açıklamak ve ayrıntılı olarak incelemek için nitel veriler toplanıp analiz edilir. Yani bu desen, araştırmacının nicel çalışmasında özellikle ortaya çıkan önemli, beklenmedik veya şaşırtıcı sonuçları detaylı bir şekilde nitel verilerle açıklamak istediği durumlarda daha çok kullanışlıdır (Creswell ve Plano-Clark, 2007). Örneğin bir yöntemin başarısına ilişkin yapılan bir çalışmada öğrenci başarıları karşılaştırıldıktan sonra yöntemlere ilişkin en çok beğenilen yönler öğrencilerle görüşmeler yapılarak ortaya konabilir (Büyüköztürk ve diğ., 2020).

Karma araştırma yönteminin nicel aşamasında, uygulama yapılan okuldaki yedinci sınıfa devam eden öğrencilerin yansız olarak yeniden gruplanmasının mümkün olmamasından dolayı yarı deneysel deneme modellerinden ön test-son test kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır. Yarı deneysel desenler bilimsellik açısından gerçek deneysel desenlerden sonra gelir. Gerçek deneysel desenlerin gerektirdiği kontrollerin sağlanamadığı ya da onların bile yeterli olmadığı birçok durumda yarı-deneysel desenlerden faydalanılır (Karasar, 2012).

Deney ve kontrol grubunun bulunduğu yarı deneysel çalışmalarda bu gruplar seçkisiz olarak atanmaktadır. Ancak araştırmacı uygulama yapacağı okuldaki sınıf içi öğrenci seçimlerine müdahale edemediği için grup içi katılımcılar yansız atanamamaktadır. Ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel çalışmalarda birbirine denk deney ve kontrol gruplarından deney grubunda etkisi araştırılan bağımsız değişkenin uygulaması gerçekleştirilirken kontrol grubuna herhangi bir müdahalede bulunulmamaktadır. Uygulama sonunda hem deney hem de kontrol grubunda elde edilen son test verileri ön test verileri ile

karşılaştırılarak bağımsız değişkenin etkisi değerlendirilmektedir (Kıncal, 2022).

Çalışmada araştırmacı tarafından var olan gruplardan biri deney diğerini de kontrol grubu olarak yansız bir şekilde atanmış ve her iki gruba da ön testler uygulanmıştır. Deney grubunda gerçekleştirilen deneysel etkinliklerden sonra son testler yine her iki gruba da uygulayarak aralarındaki farklılıklar karşılaştırılmıştır.

Araştırmada deney ve kontrol gruplarına, deneysel uygulamalar öncesi araştırmacı tarafından geliştirilen “Dinlediğini Anlama Becerisi Başarı Testi (DABT)” ve “Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu (KBDF)” uygulanmıştır. Deney grubu öğrencileriyle 2023-2024 eğitim öğretim yılının bahar döneminde, haftada iki ders saati olmak üzere sekiz hafta vlog uygulamaları; iki hafta ön test, son test ve görüşmeler yapılarak toplam on hafta süresince uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan konu kartlarında yer alan konulardan rastgele seçilip öğrenciler tarafından birkaç dakikalık vloglar hazırlanarak oluşturulmuş dinleme ve konuşma etkinlikleri ile dersler işlenmiştir.

Deney grubuna uygulama yapılırken kontrol grubunda bir uygulama yapılmamıştır. Araştırmada, hem deney grubundaki hem de kontrol grubundaki etkinlikler araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Uygulamaların sonunda ön test olarak sunulan testler, gruplar arasında farklılıkları değerlendirmek amacıyla bu kez son test olarak verilmiştir.

Karma araştırma yönteminin nitel aşamasında ise öğrencilerin vlog uygulamalarına ilişkin görüşlerini öğrenmek amaçlandığı için uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen “Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu” kullanılmıştır. Form sadece deney grubu öğrencilerine uygulanmıştır.

Nitel araştırmalarda veri toplamak için tercih edilen yöntemlerinden biri hedef kitlenin durumla ilgili görüşlerine başvurmaktır. Yıldırım ve Şimşek (2013: 39)’e göre bu yöntem, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” şeklinde açıklanmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın uygulama süreci Tablo 2.1’de sunulmuştur:

Tablo 2.1. Araştırma Uygulama Süreci

	Ön test	Süreç	Son test
Deney Grubu	Dinlediğini Anlama Başarı Testi Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu	Dinleme ve Konuşma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Vlog Uygulamaları (Vlog Çekimleri ve Dinleme Etkinlikleri ile)	Dinlediğini Anlama Başarı Testi Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu Vlog Uygulamalarına yönelik Görüş Alma
Kontrol Grubu	Dinlediğini Anlama Başarı Testi Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu	Türkçe Dersi Öğretim Programı Çerçevesinde Standart Ders Süreci	Dinlediğini Anlama Başarı Testi Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2023-2024 öğretim yılı bahar yarısında Aydın ili Efeler ilçesinde orta düzey sosyo ekonomik nitelikte olan bir devlet ortaokulunda, araştırmanın yapıldığı dönemde 7. sınıfa devam eden 48 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir örneklem, araştırmacının örnekleme kolay ulaşması, pratik olması, zaman ve mekân konusunda araştırmacıya kolaylık sağlaması bakımından tercih edilmiştir (Büyüköztürk vd., 2020).

Gerekli izinlerin alınmasının ardından aynı okulda bulunan üç Türkçe öğretmenin görüşleri alınarak öğretmenlerin uygun gördüğü iki sınıftan seçkisiz atama yöntemi ile 7-B sınıfı deney grubu, 7-A sınıfı da kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubu öğrencilerinin cinsiyet dağılımı incelendiğinde deney grubu 10 kız, 14 erkek toplam 24 öğrenciden oluşurken; kontrol grubu 13 kız, 11 erkek toplam 24 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubunun 7. sınıf olarak belirlenmesinin sebebi video çekim becerilerine sahip olabilecek, daha önce denemiş veya kolaylıkla uygulayabilecek sınıf düzeyi olarak düşünülmesidir. Bu düzeyde olabilecek 8. sınıf öğrencilerinin ise sınav senesinde olması nedeniyle uygulamanın beklenen şekilde verimli geçemeyeceği düşünülmüştür.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verilerinin toplanması sürecinde “Dinlediğini Anlama Başarı Testi (DABT)” ve “Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu (KBDF)” kullanılmıştır. Nitel verilerin toplanmasında ise “Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu (VUYGAF)” kullanılmıştır. Araştırma sürecinde gözlemlenen davranışlar ise araştırmacı tarafından “Ders

Gözlem Formu”na kaydedilmiştir.

2.3.1. Dinlediğini Anlama Başarı Testi

Başarı testlerinin geliştirilmesinde test ile yoklanacak kazanımlar ve bu kazanımların ifade ettiği bilişsel düzeylerine uygun soru tipleri belirlemek gerekmektedir. Testler, anket, açık uçlu sorular, doğru-yanlış tipi, kısa cevaplı, boşluk doldurmalı ve çoktan seçmeli sorular gibi farklı türlerde hazırlanabilir (Üçüncü ve Sakiz, 2020). Gömleksiz ve Erkan’ın (2016: 240) test hazırlama aşamaları şu şekildedir:

1. Testin amacının belirlenmesi
2. Testte ölçülecek özelliklerin belirlenmesi
3. Maddelerin yazılması
4. Maddelerin gözden geçirilmesi (Redaksiyon)
5. Deneme formunun hazırlanması
6. Deneme uygulamasının gerçekleştirilmesi
 - 6a. Uygulama yönergesinin hazırlanması
 - 6b. Uygulayıcıların seçilerek yetiştirilmesi
 - 6c. Deneme örnekleminin seçilmesi
 - 6ç. Testin denemeye yeterli olacak sayıda çoğaltılması
 - 6d. Deneme uygulamasının gerçekleştirilmesine uygun tesis ve donatımın bulunması
7. Deneme uygulamasının sonuçlarının puanlanması

Bu aşamalar doğrultusunda, Dinlediğini Anlama Başarı Testi’nin amacı 7. Sınıf öğrencilerinin farklı metin türlerinde dinlediğini anlama becerilerini ölçmek için geçerli ve güvenilir ölçme aracı geliştirmektir. Testin geçerlik ve güvenilirliği almak amacıyla 2023-2024 öğretim yılı güz yarısında Aydın ili Efeler ilçesinde bulunan dört devlet ortaokulundaki 200 yedinci sınıf öğrencisine bu test uygulanmıştır. Testin uygulama süreci üç hafta birer ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Testin kapsam geçerliliği, Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda

yer alan 7. sınıf dinleme kazanımları ile oluşturulan belirtke tablosu yardımıyla ve danışılan uzmanların dönütleriyle sağlanmıştır. Başarı testinde bulunan toplam 32 madde Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan 5 dinleme kazanımı, 3 zorunlu olan tema ile birlikte toplamda 6 tema altında yer alarak Bloom Taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. 32 Maddenin 16 maddesi çoktan seçmeliyken 16 maddesi klasik sorulardan (kısa cevaplı, eşleştirme, çoklu seçmeli) oluşmaktadır. Başarı testinde yer alan 9 metin 7. sınıf düzeyine uygun olarak literatürden seçilmiş ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Seçilen metinler gezi yazısı, hikâye, masal, anı, şiir, özlü sözler (deyim), haber metni, mizahi fıkra ve fabl türündedir.

Başarı testinin uygulaması sonucunda 200 öğrenciye ait 16 çoktan seçmeli sorunun madde analizi TAP programı ile yapılmıştır. Elde edilen veriler ışığında soruların güçlük ve ayırt edicilik indeksleri hesaplanmıştır. Testin geçerlik ve güvenirlik uygulamasına ilişkin madde güçlük ve ayırt edicilik indeksleri Tablo 2.2'de verilmiştir:

Tablo 2.2. Geçerlik ve Güvenirlik Uygulamasına İlişkin Madde Güçlük (Pj) ve Ayırt Edicilik İndeksi (rxj)

Soru Numarası	Güçlük indeksi (Pj)	Ayırt edicilik indeksi (rxj)
1	0,98	0,04*
2	0,89	0,25
3	0,96	0,09*
4	0,52	0,51
5	0,99	0,03*
6	0,98	0,03*
7	0,95	0,12*
8	0,64	0,23
9	0,98	0,01*
10	0,85	0,29
11	0,72	0,38
12	0,45	0,47
13	0,88	0,28
14	0,90	0,20
15	0,92	0,14*
16	0,28	0,35

*0,19 altındaki değerler

Sorular ayırt edicilik indeksine göre değerlendirilirken; 0,40 ve üzeri olan soruların yüksek ayırt edicilikte ve 0,30-0,39 arasında orta ayırt edicilikte olduğu, 0,20-0,29 arasında ayırt etmede yeterli olmayıp düzeltilmesi gerektiği, 0,19 ve altında ise ayırt edemediği bu sebeple de testten çıkarılması gerektiği belirtilmektedir (Tekin, 2010).

Ayırt edicilik indeksi 0,19 altında olan 1,3,5,6,7,9 ve 15 numaralı sorular testten çıkarılmıştır. 2 numaralı soru 1 numaralı soruya bağlı olduğundan onun da çıkarılmasına karar verilmiştir. 8, 10,13 ve 14 numaralı sorularda ise iki Türkçe eğitimi uzmanının ve dört Türkçe öğretmenin görüşleri doğrultusunda çeldirici şıklar eklenerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai olarak başarı testinde 8 adet çoktan seçmeli soru kalmıştır.

Dinlediğini Anlama Başarı Testi'nde yer alan klasik soruların kapsam geçerliği için puanlayıcılar arası görüş birliği tekniklerinden Lawshe Tekniği (1975) kullanılmıştır. Bu tekniğe göre en az 5 en fazla 40 uzmanın görüşü gereklidir. Bu çalışmada ise 8 uzmanın görüşüne başvurulmuştur. 10 maddeye ait uzman görüşleri Tablo 2.3'te verilmiştir:

Tablo 2.3. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Klasik Sorular Uzman Görüş Puanlaması

Sorular		Uzman Puanlaması		
		Uygun Değil	Kısmen Uygun	Uygun
Madde1	Hikâye Haritası	-	1	7
Madde2	Görselle Karşılaştırma	2	1	5
Madde3	Hikâye Türünün Özellikleri	-	1	7
Madde4	Anı Türünün Özellikleri	-	1	7
Madde5	Ana Duygu	1	1	6
Madde6	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç Diyagramı	-	1	7
Madde7	Anlamı Bilinmeyen Kelimeler (Kuşlarla Şiiri)	-	1	7
Madde8	Anlamı Bilinmeyen Kelimeler (Pınardaki Geyikle Aslan)	-	1	7
Madde9	Haber Metni	-	1	7
Madde10	Mizahi Fıkra	-	2	6

Her bir madde için uzmanların görüşlerinden elde edilen nitel verilerden “Kapsam Geçerlilik Oranları (KGO)” ve “Kapsam Geçerlilik İndeksi (KGİ)” hesaplanmış ve nicel verilere dönüştürülmüştür. KGO, şu formüle göre hesaplanır (Lawshe, 1975): $KGO = (NG/N/2) - 1$

Kapsam geçerlilik oranı, bir ifadeye "gerekli" diyen uzman sayısının toplam uzman sayısının yarısına oranlanması ve elde edilen sonucun 1'den çıkarılmasıyla hesaplanır. Kapsam geçerlilik oranı, -1 ile +1 arasında bir değere sahiptir. Madde, uzman tarafından “gerekli” görüldüğünde “1”, “kullanılabilir ama gerekli değil” veya “gerekli değil” olarak belirtildiğinde “0” olarak değerlendirilir. (Lawshe, 1975; Arye ve Scally, 2014). Arye ve Scally (2014)'nın uzman sayısına göre alması gereken kapsam geçerlik indeksleri (KGİ) Tablo 2.4'te verilmiştir.

Tablo 2.4. Arye ve Scally (2014)'nın Uzman Sayısına Göre Kapsam Geçerlik İndeks Oranları

Oran p Değeri	KGİ Kritik Kabul Edilmesi Gereken	Tek Taraflı Kesin Değerler		Nkritik (Gerekli Minimum Uzman Sayısı)
5	1	1.00	.031	5
6	1	1.00	.016	6
7	1	1.00	.008	7
8	.875	.750	.035	7
9	.889	.778	.020	8

Uzman sayısına göre KGİ oranlarına bakıldığında 8 uzman görüşünün minimum alması gereken KGİ oranı 0.75 olmalıdır. Bu doğrultuda Dinlediğini Anlama Başarı Testi'nin maddelerine ilişkin kapsam geçerlik oranları ve indeksleri Tablo 2.5'te sunulmuştur:

Tablo 2.5. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Klasik Sorular KGO ve KGİ Verileri

	UZM1	UZM2	UZM3	UZM4	UZM5	UZM6	UZM7	UZM8	KGO [CVR]	Kritik Değer
Madde1	1	1	0	1	1	1	1	1	0,75	0,75
Madde2	1	1	0	1	1	0	0	1	0,25	0,75
Madde3	1	1	1	1	1	1	0	1	0,75	0,75
Madde4	1	1	1	1	1	1	0	1	0,75	0,75
Madde5	1	1	0	1	1	0	1	1	0,5	0,75
Madde6	1	1	1	1	1	1	0	1	0,75	0,75
Madde7	1	1	1	1	1	1	0	1	0,75	0,75
Madde8	1	1	1	1	1	1	0	1	0,75	0,75
Madde9	1	1	0	1	1	1	1	1	0,75	0,75
Madde10	1	1	0	1	1	1	0	1	0,5	0,75

KGİ=0.75

Kapsam geçerlik indeksinin (KGİ) 0.75 çıktığı görülmektedir. Madde 2, 5 ve 10'nun kapsam geçerlik oranlarının (KGO) 0.75'in altında olduğu görülmektedir. Arye ve Scally (2014)'in uzman sayısına göre KGO ve KGİ değerleri baz alınarak bu üç madde testten çıkarılmıştır. Bu hesaplamalara göre testte yedi klasik soru kalmıştır. Dinlediğini Anlama Başarı Testi'de sonuç olarak sekiz çoktan seçmeli ve yedi klasik madde kalmış ve testin son hali verilmiştir.

2.3.2. Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu

Uygulamanın ön test ve son test aşamasında kullanılan Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu (KBDF) sırasıyla “Dil ve Anlatım”, “İçerik” ve “Sunum” başlıklarından oluşmaktadır. Yirmi dört maddeden oluşan Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu; 2005 Türkçe Öğretim Programı'ndaki Konuşma Becerisini Değerlendirme Formu ve Özbay (2009c)'ın Konuşma Değerlendirme Ölçeği ve 2019 Türkçe Öğretim Programı yedinci

sınıf konuşma kazanımlarından faydalanarak uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Form, yirmi altı hazırlıksız konuşma sorusunun kura ile öğrenci tarafından çekilerek ön test ve son testte gerçekleştirilen konuşmalarda kullanılmıştır. Vlog uygulamaları esnasında ise her öğrenci bu forma göre değerlendirilmiştir. Fakat vloglar hazırlıklı konuşmayı gerektirdiği için forma dört maddeden oluşan “Hazırlık” başlığı eklenerek değerlendirme yapılmıştır.

2.3.3. Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu

“Nitel araştırma geçerlik ve güvenirlik kriterlerinden olan yansıtıcılık mülakat hazırlanırken, sorular hakkında kapsamlıca düşünüp soruların düzeltmelerle “daha iyiye” dönüştürülmesiyle ortaya konulur. Bu çerçevede görüşmeci kendisini görüşme yapacağı kişilerin yerine koyarak söz konusu sorular kendisine yöneltilseydi ne düşünüp, nasıl hissederdi bunu değerlendirerek sorularını oluşturmaya çalışmalıdır” (Maxwell, 2013: 103).

Bu doğrultuda Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu hazırlanırken uzman görüşlerinden faydalanarak düzeltmeler yapılmış ve sorularda yedinci sınıf öğrencilerinin bileceği kelimeler baz alınmıştır. On sorudan oluşan görüşme formunun sekizi açık uçlu soru biçimindedir.

Görüşme soruları ile araştırma sorusu özdeş değildir. Maxwell (2013: 102)’e göre “görüşme sorularının basitçe araştırma sorularının bir çevirisi olarak düşünülmesi mantıksal pozitivist bir bakışın” yansımasıdır. Araştırma sorusu araştırmacının anlamak, açıklamak istediği; “görüşme soruları bu anlayışa ulaşmak için katılımcılara yönelttiği sorulardır” (Maxwell, 2013: 103).

Bu doğrultuda araştırma sorularını yansıtacak ve nicel bulguları destekleyebilecek görüşme soruları oluşturulmuştur.

2.3.4. Ders Gözlem Formu

7. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerilerinin gelişimi açısından vlog kullanım sürecinde araştırmacı tarafından ders gözlem formuna kaydedilmiştir. Araştırmacı formlarda süreç içerisindeki gelişimi takip edebilmek, bu gelişimi tasvir edebilmek, uygulamanın işleyen ya da aksayan yönlerini tespit edebilmek ve bunları giderebilmek için kayıt altına almıştır. Vlog kullanım süresince uygulamaların öğrenciler üzerinde etkisi araştırmacı tarafından gözlenmiş ve gözlem notları alınmıştır. Gözlem notlarında öğrencilerin

uygulama boyunca vloglara karşı tutumları, uygulama karşısındaki tepkileri, gelişmeleri kayıt altına alınmıştır.

2.3.5. Dinleme Etkinlikleri ve Vlog Çekimleri

Uygulama öncesinde vlog çekimlerinin nasıl yapıldığı, nasıl paylaşılacağı hakkında öğrenciler bilgilendirilmiştir. Ön testten sonra uygulama için Türkçe Öğretim Programı ve ders kitaplarından yararlanarak oluşturulmuş dinleme ve konuşma belirtke tablosu doğrultusunda belirlenen konularla dinleme/izleme etkinlikleri ve belirlenen bu konularda öğrenciler tarafından kısa video çekimleriyle (vlog) konuşma etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Her öğrenci uygulama sürecinde ikişer kez vlog çekimleri yapmıştır. Öğrenciler tarafından hazırlanan vloglar Youtube uygulamasından yalnızca araştırmacının mailiyle paylaşarak ve gizli, çocuklara özel ayarlamaları yapılarak oluşturulmuştur. Araştırmacıyla paylaşılan vloglar sınıf tahtasından izlenerek vloglara ilişkin hazırlanmış dinleme etkinlikleri öğrencilere dağıtılmıştır. Her öğrencinin hazırladığı vloglar, KBDF'ye dört maddelik hazırlık bölümü eklenerek bu forma göre değerlendirilmiştir. Süreç içerisinde öğrencilerin ilk ve ikinci konuşma değerlendirmeleri gözlemlendiğinde artış olduğu fark edilmiştir. Fakat uygulama süreci boyunca öğrencilerin vlog çekimlerini istenen tarihlerde çekmediklerinden her hafta izlenmesi gereken vlog sayısı ve yapılması gereken dinleme etkinlikleri planlamanın dışında sekteye uğramıştır. Bundan kaynaklı olarak bazı haftalar dört bazı haftalar ise sekiz ila on vlog izlemesi gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda her hafta dinleme etkinlikleri güncellenmiştir. Ayrıca süreçte, vlog çekimlerinin düzenli bir şekilde çekilmesi amacıyla uygulama sonunda çekilişle üç öğrenciye para ödülü verileceği söylenmiş ve uygulama sonunda gerçekleştirilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Nicel verilerin analizi SPSS 25 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin yorumlanmasında anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol grubu ön test ve son test puanlarının normalliği, Saphiro-Wilk testi ile sınanmıştır. Normallik varsayımı sağlandığından analiz için parametrik testler kullanılmıştır. Çalışmanın nicel veri toplama araçlarını oluşturan Dinlediğini Anlama Başarı Testi ve Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu'ndan elde edilen veriler, araştırma sorularına uygun olarak bağımsız örneklem t-testi ve eşleştirilmiş örneklem t-testi ile analiz edilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme ile elde edilen veriler, transkript edilerek içerik analizi kullanılmıştır. “İçerik analizi veriden onun içeriğine ilişkin tekrarlanabilir ve geçerli sonuçlar çıkarmak üzere kullanılan bir araştırma tekniğidir” (Krippendorff, 1980: 25). Bu teknik “metinden çıkarılan geçerli yorumların bir dizi işlem sonucu ortaya konulduğu bir araştırma tekniğidir. Bu yorumlar, mesajın göndereni, mesajın kendisi ve mesajın alıcısı hakkındadır” (Weber, 1989: 5).

İçerik analizi dört aşamada gerçekleşmektedir: “Verilerin kodlanması, temaların bulunması, verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması, bulguların yorumlanması” (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259). Veri analizi çerçevesi belirlenmiş, bir kod ve tema listesi oluşturulmuş, oluşturulan kod-tema listesine göre elde edilen veriler incelenmiş, kodlanmış, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmiştir. Veriler betimlenmiş, bulgular açıklanmış ve anlamlandırılmıştır. Görüşmelerin analizinde, geçerlilik ve güvenilirliği sağlamak için bir uzman ile çalışılmış ve verilerin analizini uzman ve araştırmacı ayrı ayrı olarak görüşmeler kategorize edilmiştir. Araştırmacıyla uygun olmayan kodlar diyalog yoluyla çıkarsamalarda ortak noktalara ulaşılmıştır. Nedenler üzerinde durularak ortak düzenleme gerçekleştirilmiştir.

3. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM

Vlog kullanımının dinleme ve konuşma becerisi üzerindeki etkisini inceleyen bu araştırmada elde edilen bulgular alt problemlere uygun olarak tablolar hâlinde sunulmuştur.

3.1. Normallik Analizi

Çalışmada vlog kullanımının, ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisinde hangi analizin kullanılacağını belirlemek amacıyla verilerin normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin otuzar kişinin altında olması sebebiyle Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır.

Tablo 3.1. Vlog Kullanımının Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Deney ve Kontrol Grubu Dinleme Becerisi Ön Test ve Son Test Toplam Puanları Shapiro-Wilk Testi

	Statistics	Df	Sig.	Skewness	Kurtosis
Ön test	.932	24	.108	-.687	-.229
Kontrol grubu					
Son test	.926	24	.079	-1.107	2.720
Ön test	.851	24	.052	-1.527	2.445
Deney grubu					
Son test	.927	24	.083	-.760	.054

Tablo 3.1.'deki normallik analizi incelendiğinde dinleme becerisinde kontrol grubu ön test ve son test toplam puanlarının normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Dinleme becerisinde deney grubunun ön test ve son test toplam puanları incelendiğinde normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Bu nedenle uzman görüşüne başvurularak her iki veri grubunun da normal dağıldığı tüm alt probleme yönelik verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Çalışmada vlog kullanımının, ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisinde hangi analizin kullanılacağını belirlemek amacıyla verilerin normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin otuzar kişinin altında olması sebebiyle Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır.

Tablo 3.2. Vlog Kullanımının Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Deney ve Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test ve Son Test Toplam Puanları Shapiro-Wilk Testi

	Statistics	Df	Sig.	Skewness	Kurtosis
Ön test	.986	24	.977	.003	-.168
Kontrol grubu					
Son test	.944	24	.201	-.549	-.500
Ön test	.926	24	.080	.178	-1.201
Deney grubu					
Son test	.927	24	.083	.451	-.983

Tablo 3.2.’deki normallik analizi incelendiğinde konuşma becerisinde kontrol grubu ön test ve son test toplam puanlarının normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Konuşma becerisinde deney grubunun ön test ve son test toplam puanları incelendiğinde normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Bu nedenle uzman görüşüne başvurularak her iki veri grubunun da normal dağıldığı tüm alt probleme yönelik verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

3.2. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın birinci alt problemine yönelik “Deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.3. Deney-Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Ön test	Kontrol	24	66,37	17,58	2,161	23	,036
	Deney	24	56,75	12,91			

Deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için bağımsız örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=2,161$, $p<.05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu ön test grup ortalamasının $\bar{X}=66,37$ iken ön test deney grup ortalamasının $\bar{X}=56,75$ olduğu görülmektedir.

Başka bir ifade ile kontrol grubu ön test puanları deney grubu ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Bu bulgu doğrultusunda uygulama öncesinde grupların, dinleme becerilerinin eşit olmadığı ve kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisinin deney grubuna göre daha iyi olduğu söylenebilir.

3.3. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın ikinci alt problemine yönelik “Deney grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için eşleştirilmiş örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.4. Deney Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Deney grubu	Ön test	24	56,75	12,91	-5,008	23	,001
	Son test	24	68,42	8,61			

Deney grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için eşleştirilmiş örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-5,008$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=56,75$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=68,42$ olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile son test puanları ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Uygulamalar sonunda deney grubunun dinlediğini anlama becerisinde olumlu yönde bir gelişim olduğu söylenebilir.

3.4. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik “Kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için eşleştirilmiş örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.5. Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Kontrol grubu	Ön test	24	66,37	17,58	-,254	23	,802
	Son test	24	67,04	18,34			

Kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için eşleştirilmiş örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t=,254$, $p>,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=66,37$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=67,04$ olduğu görülmektedir. Uygulamalar sonunda kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisi ortalamalarında bir değişim olmamasından dolayı kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisinde olumlu yönde bir gelişim olmadığını söylemek mümkündür.

3.5. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın dördüncü alt problemine yönelik “Deney-kontrol grubu öğrencilerinin dinlediğini/izlediğini anlama becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.6. Deney-Kontrol Grubu Dinlediğini/İzlediğini Anlama Becerisi Fark Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Son test	Kontrol	24	,67	12,88	-3,131	46	,003
	Deney	24	11,67	11,41			

Deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için bağımsız örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin fark puanları ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-,332$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu fark puanının ortalaması $\bar{X}=,67$ iken deney grubu fark puanı ortalaması $\bar{X}=11,67$ olduğu görülmektedir. Uygulamalar sonunda, puanların analizi yapılırken ön test puanları ile ilişkilendirmeler yapılmıştır. Her iki gruptaki bireylerin ilerlemeleri ve ön test - son teste ait değişimlerin karşılaştırılması uygulamanın etkisini daha

iyi ortaya koyacağından fark puanları dikkate alınmıştır.

Bu bulgulara göre başlangıçta var olan kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisinin deney grubuna göre daha iyi olma durumu uygulamalar sonunda ortadan kalkmış ve deney grubunun gelişimi kontrol grubuna göre son derece artış göstermiştir. Deney grubunda yapılan uygulamaların etkili olduğu söylenebilir.

3.6. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın beşinci alt problemine yönelik “Deney-kontrol grubu konuşma becerisi ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.7. Deney-Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Ön test	Kontrol	24	42,97	9,92	-,341	23	,735
	Deney	24	43,58	5,58			

Deney-kontrol grubu konuşma becerisi ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için bağımsız örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t=-,341, p>,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu ön test grup ortalamasının $\bar{X}=42,97$ iken deney grup ön test ortalamasının $\bar{X}=43,58$ olduğu görülmektedir. Bu bulgu doğrultunda uygulama öncesinde grupların, konuşma becerilerinin eşit oldukları ve benzer başlangıç seviyelerinde oldukları söylenebilir. Konuşma becerilerinde, grupların benzer seviyede oluşu çalışmanın geçerliliği ve güvenirliği açısından olumlu bir durum sağladığı belirtilebilir.

3.7. Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın altıncı alt problemine yönelik “Deney grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analiz için eşleştirilmiş örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.8. Deney Grubu Konuşma Becerisi Ön Test ve Son Test Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Deney grubu	Ön test	24	43,58	5,58	-17,683	23	,001
	Son test	24	61,92	4,75			

Deney grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için eşleştirilmiş örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-17,683$, $p<,05$). Grup ortalamaları bakımından ön test grup ortalamasının $\bar{X}=43,58$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=61,92$ olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile son test puanları ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Uygulamalar sonunda deney grubunun konuşma becerisinde olumlu yönde bir gelişim olduğu söylenebilir.

3.8. Yedinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın yedinci alt problemine yönelik “Kontrol grubu “konuşma becerisi” ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için eşleştirilmiş örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.9. Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Ön Test- Son Test Testi Puanları Eşleştirilmiş Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Kontrol grubu	Ön test	24	42,79	9,92	-6,966	23	,001
	Son test	24	51,25	6,92			

Kontrol grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için eşleştirilmiş örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-6,966$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=42,79$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=51,25$ olduğu görülmektedir. Kontrol grubunun konuşma becerisi son test puanları ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.9. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın sekizinci alt problemine yönelik “Deney-kontrol grubu konuşma becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Test sonuçlarının analizi için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular şöyledir:

Tablo 3.10. Deney-Kontrol Grubu Konuşma Becerisi Fark Puanları Bağımsız Örneklem T Testi Değerleri

		N	$\bar{X}$	SS.	T	Df	P
Son test	Kontrol	24	8,46	5,95	-6,185	46	,001
	Deney	24	18,33	5,08			

Deney-kontrol grubu konuşma becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için bağımsız örneklem t testine başvurulmuştur. Test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin fark puanları ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-6,185$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu fark puanının ortalaması $\bar{X}=8,46$ iken deney grubu fark puanı ortalaması $\bar{X}=18,33$ olduğu görülmektedir. Uygulamalar sonunda puanların analizi yapılırken ön test puanları ile ilişkilendirmeler yapılmıştır. Her iki gruptaki bireylerin ilerlemeleri ve ön test - son teste ait değişimlerin karşılaştırılması, uygulamanın etkisini daha iyi ortaya koyacağından fark puanları dikkate alınmıştır. Bulgulara göre başlangıçta var olan kontrol ve deney grubunun konuşma becerisindeki eşit seviyeler uygulamalar sonunda ortadan kalkmış ve deney grubunun gelişimi kontrol grubuna göre son derece artış göstermiştir. Deney grubunda yapılan uygulamaların etkili olduğu söylenebilir.

3.10. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın dokuzuncu alt problemine yönelik “Vlog uygulamalarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır. Öğrenci görüşlerinin analizi için içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi için görüşmelerden elde edilen veriler tema, kategori ve kodlara ayrılmıştır. Öğrenciler; K1, K2, K3 şeklinde kodlanmıştır. Elde edilen temalar Tablo 3.11.’de verilmiştir:

Tablo 3.11. Görüşme Formundan Elde Edilen Temalar

Numara	Temalar
1	Vlog Kullanımı Beğenilme Durumu
2	Vlog Kullanımının Faydaları
3	Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi
4	Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi
5	Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersi Başarısına Etkisi
6	Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersi Başarısına Etkisi
7	Vlog Tabanlı ve Ders Kitabı Tabanlı Türkçe Derslerinin Farklılıkları
8	Vlog Uygulamalarını Diğer Derslerde Kullanma İsteği
9	Öğretmen Olma Varsayımında Vlog Kullanma Durumu
10	Vlog Kullanımına Yönelik Öneriler

Bu temalardan yola çıkarak öğrencilerin, vlog uygulamalarının Türkçe dersinde kullanılmasıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan görüşme formuna verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir:

3.10.1. Vlog Kullanımı Beğenilme Durumu

Çalışma grubundaki katılımcılara “Türkçe derslerinde vlog kullanımını beğendiniz mi?” sorusu yöneltmiştir. Öğrencilerin, vlog kullanımı beğenilme durumu teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.12.’de sunulmuştur:

Tablo 3.12. Vlog Kullanımı Beğenilme Durumu

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Genel Memnuniyet	Beğenme	22	K1, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K23, K24
	Beğenmeme	2	K2, K22

Tablo 3.12. incelendiğinde genel memnuniyet kategorisinde beğenme ve beğenmeme kodlarının yer aldığı görülmektedir. Görüş bildiren öğrencilerden 22 tanesi Türkçe derslerinde vlog kullanımını beğendiğini; 2 tanesi beğenmediğini ifade etmiştir.

3.10.2. Vlog Kullanımının Faydaları

Katılımcılara “Türkçe derslerindeki vlog uygulamalarının size ne tür faydaları oldu? Açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog kullanımının faydaları teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.13.’te sunulmuştur:

Tablo 3.13. Vlog Kullanımının Faydaları

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Akademik Gelişim	Konuşma Becerisi	8	K5, K8, K10, K11, K15, K17, K18, K23
	Dinlediğini Anlama Becerisi	3	K14, K15, K20
	Yeni Bilgi Öğrenimi	6	K4, K6, K9, K12, K13, K19
İlgi ve Katılım	Derse olan ilginin artması	1	K19
Teknolojik ve Dijital Beceriler	Teknoloji kullanma becerisinin gelişmesi	1	K13
	Video düzenleme becerilerinin gelişmesi	2	K13, K18
Sosyal ve Kişisel Gelişim	Özgüvenin artması	13	K1, K3, K5, K7, K8, K9, K10, K12, K16, K17, K18, K21, K24
	Yaratıcılığın artması	1	K6
Vlog Uygulamalarının Faydasının Olmaması	Fayda Görmemek	2	K2, K22

Tablo 3.13. incelendiğinde vlog uygulamalarının faydaları temasına ilişkin görüşlerden elde edilen kodlardan yoğunluk özgüvenin artması (n=13) ve konuşma becerisi (n=8) kodları etrafında toplanmıştır. En az ise derse olan ilginin artması (n=1), teknoloji kullanma becerisinin gelişmesi (n=1), video düzenleme becerilerinin gelişmesi (n=1), yaratıcılığın artması (n=1) kodlarının olduğu görülmektedir. Vlog uygulamalarının bir faydası olmadığını düşünen (n=2) öğrenciler de bulunmaktadır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Konuşma sınavımda öz güvenim arttı.” (K1); “Özgüvenim arttı konuşma yeteneğim arttı konuşma üretme yeteneğim arttı.” (K8); “Konuşma becerim gelişti. Özgüven sahibi oldum.” (K10); “Konuşma becerisinin daha iyi olduğunu düşünüyorum.” (K11); “Çektiğim videolar sayesinde artık daha akıcı konuşuyorum. İnsanları daha iyi dinliyorum.” (K15); “Eskiden daha çekingen biriydim toplum içinde konuşmaktan çok utanırdım. Artık kendime güvenim arttı.” (K16); “Yeni şeyler öğrendim ortamlarda konuşmada utanmamamı sağlıyor.” (K9); Bana verilen konuyu çalışırken o konuyu öğrendim ve özgüvenim yerine geldi.” (K12); “Yeni bilgiler öğrendim. İleride bir vlogger olursam nasıl yapacağımı da öğrendim.” (K13); “Okuldaki dinleme sınavlarında artık dinlemeye alıştığım için sınava rahat bir şekilde girdim.” (K14); “Artık daha iyi anlıyorum.” (K20); “İlk başta aslında utanıyordum ama daha sonra utanılacak bir şey olmadığını anladım ve özgüvenimi kazandım.” (K7); “Bana olan faydası konuşma yeteneğim ve ezber yeteneğim arttı. Aynı zamanda videolar sınıfta izlendiği için cesaret duygumun da arttığını düşünüyorum.” (K17); “Video çekmeyi daha etkili konuşmayı ve daha özgüvenli hissetmemi sağladı.” (K18); Türkçe dersindeki vlog bana karşıdaki kişiyle konuşabilmek için özgüven kazandırdı.” (K24); “Bana verdiğiniz konular ile yeni bilgiler öğrendim ve hayal gücüm gelişti.” (K6).

3.10.3. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi

Katılımcılara “Vlog kullanımı ile konuşmalar yapmanız Türkçe dersine karşı yaklaşımınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog ile konuşmanın Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.14.’te sunulmuştur:

Tablo 3.14. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Pozitif Etki	Derse olan ilginin artması	8	K1, K3, K9, K16, K18, K19, K20, K23,
	Dersleri daha eğlenceli ve ilgi çekici bulma	2	K12, K15,
Negatif Etki	Vlogların bazı konular için faydalı, bazı konular için faydasız olması	1	K14,
	Vlog kullanımının derse yaklaşımı değiştirmemesi	7	K2, K4, K6, K17, K21, K22, K24

Tablo 3.14. incelendiğinde vlog ile konuşmanın Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi temasına ilişkin görüşlerden elde edilen pozitif etkili kodlardan çoğunluk derse olan ilginin artması (n=8); negatif etkili kodlardan ise vlog kullanımının derse yaklaşımı değiştirmemesi (n=7) kodu etrafında toplanmıştır. Fakat altı öğrenci (K5, K7, K8, K10, K11, K13) tutuma yönelik bir görüş belirtmeyip derslerde vlog ile konuşmalarının kendilerini daha iyi ifade etmelerini sağladığını belirtmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Türkçe dersleri daha çok sevdim. Konuşma sınavında daha rahat konuştum.” (K1); *“önceden Türkçe dersine karşı ön yargılıydım ama Beril Hoca sayesinde Türkçe dersine karşı sevgim arttı.”* (K3); *“İyi etkiledi. Ders daha eğlenceli oldu.”* (K15); *Türkçe dersi eskiden beri çok sevdiğim bir dersti fakat konuşma sınavı ilk olacağından çok korkuyordum artık o kadar korkmuyorum.”* (K16); *“Türkçe dersleri daha etkili dinlemeye ve daha çok sevmeye başladım.”* (K18); *“Yaklaşımımı arttırdı.”* (K19); *“İyi etkiledi.”* (K20); *Olumlu yönde etkiledi. Türkçeyi fulledim.”* (K23); *“Güzel etkiledi.”* (K9); *“Türkçe konuşma sınavında kolaylık sağladı.”* (K11); *“Dersi eğlenceli yaptı. Arkadaşlarımın anlattığı konuyu anladım.”* (K12); *“Benim için Türkçe dersine karşı çok bir değişim olmadı. Çünkü Türkçe sadece konuşmadan ibaret değil.”* (K17); *“Etkilemedi, hâlâ sevmiyorum.”* (K21); *“Pek etkilemedi. Sadece kendime öz güvenim arttı.”* (K14).

Türkçe dersine yönelik tutuma ilişkin bir görüş belirtmeyip derslerde vlog ile konuşmalarının kendilerini daha iyi ifade etmelerini sağladığını söyleyen altı öğrencinin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Konuşma sınavında ilerleme kaydettim. Eskiden kimsenin gözünün içine bakamayan ben artık utanmıyorum.” (K5); *“Konuşma sınavında heyecanlanmadan ve takılmadan konuştum.”* (K7); *“Konuşma yeteneğim arttı. Bilgilendim.”* (K8); *“Kelimeleri daha iyi ifade etmeyi öğrendim.”* (K13).

3.10.4. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi

Katılımcılara “Derslerde kullanılan dinleme etkinlikleri Türkçe dersine karşı yaklaşımınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, dinleme etkinliklerinin Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.15.’te sunulmuştur:

Tablo 3.15. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Pozitif Etki	Derse olan ilginin artması	15	K1, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K12, K13, K14, K15, K17, K18, K20, K24
	Öğrenme motivasyonunun artması	2	K3, K16
Negatif Etki	Dinleme etkinliklerinin derse yaklaşımı değiştirmemesi	4	K2, K6, K22, K23

Tablo 3.15. incelendiğinde dinleme etkinliklerinin Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi temasına ilişkin görüşlerden elde edilen pozitif etkili kodlardan çoğunluk derse olan ilginin artması (n=15) kodu etrafında toplanmıştır. Fakat üç öğrenci (K21, K11, K19) tutuma yönelik bir görüş belirtmeyip derslerde dinleme etkinliklerinin kullanımının kendilerini daha iyi ifade etmelerini veya daha iyi dinleyebilmeyi sağladığını belirtmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“İyi etkiledi. Çünkü bir şeyler öğrendim.” (K4); “Çok iyi etkiledi. Hatta biraz daha iyi anlayabildim.” (K9); “Güzel etkiledi.” (K13); “İyi etkiledi.” (K14); “İyi etkiledi.” (K15); “Dinleme etkinlikleri iyi etkiledi. Çünkü yaptığımız dinleme sınavlarında da yararı oluyor.” (K17); “Dersi daha iyi anlıyorum hocanın söylediği kelimeleri ayırt edebiliyorum.” (K5); “İyi etkiledi.” (K20); “Türkçe dinleme sınavlarında daha iyi sonuçlar çıkarmamı sağladı.” (K24); “Artık ders daha iyi dinliyor ve anlıyorum anlamadığım konuları araştırıyorum.” (K3); “Sınavlar için iyi bir sınav provası olduğunu düşünüyorum sisteme daha rahat alıştık.” (K16); “Türkçeyle alakalı fark etmedi.” (K2).

Türkçe dersine yönelik tutuma ilişkin bir görüş belirtmeyip derslerde dinleme etkinliklerinin kullanımının kendilerini daha iyi ifade etmelerini veya daha iyi dinleyebilmeyi sağladığını belirten üç öğrencinin görüşleri şöyledir:

“Bence daha özgüvenli hissettim. Çünkü tahtaya çıkıp konuşmak stresli.” (K11); *Artık daha iyi konuşma yapabiliyorum.”* (K19); *“Daha iyi dinlememi geliştirdi.”* (K21).

3.10.5. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersi Başarısına Etkisi

Katılımcılara “Vlog kullanımı ile konuşmalar yapmanız Türkçe dersindeki başarınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog ile konuşmanın Türkçe dersi başarısına etkisi teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.16.’da sunulmuştur:

Tablo 3.16. Vlog ile Konuşmanın Türkçe Dersi Başarısına Etkisi

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Pozitif Etki	Konuşma becerilerinin gelişmesi	6	K3, K8, K9, K12, K13, K14
	Dinleme ve anlama becerilerinin artması	1	K18
	Sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans gösterme	12	K1, K4, K5, K7, K10, K11, K15, K16, K17, K19, K20, K23
Negatif Etki	Vlog kullanımının ders başarısını etkilememesi	5	K2, K6, K21, K22, K24

Tablo 3.16. incelendiğinde vlog ile konuşmanın Türkçe dersi başarısına etkisi temasına ilişkin görüşlerden elde edilen kodlardan yoğunluk sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans gösterme (n=12) kodu etrafında toplanmıştır. En az ise dinleme ve anlama becerilerinin artması (n=1) kodudur. Vlog kullanımının ders başarısını etkilemediğini düşünen (n=5) öğrenciler de bulunmaktadır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Konuşma sınavlarında daha rahat ve akıcı konuşuyorum.” (K3); *“Konuşmalarım daha net anlaşılır.”* (K8); *“İyi etkiledi şimdi daha rahat konuşuyorum.”* (K9); *“Utanmamayı öğrendim.”* (K13); *“Daha rahat konuşuyorum.”* (K14); *“Çok sevdi ve daha etkili dinlememi sağladı.”* (K18); *“İyi etkiledi.”* (K4); *“Olumlu yönde etkiledi.”* (K5); *“Yani hocam beni tahtaya kaldırdığında heyecanlanmadım, rahat oldum.”* (K7); *“Konuşmada iyi not aldım.”* (K10); *“İyi etkiledi pratik olması iyi oldu.”* (K11); *Dinleme sınavına daha hazır girdim.”* (K16); *“Artırdı”* (K19); *“Dinleme sınavları için iyi etkiledi.”* (K17); *“Olumlu yönde etkiledi.”* (K23); *Türkçeyle alakalı fark etmedi.”* (K2); *“Etkilemedi.”* (K21); *“Etkilemedi.”* (K23).

3.10.6. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersi Başarısına Etkisi

Katılımcılara “Derslerde kullanılan dinleme etkinlikleri Türkçe dersindeki başarınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, dinleme etkinliklerinin Türkçe dersi başarısına etkisi teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.17.’de sunulmuştur:

Tablo 3.17. Dinleme Etkinliklerinin Türkçe Dersi Başarısına Etkisi

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Pozitif Etki	Dinleme ve anlama becerilerinin artması	2	K7, K8,
	Sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans gösterme	18	K1, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K24
Negatif Etki	Dinleme etkinliklerinin ders başarısını etkilememesi	4	K2, K21, K22, K23

Tablo 3.17. incelendiğinde dinleme etkinliklerinin Türkçe dersi başarısına etkisi temasına ilişkin görüşlerden elde edilen kodlardan çoğunluğun sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans gösterme (n=18) kodu etrafında toplandığı görülmektedir. En az ise dinleme ve anlama becerilerinin artması (n=2) kodudur. Dinleme etkinliklerinin ders başarısını etkilemediğini düşünen (n=4) öğrenciler de bulunmaktadır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Dinleme sınavı etkinliklerini yaptıkça dinleme metinleri daha basit ve kolay geçti.” (K7); “Dikkatli dinlemem arttı.” (K8); “Dinleme sınavını daha iyi yaptım. Dinleme sınavını çok sevdim.” (K1); “Dinleme sınavlarında söylenen kelimeleri çok daha rahat duyuyor ve anlıyorum.” (K3); “Notlarım yükseldi.” (K5); “Çok iyi etkiledi.” (K9); “Hep 80 üstü aldım.” (K10); “Bence daha iyi olduğumu düşünüyorum.” (K11); “Gayet güzel etkiledi.” (K13); Artırdı, dinleme sınavını daha kolay yapıyorum.” (K15); “Dinleme sınavına daha rahat girdim.” (K16); “Dinleme sınavları için iyi etkiledi.” (K17); “Dinleme sınavında daha iyi sonuçlar çıkarmamı sağladı.” (K24); “Türkçeyle alakalı fark etmedi.” (K2); “Etkilemedi.” (K21); “Etkilemedi.” (K23).

3.10.7. Vlog Tabanlı ve Ders Kitabı Tabanlı Türkçe Derslerinin Farklılıkları

Katılımcılara “Vlog kullanımıyla işlenen Türkçe dersi ile ders kitapları doğrultusunda işlenen Türkçe dersi arasında ne tür farklılıkların olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog tabanlı ve ders kitabı tabanlı Türkçe derslerinin farklılıkları teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.18.’de sunulmuştur:

Tablo 3.18. Vlog Tabanlı ve Ders Kitabı Tabanlı Türkçe Derslerinin Farklılıkları

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Öğrenme ve Anlama	Vlog hazırlarken öğrenme	2	K9, K15,
	Detay ve ayrıntı düzeyi	1	K8,
Motivasyon ve İlgi	Derslerin eğlenceli hale gelmesi	8	K3, K5, K11, K12, K14, K17, K21, K22,
	Öğrencilerin derse olan ilgisi	3	K12, K14, K23
Teknolojik ve Dijital Beceri	Dijital içerik paylaşım ve sosyal medya kullanımı	1	K1
	Online öğrenme ortamı	2	K1, K4
Öğretim Yöntemleri	Vlog ve ders kitabı farklılığı	3	K2, K4, K10
	Akıllı tahta kullanımının dezavantajları	1	K10
Bilgi Kaynakları Etkinliği	Vloglarda sınıf arkadaşından, standart derslerde öğretmenden öğrenme	1	K16
Öğrenme Materyallerinin Etkinliği	Vlogların akılda kalıcılığının fazlalığı	1	K18
	Vloglarda Bilgi Çeşitliliği Fazlalığı	1	K20
Farklılığın Olmaması	Fark yok	5	K6, K7, K13, K19, K24

Tablo 3.18. incelendiğinde vlog tabanlı ve ders kitabı tabanlı Türkçe derslerinin farklılıkları temasına ilişkin görüşlerden elde edilen kodlardan çoğunluğun derslerin eğlenceli hale gelmesi (n=8) kodunda olduğu görülmektedir. En az ise detay ve ayrıntı düzeyi (n=1), akıllı tahta kullanımının dezavantajları (n=1), vloglarda sınıf arkadaşından, standart derslerde öğretmenden öğrenme (n=1), vlogların akılda kalıcılığının fazlalığı (n=1), vloglarda bilgi çeşitliliği (n=1) kodlarının olduğu görülmektedir. Vlog tabanlı ve ders kitabı tabanlı dersler arasında bir farklılık olmadığını düşünen (n=5) öğrenciler de bulunmaktadır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Hazırladığımız vloglardan bir şeyler öğrenebiliyoruz.” (K9); “Bence vlog kullanımı daha faydalı.” (K15); “Vlog daha kolay, ders kitabı biraz daha zor. Ders kitabı çok ayrıntılı çünkü.” (K8); “Vlog çekmek çok daha eğlenceli.” (K3); “Daha eğlenceli. Böyle olması iyi. Özellikle buradaki konuyu konuşmada da kullanmak.”

(K11); *Bence vlog daha iyi ve eğlenceli. Ders katılımını artırdı.*” (K12); *“Vlog kullanımı ile işlenen ders daha eğlenceli. Bence ders kitaplarında çok sıkılıyor.”* (K17); *Vlogta kendi arkadaşlarımı izlediğimiz için gülüp eğleniyoruz. Arkadaşlarım beni izleyeceği için konuşmaya normalden fazla çalıştım.*” (K14); *“Bence video ile ders daha ilgi çekici geliyor.”* (K23); *“Vlogtaki konu anlatımı sosyal medyada paylaşıyor, ders kitabındaki konu anlatımı gerçek hayatta işleniyor.”* (K1); *“Vlogta ekran karşısında konuşuyoruz. Türkçe dersinde ders kitabından işliyoruz.”* (K4); *“Birinde metinlerle öğreniyoruz. Akılda kalıcı oluyor öbüründe tahta cızırtı ediyor. Öğretmenler anlatsa daha iyi olur.”* (K10); *“Vlogları izlerken yeni bilgileri arkadaşlarımdan öğrendim. Derslerde ise öğretmenimden.”* (K16); *“Vlog kesinlikle daha iyi ve akılda kalıcı. Kitaplar kafadan uçup gidiyor.”* (K18); *“Orda hep farklı bilgiler var. Kitapta hep metin, hep aynı şeyler var.”* (K20); *“Bir farkı yok.”* (K13); *“Yok.”* (K19).

3.10.8. Vlog Uygulamalarını Diğer Derslerde Kullanma İsteği

Katılımcılara “Vlog uygulamalarının diğer derslerde de kullanılmasını ister misiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog uygulamalarını diğer derslerde kullanma isteği teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.19.’da sunulmuştur:

Tablo 3.19. Vlog Uygulamalarını Diğer Derslerde Kullanma İsteği

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Diğer Derslerde Vlog Kullanımı	Evet	19	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K12, K13, K14, K15, K17, K18, K19, K20, K22, K23, K24
	Hayır	5	K7, K10, K11, K16, K21

Tablo 3.19. incelendiğinde vlog uygulamalarının diğer derslerde kullanma isteği temasına ilişkin görüşlerden elde edilen verilere bakıldığında 19 öğrencinin diğer derslerde kullanılmasını istediğini; 5 öğrencinin ise kullanılmasını istemediğini ifade etmiştir.

3.10.9. Öğretmen Olma Varsayımında Vlog Kullanma Durumu

Katılımcılara “Eğer siz de bir öğretmen olsaydınız öğrencilerinize ilgili derse yönelik olarak vlog kullanımına başvurur muydunuz? Niçin?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, öğretmen olma varsayımında vlog kullanma durumu teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.20.’de sunulmuştur.

Tablo 3.20. Öğretmen Olma Varsayımında Vlog Kullanma Durumu

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Evet	Öğrencinin özgüven artışı	4	K3, K17, K18, K21
	sağlama		
	Öğrencinin sanal öğrenme ortamını deneyimlemesi	1	K2,
	Öğrencinin yeni bilgiler öğrenmesi	1	K4
	Dersin eğlenceli olması için	3	K9, K12, K23
	Derste farklı bir yöntem kullanmak için	1	K11
	Öğrencinin konuşma becerisinin gelişimini sağlama	2	K13, K17
	Öğrencinin sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans göstermesi için	2	K18, K19
Hayır	Öğrenciye fayda sağladığı için	8	K1, K5, K8, K14, K15, K16, K20, K24
	Öğrencilerin dinlememesi	2	K7, K10
	Gerek olmaması	2	K6, K22

Tablo 3.20. incelendiğinde öğretmen olma varsayımında vlog kullanma durumu temasına ilişkin görüşlerden elde edilen verilerden evet kategorinde yer alan öğrenciye fayda sağladığı (n=8) kodunda yoğunluk olduğu görülmektedir. En az ise öğrencinin sanal öğrenme ortamını deneyimlemesi (n=1), öğrencinin yeni bilgiler öğrenmesi (n=1), derste farklı bir yöntem kullanmak için (n=1) kodlarının olduğu görülmektedir. Öğretmen olma varsayımında derslerde vlog kullanımına öğrencilerin dinlememesinden (n=2) ve gerek olmamasından (n=2) kaynaklı başvurmayacağını belirten öğrenciler de bulunmaktadır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Kesinlikle, çünkü öğrencilerin özgüveni artıyor. Ayrıca bir sunum hazırlarken çok daha rahat oluyorlar.” (K3); “Tabii ki başvurdum. Çünkü çoğu yönden fazla faydası var: Cesaret, dil yönetimi vb.” (K17); “Başvurdum. Çünkü öğrencilerin özgüvenli olabilmesi için.” (K21); “Evet, çünkü sanal ortamdan izlemenin nasıl bir şey olduğunu görmelerini isterdim.” (K2); “Evet, başvurdum. “Çünkü onlar bir şeyler öğrenirlerdi.” (K4); “Evet, eğlenceli olması için.” (K9); Başvururdum, çocuklar da eğlenirdi. Derse katılım artardı.” (K12); “Başvururdum. Çünkü eğlenceli.” (K23); “Değişik bir yöntem. Farklılık olması için bu yöntemi yapardım.” (K11); “Evet, konuşmalarının gelişmesi için önemlidir.” (K13); “Evet, çok faydalı.” (K1); “Evet, çünkü öğrencilere de katkıda bulunurdu.” (K8); “Evet, çünkü bende bir etkisi olduğunu düşündüğüm için.” (K14); “Kesinlikle yapardım. İleride olumlu yönlerini göreceğiz.” (K16); “Başvururdum. Vlog bana göre çok yararlı.” (K24); “Başvurmazdım çünkü dinlemiyorlar.” (K7); “Yok, gerek yok.” (K6).

3.10.10. Vlog Kullanımına Yönelik Öneriler

Katılımcılara “Derslerde vlog kullanımı ile ilgili önerileriniz var mı? sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin, vlog kullanımına yönelik öneriler teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kategoriler ve kodların dağılımı Tablo 3.21.’de sunulmuştur:

Tablo 3.21. Vlog Kullanımına Yönelik Öneriler

Kategoriler	Kodlar	N	Katılımcı
Var	Günlük yaptıklarımızı anlatabiliriz	2	K2, K9,
	Her sınıfta uygulanmalı	1	K3,
	Konu seçimi rastgele yerine öğrencinin kendi seçimiyle uygulanmalı	2	K10, K11
	Daha eğlenceli olabilir	1	K1,
	Daha profesyonel mekanlarda çekilebilir	1	K13
	Daha sık uygulanabilir	2	K14, K16
	Tüm derslerde uygulanmalı	1	K18
	Vlog uygulamaları için ayrı bir ders olabilir	1	K19
Yok	Bu şekliyle kalmalı	1	K5
	Önerim yok	12	K4, K6, K7, K8, K12, K15, K17, K20, K21, K22, K23, K24

Tablo 3.21. incelendiğinde vlog kullanımına yönelik öneriler temasına ilişkin 11 öğrenci öneride bulunurken 12 öğrenci önerisinin olmadığını ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir:

“Günlük yaptıklarımızı anlatabiliriz.” (K2); “Konularla alakalı çekilebilir.” (K9); “Bence her sınıfta vlog çekimi olmalı.” (K3); “Herkes kendi istediği konuyu yapsa daha güzel olurdu.” (K10); “Konuyu kendimiz seçmeliyiz.” (K11); “Vloglar eğlenceli olabilir.” (K1); “Daha profesyonel yerlerde çekilebilir.” (K13); “Bence daha sık yapılmalı.” (K14); “Daha sık yapılabilir.” (K16); “Tüm derslerde olmalı.” (K18); “Ayrı bir ders vlog için olabilir. Çünkü vlog süresince Türkçe dersleri işlenmedi ama yeni bir ders yapılırsa daha iyi olur.” (K19); “Bence böyle kalması daha iyi.” (K5).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular, araştırmacı tarafından yorumlanmış ve alanyazında yapılmış olan ilgili çalışmalarla benzer ve farklı yönleri ortaya konularak tartışılmıştır. Ayrıca araştırmanın sonuçlarından hareketle önerilere yer verilmiştir.

4.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmada yapılan analizlerle vlog kullanımının 7.sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerileri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma sürecinde ön test, son test, görüşme ve ders gözlem formlarından elde edilen veriler bütüncül olarak ele alınmıştır.

Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin otuzar kişinin altında olması sebebiyle Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Normallik analizi incelendiğinde dinlediğini/izlediğini anlama becerisinde hem kontrol grubunun ön test ve son test toplam puanlarının hem de deney grubunun ön test ve son test toplam puanlarının normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Bundan dolayı her iki veri grubu da normal dağıldığı için tüm alt probleme yönelik verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin bulgularda deney-kontrol grubu dinlediğini anlama becerisi ön test puanları için bağımsız örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=2,161$, $p<.05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu ön test grup ortalamasının $x=66,37$ iken ön test deney grup ortalamasının $x=56,75$ olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda kontrol grubu ön test puanları deney grubu ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır.

İkinci alt probleme ilişkin bulgularda deney grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları için eşleştirilmiş örneklem t testi sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-5,008$, $p<.05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $x=56,75$ iken son test grup ortalamasının $x=68,42$ olduğu görülmektedir. Deney grubunun dinlediğini/izlediğini anlama becerisi son test puanları ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Lestari (2019) de çalışmasında YouTube vlogunun, sekizinci sınıf öğrencilerinin

İngilizce dinleme becerilerini geliştirip geliştiremeyeceğini bulmayı amaçlamıştır. Sınıf içi eylem araştırmasının sonucunda, öğrencilerin dinleme becerilerinde gelişme olduğu ve öğrencilerin çoğunun ikinci döngüde kademeli olarak iyi puanlar aldığı görülmüştür. Lestari (2019)'nin çalışmasında olduğu gibi yapılan bu çalışmada da vlog uygulamalarının kullanımı ile deney grubu öğrencilerinin dinlediğini/izlediğini anlama becerisi son test puanlarında artış olduğu görülmüştür.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgularda kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi ön test ve son test puanları için eşleştirilmiş örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t=,254$, $p>.05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=66,37$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=67,04$ olduğu görülmüştür. Bu sonuçtan hareketle, vlog uygulamalarının yapılmadığı kontrol grubunun dinlediğini/izlediğini anlama becerisinde bir değişim ve ilerleme olmadığı söylenebilir.

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgularda deney-kontrol grubu dinlediğini/izlediğini anlama becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin fark puanları ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-,332$, $p<.05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu fark puanının ortalaması $\bar{X}=,67$ iken deney grubu fark puanı ortalaması $\bar{X}=11,67$ olduğu saptanmıştır. Dinleme becerisinde deney grubunun ortalamasının, kontrol grubunun ortalamasına göre oldukça fazla artış gösterdiği söylenebilir. Başlangıçta var olan kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisinin deney grubuna göre daha iyi olma durumu, uygulamalar sonunda ortadan kalkmış ve deney grubunun gelişimi kontrol grubuna göre son derece artış göstermiştir.

Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin otuzar kişinin altında olması sebebiyle Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Konuşma becerisinde de hem kontrol grubunun ön test ve son test toplam puanlarının hem de deney grubunun ön test ve son test toplam puanlarının normal dağıldığı görülmüştür ($p>.05$). Her iki veri grubu da normal dağıldığı için tüm alt probleme yönelik verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

Beşinci alt probleme ilişkin bulgulara deney-kontrol grubu konuşma becerisi ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t=-,341$, $p>,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu ön test grup ortalamasının $\bar{X}=42,97$ iken deney grup ön test ortalamasının $\bar{X}=43,58$ olduğu görülmüştür.

Altıncı alt probleme ilişkin bulgulara deney grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için yapılan eşleştirilmiş örneklem t testi sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-17,683$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=43,58$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=61,92$ olduğu görülmüştür. Son test puanlarının ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Fidriani vd. (2021)'nin çalışmasında da deney sınıfındaki öğrenciler konuşma becerilerinde iyi seviyeye ulaşmıştır. Deney grubunun son test puanlarında ortalama puan 70.67'ye yükselmiştir. Ön test puanı ile son test puanı arasındaki gelişim puanlarının 13,56 olduğu görülmüştür. Fidriani vd. (2021)'nin çalışmasında olduğu gibi bu çalışmada da deney grubu öğrencilerinin, konuşma becerisinin gelişiminde vlog uygulamalarının etkili olduğu söylenebilir.

Yedinci alt probleme ilişkin bulgulara kontrol grubu konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için yapılan eşleştirilmiş örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön testten almış oldukları toplam puanlar ile son testten almış oldukları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-6,966$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=42,79$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=51,25$ olduğu görülmüştür. Kontrol grubunun konuşma becerisi son test puanları ön test puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Kontrol grubunun, konuşma becerisi ön test ve son test puanları arasında 8,46 puanlık bir fark olduğu görülmüştür. Fidriani vd. (2021)'nin çalışmasında da öğrencilerin kontrol grubunun son test puanı ön test puanına göre bir gelişme göstermektedir. Kontrol sınıfındaki öğrencilerin, konuşma becerilerinde ön test puanı ile son test puanı arasında 5,34 puanlık bir gelişme görülmüştür. Fidriani vd. (2021)'nin çalışmasında olduğu gibi bu çalışmada da kontrol grubunun konuşma becerisinde az da olsa bir artış olduğu söylenebilir.

Sekizinci alt probleme ilişkin bulgulara deney-kontrol grubu konuşma becerisi fark puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı anlamak için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin fark puanları ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-6,185$, $p<,05$). Grup ortalamalarına bakıldığında kontrol grubu fark puanının ortalaması $\bar{X}=8,46$ iken deney grubu fark puanı ortalaması $\bar{X}=18,33$ olduğu görülmüştür. Konuşma becerisinde deney grubunun ortalamasının kontrol grubunun ortalamasına göre oldukça fazla artış gösterdiği söylenebilir. Bu doğrultuda, deney grubunun konuşma becerisi fark puan ortalamasının kontrol grubunun konuşma becerisi fark puan ortalamasına göre daha fazla artış göstermesi vlog kullanımının konuşma becerisi üzerinde olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Çalışmanın nicel verilerini, nitel verilerle desteklemek için uygulama sonrasında öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Görüşme esnasında öğrencilerin yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorulara vermiş oldukları cevaplar içerik analizi ile analiz edilerek temalar, kategoriler ve kodlar belirlenmiştir.

Dokuzuncu alt probleme ilişkin bulgulara vlog kullanımı beğenilme durumu teması genel memnuniyet kategorisine ilişkin görüşlerin 22'sinin Türkçe derslerinde vlog kullanımını beğendiğini; 22'sinin ise beğenmediği tespit edilmiştir.

Vlog uygulamalarının faydaları temasına ilişkin kodlardan yola çıkıldığında vlogların faydalı olduğu yönünde 22 yanıt olduğu görülmüştür. Öz güvenin artmasını sağladığı ve konuşma becerisini geliştirdiği ile ilgili ifadelerin çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Derse olan ilgiyi artırdığını, teknoloji kullanma becerisini geliştirdiğini, video düzenleme becerilerini geliştirdiğini, yaratıcılığı artırdığını belirten birer öğrenci olduğu görülmüştür. Vlog uygulamalarının bir faydası olmadığını düşünen 2 öğrencinin olduğu belirlenmiştir. Nicel bulgulara da bakıldığında deney grubunun vlog uygulamaları sonunda hem dinleme hem de konuşma becerisi ön testten ile son test toplam puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ve iki becerisinin de geliştiği saptanmıştı. Dolayısıyla gerek ön test ve son test arasındaki artış gerekse öğrencilerin yaklaşık %91,67'sinin vlog uygulamalarını faydalı olduğunu belirtmeleri vlog uygulamalarının öğrencilerin dinleme ve konuşma becerisini geliştirdiğini söylemek mümkündür. Wulanjani (2017) de çalışmasında vlogların öğrencilerin konuşma dersinde aktif olmalarına yardımcı olduğunu, öğrencilerin konuşma dersine katılma isteklerini artırdığını, öğrencilerin konuşma konusunda kendilerini motive etme becerilerini geliştirdiğini, öğrencilerin konuşma dersine rahatça katılmalarını sağladığını ve öğrencileri

eleştirel düşünmeye zorladığını belirtmiştir.

Vlog ile konuşmanın Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi temasına ilişkin görüşlerden öğrencilerin, pozitif etkiye ilişkin yanıtlarının çoğunlukla derse olan ilgiyi artırmayı sağladığı yönünde olduğu görülmüştür. Negatif etkiye ilişkin olarak da vlog kullanımının derse yaklaşımını değiştirmedğini belirten 7 öğrenci olduğu saptanmıştır. Tutuma yönelik bir görüş belirtmeyen 6 öğrenci derslerde vlog ile konuşmalarının kendilerini daha iyi ifade etmelerini sağladığını belirttikleri görülmüştür. Bu durumda 10 öğrencinin Türkçe dersine karşı yaklaşımının olumlu yönde arttığı, 6 öğrencinin kendini daha ifade etmeye başladığı ve 7 öğrencinin derse yaklaşımını değişmediği görülmüştür. Valimbo ve Hartati (2018) de çalışmalarında, vlogların öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirip geliştiremeyeceğini ve öğrencilerin konuşma becerilerini ne kadar geliştirdiğini incelemiştir. Yedinci sınıf öğrencileriyle yapılan sınıf içi eylem araştırmasında nicel veriler konuşma testi ve anket yoluyla elde edilmiştir. Ön test verileri öğrencilerin puanlarının iyi olmadığını göstermiştir. Bu doğrultuda öğrencilere konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak için vlog teknikleri verilmiştir. Uygulamalar sonunda ön testten son teste kadar iyi bir gelişme olduğu sonucuna varılmıştır. Nitel veriler için kullanılan görüşmeler ise konuşma testini ve anketi destekleyerek öğrencilerin motive olduklarını ve vlog kullanarak konuşma becerilerini geliştirmekten mutlu olduklarını göstermiştir.

Dinleme etkinliklerinin Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi temasına ilişkin görüşlerden öğrencilerin, pozitif etkiye ilişkin yanıtlarının çoğunlukla derse olan ilgiyi artırdığı yönünde olduğu görülmüştür. 3 öğrencinin de tutuma yönelik bir görüş belirtmeyip derslerde dinleme etkinliklerinin kullanımının kendilerini daha iyi ifade etmelerini veya daha iyi dinleyebilmeyi sağladığını ifade ettikleri saptanmıştır. Böylece toplam 17 öğrenci Türkçe dersine karşı yaklaşımının olumlu yönde arttığını ifade etmiştir.

Vlog ile konuşmanın Türkçe dersi başarısına etkisi temasına ilişkin görüşlerden öğrencilerin sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans göstermelerini sağladığını belirttikleri görülmüştür. Dinleme ve anlama becerilerini artırdığını ifade eden 1 öğrenci; vlog kullanımının ders başarısını etkilemediğini düşünen 5 öğrenci bulunduğu tespit edilmiştir. 19 öğrenci, vlog ile konuşmalar yapmalarının Türkçe dersi başarısını olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Bu doğrultuda deney grubunun konuşma becerisi grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X} = 43,58$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X} = 61,92$ olduğu; kontrol grubunun konuşma becerisi grup ortalamalarına

bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=42,79$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=51,25$ olduğu görülmüştü. Kontrol grubu ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasındaki anlamlı fark; kontrol grubu fark puanının ortalamasının $\bar{X}=8,46$, deney grubu fark puanı ortalamasının ise $\bar{X}=18,33$ olmasıyla tespit edilmişti. Dolayısıyla vlog ile konuşmalar yapmalarının Türkçe dersi başarısını artırdığına ilişkin nicel bulguların ve nitel bulguların birbiriyle uyuşmakta olduğu söylenebilir.

Dinleme etkinliklerinin Türkçe dersi başarısına etkisi temasına yönelik verilen yanıtlarda öğrencilerin çoğu sınav ve değerlendirmelerde daha iyi performans göstermelerini sağladığını ifade etmiştir. Dinleme ve anlama becerilerinin artırdığını düşünen 2 öğrenci; dinleme etkinliklerinin ders başarısını etkilemediğini düşünen 4 öğrenci olduğu görülmüştür. 20 öğrenci, kullanılan dinleme etkinliklerinin Türkçe dersi başarısını olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Bu sayede deney grubunun dinlediğini anlama becerisi grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=56,75$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=68,42$ olduğu; kontrol grubunun dinlediğini anlama becerisi grup ortalamalarına bakıldığında ön test grup ortalamasının $\bar{X}=66,37$ iken son test grup ortalamasının $\bar{X}=67,04$ olduğu saptanmıştı. Kontrol grubu ile deney grubu öğrencilerinin fark puanları arasındaki anlamlı fark; kontrol grubu fark puanının ortalamasının $\bar{X}=67$, deney grubu fark puanı ortalamasının ise $\bar{X}=11,67$ olmasıyla ortaya konmuştu. Bu nedenle kullanılan dinleme etkinliklerinin Türkçe dersindeki başarıyı artırdığına yönelik nicel bulguların ve nitel bulguların birbiriyle uyuşmakta olduğu söylenebilir.

Vlog tabanlı ve ders kitabı tabanlı Türkçe derslerinin farklılıkları temasına ilişkin elde edilen görüşlerden yanıtların çoğunun vlogların dersleri eğlenceli hale getirmesi yönünde farklılık taşıdığı olarak belirtilmiştir. Ders kitaplarının daha detaylı olması, akıllı tahta kullanımının bazen cızırtı yapması, vloglarda sınıf arkadaşlarında, standart derslerde öğretmenden öğrenme, vlogların akılda kalıcılığının daha fazla olması, vloglarda bilgi çeşitliliğinin daha fazla olması diğer farklılıklara yönelik yanıtlar olduğu görülmüştür. Vlog tabanlı ve ders kitabı tabanlı dersler arasında bir farklılık olmadığını düşünen 5 öğrenci de bulunmaktadır.

Vlog uygulamalarının diğer derslerde kullanma isteği temasına ilişkin elde edilen görüşlerden 19 öğrencinin diğer derslerde kullanılmasını istediğini; 5 öğrencinin ise kullanılmasını istemediğini belirtmiştir.

Öğretmen olma varsayımında vlog kullanma durumu temasına ilişkin elde edilen görüşlerden evet yanıtını vererek sebebini öğrenciye fayda sağlaması olarak belirten öğrencilerin yoğunlukta olduğu görülmüştür. Öğrencinin sanal öğrenme ortamını deneyimlemesi, derste farklı bir yöntem kullanmak için, öğrencinin yeni bilgiler öğrenmesi belirtilen diğer sebeplerdir. Öğretmen olma varsayımında derslerde vlog kullanımına öğrencilerin dinlememesinden ve gerek olmamasından kaynaklı başvurmayacağını belirten 4 öğrenci olduğu da tespit edilmiştir.

Vlog kullanımına yönelik öneriler temasına ilişkin verilen yanıtlardan 11 öğrenci öneride bulunurken 12 öğrenci önerisinin olmadığını ifade etmiştir. Verilen önerilerin; günlük yaptıklarımızı anlatabiliriz, her sınıfta uygulanmalı, konu seçimi rastgele yerine öğrencinin kendi seçimiyle uygulanmalı, daha eğlenceli olabilir, daha profesyonel mekânlarda çekilebilir, daha sık uygulanabilir, tüm derslerde uygulanmalı ve vlog uygulamaları için ayrı bir ders olabilir biçiminde olduğu görülmüştür.

Araştırma bulgusunu destekleyen bir başka araştırma da Rahmawati, Harmanto ve Indriastuti (2018) tarafından yürütülen ve konuşma dersinde vlog uygulamasının başarılı olduğunu ortaya koyan araştırmadır. Vlogların, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin aktifliği ve ilgisi, konuşma pratiğinde daha aktif ve özgüvenli olmalarını sağladığı belirtilmiştir.

Wulandari (2019) Instagram Vlog'un EFL'nin konuşma becerisinin geliştirilmesine katkıda bulunup bulunmadığını araştırmıştır. Instagram Vlog'unun bir konuşma sınıfına entegrasyonuna ilişkin öğrencilerin algılarını da incelemiştir. Bu araştırmada, 28 katılımcı yer almıştır. Instagram Vlog'unun, EFL öğrencilerinin konuşma becerisi üzerindeki etkisini belirlemek için ön ve son testler uygulanmıştır. Sonuçlar, Instagram Vlog'unun temel düzeyde bir konuşma sınıfına uygulanmasının; öğrencilerin telaffuz, akıcılık, kelime bilgisi, sözdizimi ve hedef dilin genel kullanımı açısından konuşma yeterliliklerini geliştirdiğini göstermiştir. Anketin analizi ise Instagram Vlog kullanımının EFL öğrencilerinin konuşma becerilerine akıcılığı artırma, kelime dağarcığı edinme, güven ve motivasyonu artırma konularında katkıda bulunduğunu göstermiştir.

Lutfin ve Fansury (2020)'in çalışmasında kullanılan Öğrenci Kolaylaştırıcı ve Açıklayıcı Öğrenme Modeli, öğrencilerin fikirlerini/görüşlerini diğer öğrencilere sunmayı öğrendikleri bir öğrenme modelidir. Öğrencilerin, fikirlerini Instagram, YouTube veya

Facebook gibi sosyal medyaya yüklenebilecek vloglar veya dijital içerikler haline getirerek konuşma becerilerini geliştirebilecekleri ve dil öğrenme sürecinde öğrencileri motive edebilecekleri beklenmiştir. Çalışma sonucunda da Öğrenci Kolaylaştırıcı ve Açıklayıcı Öğrenme Modeli'nin uygulanmasından sonra öğrencilerin konuşma becerileri üzerinde önemli bir gelişme olduğunu ortaya konmuştur.

Zubaidi, Suharto ve Rahayara (2021)'nin çalışmasında, öğrencilerin konuşma becerisini artırmaya yönelik vlog kullanılarak proje tabanlı öğrenmenin, uygulanmasını ve konuşma becerisine etkilerini araştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, proje tabanlı öğrenme uygulanmasının öğrencilerin konuşma becerilerini; konuşma, telaffuz, dil bilgisi, akıcılık, kelime dağarcığı ve anlama olmak üzere beş önemli konuda kendilerine verilen son teste göre %27 oranında başarılı bir şekilde geliştirdiği görülmüştür. Gözlem ve anket sonuçlarında ise öğrencilerin %89'unu bu proje tabanlı öğrenme uygulamasının, Covid-19 salgını sırasında çevrimiçi öğrenme sürecinde de konuşma becerisini geliştirmelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir.

Arifatin vd., (2023) yaptıkları çalışmada öğrencilerin, konuşma performanslarını incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada kullanılan medya aracı, dijital vlog medyası olmuştur. Çalışmanın katılımcıları, İşletme Anabilim dalında okuyan 33 Ekonomi ve İşletme fakültesi öğrencisidir. Bir sınıf içi eylem araştırması olan bu çalışmada, araştırmacı elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin, konuşma performanslarının dijital vlogta performans göstererek geliştiğini ortaya koymuştur.

Elde edilen benzer sonuçlardan yola çıkarak vlog uygulamalarının, öğrencilerin dinleme ve konuşma becerisine fayda sağlayan bir araç olduğunu belirtmek mümkündür. Dinleme ve konuşma becerileri birbirleriyle sıkı sıkıya ilişkili iki beceri olduğu için konuşma becerisinde kullanılan vlog uygulamaları aynı zamanda dinleme becerisini; dinleme becerisinde kullanılan etkinlikler de konuşma becerisini etkilediği söylenebilir. Çalışmanın nicel ve nitel bulgularına göre, vlogların dinleme ve konuşma becerisinin gelişiminde kullanılabilecek bir medya aracı olabileceği sonucu çıkarılabilir.

4.2. Öneriler

Vlog uygulamalarının 7.sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerisine katkısının olup olmadığını inceleyen bu araştırmanın sonuçlarından yola çıkılarak şu önerilerde bulunulabilir:

Öğretmenler için:

- Türkçe öğretmenlerinin dinleme becerisini geliştirmede vlog uygulamalarını kullanmaları öğrencilere katkı sağlayabilir.
- Türkçe öğretmenlerinin konuşma becerisini geliştirmede vlog uygulamalarını kullanmaları öğrencilere katkı sağlayabilir.
- Türkçe öğretmenlerinin öğrencilerin derse yönelik yaklaşımlarını olumlu yönde arttırmak için derslerinde vlog uygulamalarına yer vermeleri faydalı olabilir.
- Türkçe öğretmenleri teknolojiyi, sınıflara daha sık getirerek öğrencilerin dinleme ve konuşma sürecinde uygun buldukları duruma göre ayarlamalıdır.

Program geliştiriciler için,

- Türkçe Dersi Öğretim Programı içerisinde öğretmenlere vloglar tanıtılarak bu aracın kullanılabileceği dinleme ve konuşma etkinlik örneklerine yer verilebilir.
- Türkçe ders kitaplarında dinleme ve konuşma etkinlikleri içerisinde vloglara ilişkin etkinliklere yer verilebilir.

Eğitim yöneticileri için,

- Öğretmenlere değişen, gelişen yöntem ve teknikler hakkında bilgilendirmeler yapılabilir. Öğretmenlerle vlogları tanıtıcı etkinlikler gerçekleştirilebilir.
- Sınıflarda yer alan akıllı tahta veya projeksiyon araçlarının kontrolü yapılarak vlog uygulamaları için daha elverişli hale getirilmesi sağlanabilir.

Araştırmacılar için,

- Yazma becerisinin gelişimi araştırmalarında da vlog uygulamalarına başvurulabilir.
- Araştırma farklı il ve bölgelerde öğrenim gören öğrencilerle tekrarlanabilir.
- Farklı sınıf düzeylerinde vlog uygulamalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Farklı derslerde de vlog uygulamalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.

5. KAYNAKLAR

- Afriliani, G., Sajidin, S., Darmalaksana, W. and Mulyana, A. (2020). The use of vlog to improve students' speaking skills: an Indonesian case. *In Proceedings of the 1st Bandung English Language Teaching International Conference*, 1(1), 531-539.
- Akçay, A. (2017). Konuşma türleri. A. Akçay ve S. Baskın (Editörler), *Etkinliklerle hafta hafta konuşma eğitimi* içinde (283-337). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aksan, D. (2000). *Her yönüyle dil* (Altıncı baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2008). *Yazılı ve sözlü anlatım* (Dokuzuncu baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2006). *Yeni programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri* (Altıncı baskı). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Akyol, H. (2013). *Türkçe ilköğretilere yazma öğretimi* (On üçüncü baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Aldyab, A. (2017). Dil öğreniminde dinlemenin önemi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 440-448.
- Amelia, R., Nurlily, L. and Rima, R. (2019). The effect of vlog toward students' speaking skill at the tenth grade of MAN 2 Serang. *Proceeding Aiselt*, 3(3), 235-247.
- Anggraeni, A., Rachmijati, C. and Apriliyanti, D. L. (2020). Vlog: a tool for students' speaking practice enhancement. *Research and Innovation in Language Learning*, 3(1), 23-31.
- Anrasiyana, A., Sulistyaningsih, S. and Syakur, A. (2022). Creating vlog as media in English language teaching (ELT): teaching speaking. *Jurnal Basicedu*, 6(2), 3055-3064.
- Aras, B. (2004). *İlköğretimde dinleme anlama becerisinin geliştirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arıcı, A. F. ve Taşkın, Y. (2019). Okuma becerisinin diğer dil becerileriyle ilişkisi. *International Journal of Field Education*, 5(2), 185-194.
- Arifatin, F. W., Mafruudloh, N. and Dewi, A. R. (2023). Improving students' speaking performance through digital vlog media. *Journal on Education*, 5(3), 8556-8562.

- Ata, A. ve Atik, A. (2016). Alternatif bir eğitim-öğretim ortamı olarak video paylaşım siteleri: üniversitelerdeki youtube uygulamaları. *Social Sciences*, 11(4), 312-325.
- Author, N. and Muflihah, T. (2020). Students' vlog: speaking application. In *Journal of Physics: Conference Series*, 1516 (1), 1-6.
- Aydeniz, S. ve Haydaroğlu, M. (2021). Dört temel dil becerisi alanında yapılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 200-216.
- Aydın, A. (2016). *Eğitim psikolojisi gelişim-öğrenme-öğretim* (On dördüncü baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aydın, İ. S. ve Pehlivan, A. (2021). Konuşma türleri. G. Çetinkaya (Ed.), *Konuşma ve eğitimi* içinde (119-136). Ankara: Pegem Akademi.
- Aykut, G. (2019). *Videoblog etkinlikleri ile Almanca konuşma becerisinin geliştirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Aytan, T. (2011). Aktif öğrenme tekniklerin dinleme becerisi üzerindeki etkileri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 23-43.
- Aytan, T. ve Güneş, G. (2020). Konuşmanın fiziksel ve zihinsel unsurları. M. N. Kardaş (Ed.) *Konuşma eğitimi* içinde (63-79). Ankara: Pegem Akademi.
- Aytaş, G. (2003). Okuma gelişiminde çocuk edebiyatının rolü. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 155-160.
- Azizoğlu, N. İ. (2020). *Ortaokul öğrencilerinin eleştirel dinleme becerilerinin geliştirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Baran, E. (2007). The promises of videoblogging in education. *The Annual Convention of the Association for Educational Communications and Technology*, 2(30), 10-18.
- Barın, M. (2018). Konuşma becerisi: konuşma ve yazı dili. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22 (Özel Sayı 2), 1903-1913.
- Başaran, M. ve Erdem, İ. (2009). Öğretmen adaylarının güzel konuşma becerisi ile ilgili görüşleri üzerine bir araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(3), 743-754.

- Belet, D. (2011). Anlatım. D. Belet. (Ed.), *Türkçe sözlü anlatım* içinde (23-42). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Brilanti, D. and Fithriyani, H. (2020). The implementation of video blog (vlog) as a teaching media in speaking skill. *Journal of Education, Teaching and Learning*, 5(2), 340-345.
- Bulut, S. (2016). *101 deyim 101 öykü* (Birinci baskı). İstanbul: Can Yayınları.
- Büyükkız, K. ve Hasırcı, S. (2013). Ana dili öğretiminde konuşma becerisinin yeri. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1(1), 57-63.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (Yirmi sekizinci baskı). Ankara: Pegem.
- Calp, M. (2010). *Özel eğitim alanı olarak Türkçe öğretimi* (Dördüncü baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Cemiloğlu, M. (2004). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi* (Dördüncü baskı). İstanbul: Aktüel.
- Ceran, D. (2015). Seçici dinleme ile not alarak dinleme yöntemlerinin altıncı sınıf öğrencilerinin dinlediğini anlama becerisine etkisi. *Journal of World of Turks*, 7(1), 205-219.
- Cihangir Çankaya, Z. (2011). *Kişiler arası iletişimde dinleme becerisi* (İkinci baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Cin Şeker, Z. (2020). Dinleme ve konuşma becerilerine yönelik lisansüstü tezlerin anahtar kelimeleri üzerine bir inceleme: betimsel analiz. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 128-140.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. (Çev. Demir, S. B.). Ankara: Eğiten Kitap (Eserin orijinali 1994'te yayımlandı).
- Creswell, J.W. and Plano Clark, V.L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research* (First edition). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cüceloğlu, D. (2002). *İletişim donanımları* (Birinci baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Cüceloğlu, D. (2006). *İnsan ve davranış* (On beşinci baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çakır, T. (2004). Çocukta dil gelişimi ve kuramsal yaklaşımlar. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (7), 110-134.

- Çalıcı, M. A. ve Aytan, T. (2020). Dinleme eğitimi. T. Aytan (Ed.), *Etkinliklerle dinleme eğitimi içinde* (1-47). Ankara: Pegem Akademi.
- Çiftçi, M. (2001). *Dinleme eğitimi ve dinlemeyi etkileyen faktörler*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(2), 165-177.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi* (Birinci baskı). İstanbul: MEB Yay.
- Devana, T. and Afifah, N. (2021, January). Enhancing students' speaking skill and motivation through instagram vlog. Written Declaration, *Proceeding Of The 4th Sriwijaya University Learning And Education International Conference (SULE-IC 2020)*. Amsterdam: Atlantis Press, 358–363.
- Devito, A. J. (2009). *The interpersonal communication book* (Twelve edition). USA: Pearson Education.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Doğan, Y. (2010). Dinleme becerisini geliştirmede etkinliklerden yararlanma. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 263-274.
- Doğan, Y. (2013). *Dinleme eğitimi* (Üçüncü baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Dölek, O. ve Demirel, A. (2022). Dinleme becerisine ve bu becerinin ölçme-değerlendirmesine ilişkin Türkçe öğretmenlerinin görüş ve yaklaşımları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (28), 36-53.
- Durbilmez, B., Çakır, U., Deniz, K., Koç, S., ve Yeniçeri, H. (2011). *Üniversiteler için dil ve anlatım*. Gülerer, S. (Ed.). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Elemen, B. (2014). *Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerin lisans düzeyinde kullandıkları dinleme stratejileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Emiroğlu, S., ve Pınar, F. N. (2013). Dinleme becerisinin diğer beceri alanları ile ilişkisi. *Electronic Turkish Studies*, 8(4), 769-782.
- Erdem, A. (2012). *Yapılandırmacı karma öğrenme ortamlarının dinleme ve konuşma becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Erdem, İ. (2016). Konuşma ve konuşmanın unsurları. F. Temizyürek, İ. Erdem ve M. Temizkan (Editörler), *Konuşma eğitimi sözlü anlatım içinde* (93-132). Ankara: Pegem Akademi.,
- Erdem, İ. ve Deniz, K. (2014). Güzel konuşma kurslarında verimliliği artırmaya yönelik bir alan araştırması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 75-90.
- Ergenç, İ. (1994). Beyindeki dil. *Bilim ve Teknik Dergisi*, 314, 36-39.
- Ergenç, İ. (2000). Dilin beyindeki organizasyonu ve konuşmanın gerçekleşmesi. Karakaş, Aydın, Erdemir ve Özemsî (Editörler), *Multidisipliner yaklaşımla beyin ve kognisyon içinde* (113-125). Ankara: Çizgi Tıp Yayınevi.
- Ergin, M. (2002). *Üniversiteler için türk dili* (Yedinci baskı). İstanbul: Bayrak Basımevi.
- Ersan, M., Kurnia, F. D., and Fadilah, E. (2022). Improving students' speaking ability using vlog media at SMK Negeri 1 Arjasa. *Budapest International Research and Critics Institute (BIRCI-Journal)*, 5(1), 5646-5656.
- Eyüp, B. (2013). Üniversite öğrencilerinin konuşma becerilerini kullanmaya yönelik tutumları. *Millî Eğitim Dergisi*, 43(197), 95-113.
- Fidan, M. and Debbağ, M. (2018). The usage of video blog (vlog) in the “school experience” course: The opinions of the pre-service teachers. *Journal of Education and Future*, (13), 161-177.
- Fidriani, A. J., Prastikawa, E. F. and Adi, A. P. K. (2021). Video vlog as teaching media in improving the students' speaking ability in procedure text. *Journal of English Education and Linguistics*, 2(2), 37-49.
- Gao, W., Tian, Y., Huang, T. ve Yang, Q. (2010). Vlogging: a survey of videoblogging technology on the web. *ACM Computing Surveys (CSUR)*, 42(4), 1-57.
- Gilakjani, A. P. and Ahmadi, S. M. (2011). The effect of text familiarity on Iranian EFL learners' listening comprehension. *Journal of Language Teaching and Research*, 2(4), 783-789.
- Gilbert, M. B. (1988). Listening in school: I know you can hear me but are you listening? *The Journal of International Listening Association*, 2(1), 121-132.

- Girgin, M. C. (2006). İşitme engelli çocukların konuşma edinilme eğitiminde dinleme becerilerinin önemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 7(1), 15-28.
- Göçer, A. (2008). Performans göreviyle ilgili sunum çalışmalarının konuşma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesine katkısı. *Dil Dergisi*, (142), 7-17.
- Göçer, A. (2018). Temel dil becerilerinin birbirleriyle ilişkisi ve bireyin anlam evreninin gelişimi ve gerçek yaşam becerileri açısından önemi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 40-50.
- Göçer, A. ve Garip, S. (2020). Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin anlatma becerilerinin geliştirilmesindeki yeri. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 16-32.
- Gökdağ, R. (2016). *Kişiler arası iletişim* (Birinci baskı). Ankara: Sınırsız Basım Yayın Dağıtım.
- Gömleksiz, M. ve Erkan, S. (2016). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (4. Baskı). Ankara: Nobel.
- Güleryüz, H. (2003). *Yaratıcı çocuk edebiyatı* (İkinci baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gündüz, O. (2013). Konuşma Eğitimi. Kırkkılıç, A. ve Akyol, H. (Editörler), *İlköğretimde Türkçe Öğretimi içinde* (93-133). Ankara: Pegem A Akademi.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma* (Birinci baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi: yaklaşımlar ve modeller* (Beşinci baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Güngör, S. (2023). Dil gelişimi. A. Kızılkaya Namlı (Ed.), *Eğitimin kavramsal temelleri-8: eğitim psikolojisi içinde* (133-152). İstanbul: Efe Akademik Yayıncılık.
- Hampleman, R. S. (1958). Comparison of listening and reading comprehension ability of fourth and sixth grade pupils. *Elementary English*, 35(1), 49-53.
- Hengirmen, M. ve Güler, E. (2005). *Ses bilimi ve diksiyon*. (Birinci baskı). Ankara: Engin Yayınevi.

- Hibra, B. A., Hakim, L. and Sudarwanto, T. (2019). Development of vlog learning media (video tutorial) on student materials. Tax at SMK PGRI 1 Jombang. *International Journal of Educational Research Review*, 4(3),435-438.
- İşcan, A. (2007). Dil ve ana dil olarak türkçe üzerine. *Erciyes Dergisi*, (30), 5-6.
- Judiasri, M. D., Aneros, N. and Herniwati, H. (2019). Using vlog in shokyu kaiwa's course to improve students' speaking ability. *JAPANEDU: Jurnal Pendidikan dan Pengajaran Bahasa Jepang*, 4(2), 115-125.
- Karalı, Y., Şahin, T. G., Şen, M., ve Aydemir, H. (2021). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: İnönü üniversitesi örneği. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2277-2296.
- Karapınar, M. (2016). 8. sınıf öğrencilerinin ana dili kavramına ve dört temel dil becerilerine yönelik metaforik algıları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Karasakaloğlu, N., Saracaloğlu, S. ve Özelçi, S. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının okuma stratejileri, eleştirel düşünme tutumları ve üst bilişsel yeterlilikleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 207-221.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi* (Yirmi üçüncü baskı). Ankara: Nobel
- Katrancı, M. (2014). Öğretmen adaylarının konuşma becerisine yönelik öz yeterlik algıları. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(2), 174-195.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (2005). *Türkçe öğretimi- Türkçe ve sınıf öğretmenleri için* (Sekizinci baskı). Ankara: Engin Yayınevi.
- Kaya, D. (2018). Dinleme eğitimi. Muammer Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi* içinde (17-40). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kaya, M. F. (2014). Dinleme türleri ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması, dil geçerliği ve faktör yapısının belirlenmesi. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (3), 323-342.
- Kemiksiz, Ö. (2016). *Doğrudan öğretim modeliyle 5. sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerinin geliştirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

- Kılınç, K. (2015). *Aktif öğrenme tekniklerinin 4. sınıf öğrencilerinin dinlediğini anlama becerisine ve dinlemeye yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Kıncal, R. Y. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (Yedinci baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Krasulia, A. V. (2021). *Developing EFL students' speaking skills: 21-day vlog challenge*. Doctoral dissertation, National Technical University of Ukraine Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, FL.
- Krippendorff, K. (1980). *Content analysis: an introduction to its methodology* (First edition). Sage: Beverly Hills.
- Kurt, A. ve Göçer, A. (2022). Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılması ve geliştirilmesi amacıyla vlog (video blog) kullanımı. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8(1), 1-21.
- Kurudayıoğlu M. ve Kiraz, B. (2020). Dinleme stratejileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 386-409.
- Kurudayıoğlu, M. (2003). Konuşma eğitimi ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 287-309.
- Kurudayıoğlu, M. ve Kiraz, B. (2020). Hazırlıksız konuşma stratejileri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (20), 167-189.
- Kurudayıoğlu, M. ve Öрге Yaşar, F. (2014). 6. sınıf Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarındaki dinleme metinlerinin dinleme yöntem ve teknikleri açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 1-14.
- Kurudayıoğlu, M. ve Tüzel, M. S. (2010). 21. yüzyıl okuryazarlık türleri, değişen metin algısı ve Türkçe eğitimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (28), 283-298.
- Kuşçu, H. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin dinleme, konuşma, okuma ve yazılı anlatım becerilerinin yapılandırıcı yaklaşıma göre geliştirilmesinde Türkçe öğretmenin rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28, 563-575.

- Lestari, J. A. (2019a). The use of Youtube vlog to improve the students' listening skill of MTs Samarinda. *Tarbiyah Wa Ta'lim: Jurnal Penelitian Pendidikan dan Pembelajaran*, 6(1), 35-45.
- Lestari, N. (2019b). Improving the speaking skill by vlog (video blog) as learning media: The EFL students perspective. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(1), 915-925.
- Lutfin, N. and Fansury, A. H. (2020). The implementation of students facilitator and explaining model through video blog (vlog) to enhance speaking skill. *Exposure: Jurnal Pendidikan Bahasa Inggris*, 9(2), 391-402.
- Maden, S. (2012). Ekran okuma türleri ve Türkçe öğretmeni adaylarının ekran okumaya yönelik görüşleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(3), 1-16.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme stillerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (4), 101-112.
- Mandasari, B. and Aminatun, D. (2020a). Improving students' speaking performance through vlog. *English Education: Journal of English Teaching and Research*, 5(2), 136-142.
- Mandasari, B. and Aminatun, D. (2020b). Vlog: A tool to improve students' English speaking ability at university level. *Proc. Univ. PAMULANG*, 1(1), 245-254.
- Mardhyanti, M., Sulistyo, T. and Andy, A. (2023). The use of digital vlog media to improve speaking skills. *Kajian Linguistik, Pembelajaran Bahasa, dan Sastra*, 7(2), 21-28.
- Martinet, A. (1985). *İşlevsel genel dilbilim*. (Çev. Vardar, B.). Ankara: Birey ve Toplum Yayınları (Eserin orijinali 1966'da yayımlandı).
- Maulidiyah, F. (2020). Are you ready to vlog? A newly sophisticated way to improve students' speaking ability. *Journal of Research on English and Language Learning (J-REaLL)*, 1(1), 37-40.
- Maxwel, J. and Dornan, J. (2001). *Etkili insan olmak*. (Çev. Dizman, D.). İstanbul: Sistem Yayıncılık (Eserin orijinali 2001'de yayımlandı).
- Maxwell, J. A. (2013). *Qualitative research design: An interactive approach* (Three edition). Los Angeles: SAGE

- Maxwell, R. and M. Meiser. (1997). *Teaching English in middle and secondary schools* (Second edition). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- MEB. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (6, 7, 8. Sınıflar)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB. (2019). *Türkçe Öğretim Programı*. MEB Yayınları: Ankara.
- Melanlıoğlu, D. (2011). *Üstbiliş strateji eğitiminin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Melanlıoğlu, D. (2012). Dinleme becerisinin geliştirilmesinde ailenin rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları*, 7(29), 65-77.
- Melanlıoğlu, D. (2013). Ortaokul öğrencileri için dinleme kaygısı ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 851-876.
- Memiş, M.R. (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Turkish Studies -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(9), 605-616
- Mert, E. L. (2014). Türkçenin eğitimi ve öğretiminde dört temel dil becerisinin geliştirilmesi sürecinde kullanılabilecek etkinlik örnekleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(1), 23-48.
- Mufidah, Z. and Roifah, M. (2020). Vlog as learning media to train English fluency and public speaking skill. *Prosodi*, 14(1), 45-56.
- Nalıncı, A. N. (2000). *Avrupa birliğine tam üyelik yolunda başarının anahtarı: yeniden yapılanma* (Birinci baskı). Ankara: Ümit Yay.
- Onan, B. (2005). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe öğretiminde dil yapılarının anlama becerilerini (okuma/dinleme) geliştirmedeki rolü*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özbay, M. (2003). *Öğretmen görüşlerine göre ilköğretim okullarında Türkçe öğretimi*. (Birinci baskı). Ankara: Gölge Ofset Matbaacılık.
- Özbay, M. (2005a). *Bir dil becerisi olarak dinleme eğitimi*. (Birinci baskı). Ankara: Akçağ Basım Yayın Dağıtım.

- Özbay, M. (2005b). Ana dili eğitiminde konuşma becerisini geliştirme teknikleri. *Journal Of Qafkaz University*, 16, 177-184.
- Özbay, M. (2009a). *Dinleme eğitimi açısından Türkçe eğitim programları, Türkçenin eğitimi ve öğretimi üzerine konuşmalar*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları,
- Özbay, M. (2009b). *Anlama teknikleri II: dinleme eğitimi* (Birinci baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2009c), *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. (Üçüncü baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Özdemir, E. (2018). *Eleştirel okuma*. (Sekizinci baskı). İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Özkul, A. E. ve Girginer, N. (2001). Uzaktan eğitimde teknoloji ve etkinlik. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3), 107-117.
- Putri, N. E. and Sari, S. Y. (2020, March). Applying vlog assignment to develop students' speaking ability. Written Declaration, *7th International Conference on English Language and Teaching*. Amsterdam: Atlantis Press, 280-283.
- Rahmawati, A., Harmanto, B. and Indriastuti, N. R. (2018). The use of vlogging to improve the students' speaking skill. *Edupedia*, 2(1), 87– 95.
- Sağlam, Ö. ve Doğan, Y. (2013). 7. sınıf öğrencilerinin hazırlıksız konuşma becerileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 43-56.
- Saiful, J. A. (2019). EFL teachers' cognition in the use of Youtube Vlog in English language teaching. *Journal of Foreign Language Education and Technology*, 4(1), 72-91.
- Sarıyüce, H. L. (2012). *Türk çocuk ve gençlik edebiyatı ansiklopedisi*. (Birinci baskı). İstanbul: Nar Yayınları.
- Sever, S. (1998). Dil ve iletişim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 31(1), 51-66.
- Sever, S. (2011). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. (Beşinci baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S., Kaya, Z. ve Aslan, C. (2013). *Etkinliklerle Türkçe öğretimi*. İzmir: Tudem.
- Sevim, O. ve Turan, L. (2017). Drama etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerileri üzerindeki etkisi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 1-13.

- Shafir, R. (2003). *Dinlemenin zen'i*. (Çev. Uçkun, I). İstanbul: Ruh ve Madde (Eserin orijinali 2000'de yayımlandı).
- Sönmez, V. (1995). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı* (Altıncı baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, N. (2020). Dinleme şekil ve türleri. S. Alyılmaz ve B. Ürün Karahan (Editörler), *Dinleme eğitimi içinde* (29-53). Ankara: Fenomen Yayıncılık.
- Şenyiğit, Y. ve Okur, A. (2019). Yabancılar Türkçe öğretiminde konuşma becerisi ve telaffuz eğitimi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (52), 519-549.
- Taşer, S. (2006). *Örneklerle konuşma eğitimi* (Sekizinci baskı). İstanbul: Papirüs Yayıncılık.
- Taşer, S. (2009). *Konuşma eğitimi* (Birinci baskı). İstanbul: Pegasus Yayınları.
- Taşer, S. (2015). *Konuşma sanatı*. (Üçüncü baskı). İstanbul: Pegasus Yayınları.
- Tekin, H. (1980). *Okuduğunu anlama gücü ile yazılı anlatım becerisini geliştirme yönünden okullarımızda Türkçe öğretimi*. (Birinci baskı). Ankara: Mars Yayıncılık.
- Tekin, H. (2010). Eğitimde ölçme ve değerlendirme. (On dokuzuncu baskı). Ankara: Yargı.
- Temizyürek, F. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki konuşma becerisinin geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(2), 113-131.
- Temizyürek, F. (2008). Çocukta dil gelişim süreci. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (7), 169-176.
- Temizyürek, F. Erdem, İ. ve Temizkan, M. (2007). *Konuşma eğitimi*. (Birinci baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Temur, T. (2010). Dinleme metinlerinden önce ve sonra sorulan soruların üniversite öğrencilerinin dinlediğini anlama becerisi düzeyine etkisi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 303-319.
- Tompkins, G. E. (2005). *Language arts: Patterns of practice*. (Altıncı baskı). Pearson/Merrill/Prentice Hall.
- Topçuoğlu, F. ve Özden, M. (2012). *Diksiyon ve konuşma eğitimi*. (Birinci baskı). Ankara: Pegem Akademi.

- Torun, A., Güneş, M., Güler, K., Çenikoğlu, G. T., Aktan, B., Batur, A., Acehan, A. ve Uğur, A. (2010). *Türk dili ve kompozisyon bilgileri*. (Altıncı baskı). Dumlupınar Üniversitesi Yayınları.
- Tuncay, H. (2005). *Konuşmak yürek ister*. Ankara: Hacettepe-Taş Yay.
- Tümkaya, S. (2008). Dil gelişimi. M. E. Deniz (Ed.). *Erken çocukluk döneminde gelişim içinde* (28-52). Ankara: Maya Akademi.
- Türkbay, T. ve Cöngöloğlu, A. (2007) Dilin prozodik özellikleri, disprozodi ve ilişkili bozukluklar. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 14(2), 113-119.
- Tüzel, S. (2014). Dinleme eğitimi. M. Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi içinde* 17-40. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Uygur, N. (1997). *Dilin gücü* (Birinci baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Üçüncü, G. ve Sakiz, G. (2020). Başarı testi geliştirme süreci: ilkokul dördüncü sınıf maddeyi tanıyalım ünitesi örneği. *Kastamonu Education Journal*, 28(1), 82-94.
- Ünalın, Ş. (2006). *Türkçe öğretimi* (Birinci baskı). Ankara: Nobel.
- Valimbo, I. A. and Hartati, E. (2018). Vlog to improve students speaking skill: a classroom action research. *KoPeN: Konferensi Pendidikan Nasional*, 1(1), 91-97.
- Vardar, B. (1982). Dil biliminin temel kavram ve ilkeleri. (Birinci baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Wacker, K. G. ve Hawkins, K. (1996). Curricula comparison for classes in listening. *International Journal of Listening*, 10, 14-28.
- Weganofa, R., and Khoiro, I. (2021, April). The effectiveness of video blog (vlog) on students' speaking skill. Written Declaration, *2nd Annual Conference on Social Science and Humanities (ANCOSH 2020)*. Amsterdam: Atlantis Press, 211-214
- Wulandari, M. (2019). Improving EFL learners speaking proficiency through Instagram vlog. *LLT Journal: A Journal on Language and Language Teaching*, 22(1), 111-125.
- Wulanjani, C. W. A. A. N. (2017). The Roles of ted talks and vlog in speaking class: students'perspectivess. *TRANSFORMASI*, 13(1), 47-52.
- Yalçın, A. (2012). *Türkçe öğretim yöntemleri yeni yaklaşımlar* (Üçüncü baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.

- Yangın, B. (2002). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Dersal Yayıncılık.
- Yavuz, M. (2010). Öğretmenlerin geri bildirimlerine göre okul müdürlerinin dinleme becerilerinin analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 292-306.
- Yeşiltepe Sağlam, Ö. (2010). *7. sınıf öğrencilerinin hazırlıksız konuşma becerileri üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Dokuzuncu baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, D. (2014). *Etkileşimli öğretim stratejisinin Türkçe eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yılmaz, C. N. (2019). *Video destekli özdeğerlendirme etkinliklerinin öğrencilerin hazırlıklı konuşma becerisine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Zubaidi, Z., Suharto R.P. and Rahayu, E.L. (2021). Improving students' speaking skill through students vlog project as pbl output on online speaking class. *BRILIANT: Jurnal Riset dan Konseptual*, 6(4), 764-774.

6. EKLER

EK 1. Tez Etik Kurul İzni

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : E-84982664-050.01.04-345552
Konu : 2023/4-V nolu karar (Beril ÇAKAN
POLAT)

05.05.2023

Sayın Araş. Gör. Beril ÇAKAN
Öğretim Elemanı

Beril ÇAKAN POLAT'a ait "7. Sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerilerinin gelişimi açısından Vlog kullanımı " başlıklı araştırma 03.05.2023 tarih ve 2023/4 Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu Toplantımızda alınan V nolu karar ile etik açıdan uygun bulunmuştur.
Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Şerife AK
Kurul Başkanı

Ek:Karar Sureti

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDNMU9C8J

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?ek=5740&eD=BSDNMU9C8J&eS=345552>

Adres: Eğitim Fakültesi Merkez Kampüsü Aytepe Meydanı 09010 Efeler/Aydın
Telefon: 0256 214 20 23 Faks: 0256 214 10 61
e-Posta: egitimetik@adu.edu.tr Web site: adu.edu.tr/etikkurulu/cek/
Kep Adresi: adnanmenderesuniversitesi@ka01.kep.tr

Bilgi için: Yeliz BABACAN YAGCI
Unvanı: Şef
Tel No: 3111

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 2. Dinlediğini Anlama Başa

rı Testi Etik Kurul İzni

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : E-84982664-050.01.04-345555
Konu : 2023/4-IV nolu karar (Beril ÇAKAN
POLAT)

05.05.2023

Sayın Araş. Gör. Beril ÇAKAN
Öğretim Elemanı

Beril ÇAKAN POLAT'a ait "Dinlediğini anlama başarı testi geliştirme: Geçerlik ve güvenirlik çalışması " başlıklı araştırma 03.05.2023 tarih ve 2023/4 Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu Toplantımızda alınan IV nolu karar ile etik açıdan uygun bulunmuştur.
Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Şerife AK
Kurul Başkanı

Ek:Karar Sureti

EK 3. Araştırma İzni

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-74083975-605.01-86372003
Konu : Beril ÇAKAN POLAT'ın
Araştırma İzni

06/10/2023

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2020/2 Sayılı Araştırma İzinleri Genelgesi.
b) Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 25.05.2023 tarih ve E-351452 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıda; Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU'nun danışmanlığını yaptığı öğrencisi Beril ÇAKAN POLAT 'ın " 7. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme ve Konuşma Becerilerinin Gelişimi Açısından Vlog Kullanımı. " konulu çalışması için ilimiz Efeler ilçesinde bulunan Gazipaşa Ortaokulu, Doktor Fevzi Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu, Mustafa Kiriş Ortaokulu ve Nahit Menteşe Ortaokulu 7.Sınıf öğrencileri ile çalışma yapma isteği, Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2020/2 Sayılı Genelgesi doğrultusunda incelenmiş olup, inceleme sonucunda; **çalışmanın 2023-2024 eğitim-öğretim yılı içerisinde okul idaresinin gözetiminde, denetiminde ve uygun göreceği zamanlarda Mühürlü Formun kullanılarak yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.**

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Ali Murat KAYHAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

- Eki:
1-İlgi (b) yazı ve ekleri
2-Komisyon Raporu (1 Adet)

Adres : Meşrutiyet Mh. Kültür Cd. No:20 Efeler/AYDIN

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-cbys>

Telefon No : 0 (256) 215 10 28
E-Posta: yuksekokretimyurtdisi09@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayşegül UCA
Unvan : Programcı
Faks: 2562251268

İnternet Adresi: <https://aydin.meb.gov.tr/>

EK 5. Tez Uygulaması Veli Onam Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, “7. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme ve Konuşma Becerilerinin Gelişimi Açısından Vlog Kullanımı” adıyla, 19.02.2024-10.05.2024 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Deney grubunda yer alacak ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla Türkçe derslerinde öğrenciler tarafından vlog (video blog)lar hazırlanacak ve öğrencilere bu becerilere yönelik etkinlikler yapılacaktır. Kontrol grubu öğrencilerine ise dinleme ve konuşma testleri ön test ve son test olarak uygulanacaktır.

Araştırma Uygulaması: Dinleme Başarı Testi, Konuşma Değerlendirme Formu ve Görüşme şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan

EK 6: Dinlediğini Anlama Başarı Testi Veli Onam Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, “Dinlediğini Anlama Başarı Testi Geliştirme: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması” adıyla, 11.12.2023-29.12.2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin farklı metin türlerinde dinlediğini anlama becerilerini ölçmek için geçerli ve güvenilir ölçme aracı geliştirmektir. Araştırma Türkçe Dersi Öğretim Programı (2019)’nda 7. sınıf için yer alan metin türleri ve dinleme becerisi kazanımlarıyla sınırlıdır.

Araştırma Uygulaması: Başarı Testi şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir. Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

EK 7: Dinlediğini Anlama Başarı Testi

DİNLEDİĞİNİ ANLAMA TESTİ

Dinleme metinlerini, dinleme kurallarına uyarak dikkatle dinleyiniz. Metinleri dinlerken önemli olduğunu düşündüğünüz yerleri not alınız.

İKİ BÜYÜK İKRAMİYE

1. Dinlediğiniz metinde öğretmene çıkan iki büyük ikramiye nedir?

- A) Eski dostları
- B) Çocukları
- C) Eski öğrencileri
- D) Piyango biletlere

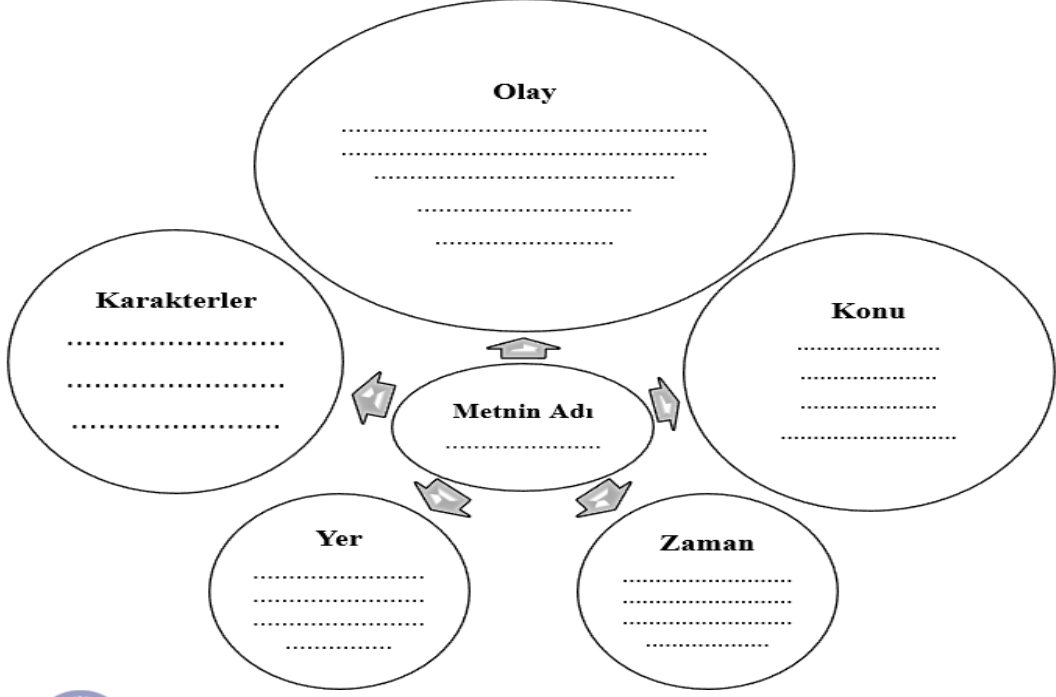
2. Dinlediğiniz metne ait özellikleri işaretleyiniz. Daha sonra aşağıda verilen kutucuğa metnin türünü yazınız.

- ☒ Tarihsel gerçeklerin öğrenilmesine katkı yaptığı için tarihçilere ışık tutar. ☐
- ☒ Yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olayları okuyucuda estetik zevk verecek şekilde aktaran bir edebi türdür. ☐
- ☒ Genellikle tek bir ana olay etrafında gelişen kısa olay örgülerinden oluşmaktadır. ☐
- ☒ Olaylar ve kahramanlar olağanüstü özellikler içerir. ☐
- ☒ Gerçek veya hayal ürünü bir olayı kısa biçimde işler. ☐
- ☒ İnsan belleğinde iz bırakan olay ve olguları anlatır. ☐

METİN TÜRÜ

3. Aşağıdaki haritayı dinlediğiniz metne uygun doldurunuz.

1. Dinlediğiniz metinde geçen kelimeleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Açıklamaların başındaki harfleri kelimelerin başındaki (...) işaretli yere yazınız.

(...) Naçar

a. Dik ve derin yamaç.

(...) Kurum

b. Çaresiz, çaresiz olan.

(...) Uçurum

c. Kafa tutmak, karşı gelmek.

d. Büyükleme, kasılma.

2. Şiirin başlığı hangisi olabilir?

- A) Uçurum
- B) Kuşlarla
- C) Çaresizlik
- D) Özgürlük

PINARDAKİ GEYİKLE ASLAN

1.Dinlediğiniz metinde geçen kelimeleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Açıklamaların başındaki harfleri kelimelerin başındaki (...) işaretli yere yazınız.

(...) pınar	a. Gelecek olayları kaçınılmaz olarak saptayan Tanrısal gücün insan için önceden çizdiğine inanılan yörünge.
(...) yerinmek	
(...) baht	b. Yazın suyu çok azalan ya da kuruyan küçük akarsu.
(...) övünmek	c. Yerden kaynayarak çıkan su, kaynak.
	d. Acınmak, üzülmek, pişman olmak.
	e. Öne çıkan bir niteliği dolayısıyla kendini üstün, yücelmiş sayarak bundan abartılı bir biçimde söz etmek.

2. Dinlediğiniz metinde yazarın vermek istediği mesaj aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Dış görünüşüyle hiçbir şeyi yargılayarak küçümsememeli veya gözümüzde büyütmemeliyiz.
- B) Her şeye rağmen insan bedenini sevmelidir.
- C) Bazen beğenmediğimiz ve güvenmediğiniz kişilerden çok büyük fayda; güvendiğimiz kişilerden ise zarar gelebilir.

D) İyilik yapan iyilik, kötülük yapan kötülük bulur.

30 AĞUSTOS ZAFERİNİ NASIL ÖĞRENDİK?

Dinlediğiniz “30 Ağustos Zaferini Nasıl Öğrendik?” adlı metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Yazar vapurla nereye gitmektedir?

- a) Küçükada b) Bozcaada c) Büyükada d) Burgazada

2. Gazete nasıl bir açıklama yapmıştır?

- a) Türk saldırısının başarıya ulaştığını yazmıştır.
b) Türk ordusunun yenildiğini yazmıştır.
c) Yunanların Mustafa Kemal'i esir aldığını yazmıştır.
d) Mustafa Kemal Paşa'nın Trokapis ile anlaştığını yazmıştır.

3. Yazar "duyduğum zevki, ömrümde hiçbir kitabı okurken duymadım" ifadesini ne için kullanmıştır?

- a) Türk şairlerinin şiirleri için kullanmıştır.
b) Gazetede gördüğü galibiyet haberi için kullanmıştır.
c) “Ordular İlk Hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!” emri için kullanmıştır.
d) Yazar, kendisine gelen telgraf için kullanmıştır.

4. Dinlediğiniz metne ait özellikleri işaretleyiniz. Daha sonra aşağıda verilen kutucuğa metnin türünü yazınız.

Yaşanmış bir konu anlatılır.

Gazetelerin belli bir köşesinde yayımlanan yazılardır.

İnsan belleğinde iz bırakan olay ve olgular anlatılır.

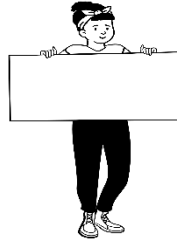
Belirli bir konuda bir görüşü, bir düşüncüyü savunmak ve kanıtlamak için yazılan yazılardır.

Tarihsel gerçeklerin öğrenilmesine katkı sağladığı için tarihçilere ışık tutar.

Gelecek kuşaklara geçmişten sonuçlar çıkarıp sunan yazılardır.

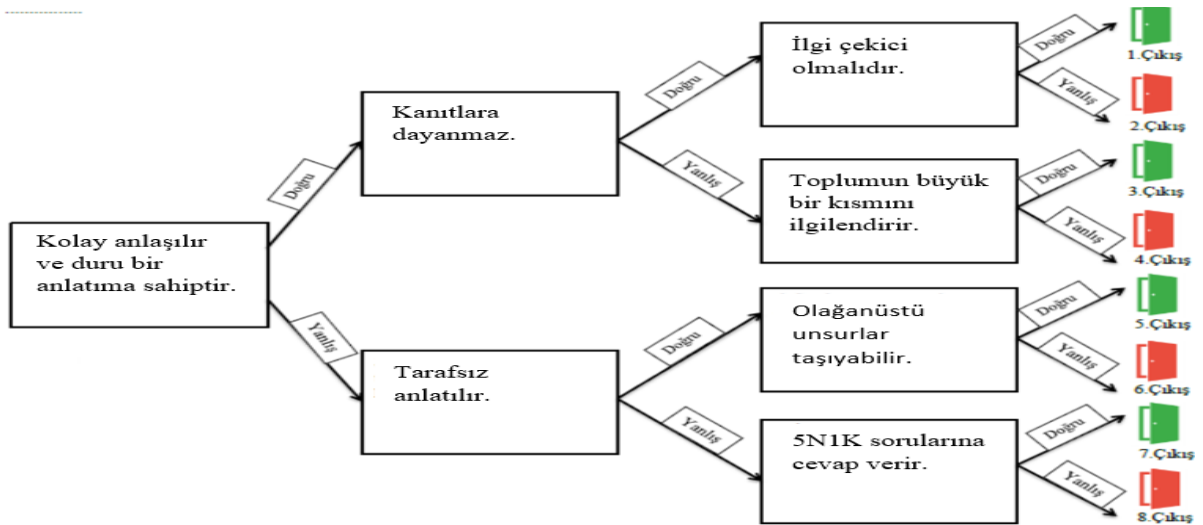

ARAŞTIRMA: MARS'TAN ALINAN KAYA ÖRNEKLERİ YAŞAMI OLUŞTURAN KOŞULLARA DAİR BİLGİ VEREBİLİR

1. Aşağıda yer alan soruları dinlediğiniz metne göre doldurunuz.

1. Kayalar nereden toplanmıştır?	2. Makale ne zaman yayımlanmıştır?	3. Toplanan kayaların kronolojik incelenmesiyle Mars'taki gölün ne zaman var olduğunun anlaşılabilceğini belirten kişi kimdir?	4. Kayalar hangi kuruluş tarafından toplanmıştır?
5. Kayaları toplayan cihazın adı nedir?			

6. Aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaç diyagramında haber metnine ilişkin özellikler verilmiştir. Buna göre bilgiler doğru ise “Doğru”, yanlış ise “Yanlış” yönündeki oklar takip edilirse kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

KULP TAKMAK

1. Şair Nüzhet efendinin deli olarak adlandırılmasının sebebi nedir?

- A) Lafi kısa kestiği için
- B) Lafi sulandırdığı için
- C) Lafın altında kalmadığı için
- D) Lafını esirgemediği için

2. Dinlediğiniz metninden hareketle kulp takmak deyiminin anlamı nedir?

- A) İsteklerine, alışkanlıklarına, yapısına göre onu kızdırıp ürkütmeyecek davranışlarda bulunmak.
- B) Bir konu üzerinde konuşulurken ilgisiz, gereksiz ve anlamsız bir biçimde söz edip asıl konuyu değiştirmek, unutturmak, karıştırmak.
- C) Bir şeyi, bir kimseyi kusurlu gösterebilmek için, uydurma bir neden bulmak.
- D) Üstü örtülü bir biçimde gücendirici, kırıcı, üzücü sözler söylemek.

İKİ BÜYÜK İKRAMIYE

Mesleği öğretmenlik olan bir gençlik arkadaşımınla yirmi yıl sonra bir kahvede buluşmuştuk. Epey konuştuk. Piyangonun çekilişi okunacaktı. Şakadan; – Yarım biletim var. Bakalım biletime para çıkacak mı, dedim. – Sana piyango çıkar mı, bilmem. Ama bana bir günde iki büyük ikramiye birden çıktı, dedi. – Ne kadar para çıktı? Doğru söyle! – Birer milyon altından daha büyük. Doğru söylüyorum. Şaşma! Emekli olunca Ankara'ya gideyim, dedim. Kış kıyamette trenin ikinci mevkiinde bir yer bulabildim. Kompartımda yol arkadaşlarım kuru köfte, puf böreği falan ikram ettiler. Biraz sonra öyle bir susadım ki deme gitsin. Kompartımda su yok. Yemekli vagona gidebilmek olanaksız. Gele gele güzel bir kasaba istasyonuna geldik. Tren pek az duracaktı. Buz tutmuş camı yardımla indirebildim. Matara elimde, bir çocuk mocuk arıyorum. İleride yakası kürklü bir genç beni gördü. Şöyle dik dik baktı. Hızla yürüyüp yanıma geldi. Ne istediğimi sordu. Kendisinin oranın kaymakamı olduğunu söyledi. Ben biraz su verecek birini aradığımı söyledim. Matarayı elimden kapar gibi aldı. Doğru istasyona yürüdü. Ben çok utandım. Koca kaymakam bu. İstasyon şefinin

odasındaki testiden doldurup getirdi. Utancımdan kekelemeye başladım. – Hayır, dedi, yıllarca dersini, bilgisini benden esirgemeyen öğretmenime bir matara su getirmeyeyim mi? Ben sizin öğrencilerinizdenim. Tren yürüdü. Mendil salladık birbirimize. Bak gözlerim gene doldu. İşte hayatımın en büyük ikramiyesinden biri bu. Tren ne kadar gitti, bilmiyorum. Gece yarısı, kar, tipi, fırtına içinde durduk. Büyücek bir istasyon. Sesler, bağırımlar. Biraz uzakta yıldız yıldız ışıklar... Dışarıda kuvvetli bir ses hiç durmadan adımları bağıyor. Ad ada benzemez mi? Ama soyadımı da söylüyor. Pencereyi zar zor açtık. – Buradayım, dedim. – Hoş geldiniz sayın Öğretmenim! Eşyanızı almaya adam getirdim. Araba da hazır. Fırtına, kar yolu kapamış. Yarın akşama kadar yol kapalı kalacakmış. Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemedim. – Burada rahat edersiniz. Size oda hazırlattım. Çay demleniyor. Kent pek yakın. Arabayla beş dakika bile sürmez. Arabada anlatmaya başladı; – Ben sizin öğrencinizim. Yolda rastladığınız kaymakamla bana yıllarca babalık, öğretmenlik ettiniz. Bana yıldırım telgrafi çekti. Gececeğinizi, istasyona çıkıp elinizi öpmemi bildirdi. Yarım saat önce trenin bekleyeceğini öğrenince dünyalar benim oldu. Evine vardık. Üç odalı bir ev. Tertemiz döşeli. İnce yapılı, şen yüzlü güzel bir kadın, eşi imiş. Dört beş yaşında yumuk yumuk bir çocuk. Uykulu gözlerle gelip elimi öptü. İlk yavrusuymuş. Kendisi ortaokul müdürüymüş. Eşi de bir ilkokulun başöğretmeni. Bu sıcak ve rahat odada gözyaşlarımı tutamıyordum. Güzel çocuk önüme dikilip sordu: – Öğretmen amca, niçin ağlıyorsun? – Baban niçin ağlıyorsa, bende onun için ağlıyorum. – Ağlamazsanız, size ballı badem kurabiyesi veririm. Bilettime bir şey çıkmamıştı. Ama eski dostumun ölçülmez mutluluğundan büyük bir parça içime dolmuştu. (Aka GÜNDÜZ)

KUŞLARLA

Kuşlar uçar,

Ben koşarım;

Onların kanatları var,

Benim kanadım kollarım.

Kuşlar kanadını çırpır,

Ben de kolumu sallarım...

Uçun kuşlar, uçun kuşlar;

Hepinizle yarışım var!

Uçtu kuşlar,

Ben de koştum;

Koştum yarı yola kadar;

Ta önüme bir uçurum

Çıktı, orda kaldım naçar.

Yoo, çekemem öyle kurum!

İsterseniz, haydi tekrar

Yarışırız...Uçun kuşlar!

Tevfik Fikret

PINARDAKİ GEYİKLE ASLAN

Geyiğin biri susamış, bir pınar başına gitmiş. Su içtikten sonra bakmış, suda kendini görmüş. Koca koca, dal dal boynuzları pek hoşuna gitmiş ama incecik, çelimsiz bacaklarını hiç beğenmemiş. Geyik boynuzlarıyla övünüp bacaklarıyla yerinedursun, öteden bir aslan belirmiş. Geyik olduğu yerden fırlamış, bir hayli gitmiş; geçer elbette aslanı, aslan yiğitliğine yiğittir ama geyik gibi koşamaz ki!.. Geyik düzlükte aslanı arkada bırakmış ama sonunda bir ormana varmışlar, geyiğin boynuzları ağaçlara takılmış, aslan da kolayca yakalayivermiş. Geyik ölürken: "Vay benim kara bahtım! Ben ayaklarımdan yeriniyordum, onlar bana iyilik etti de asıl güvendiğim boynuzlarımdan kötülük gördüm!" demiş. (Ezop Masalları)

30 AĞUSTOS ZAFERİNİ NASIL ÖĞRENDİK?

İstanbul'da Anadolu'dan haber ancak telgrafla alınabiliyordu. Çalıştığım gazete idarehanesine geldiğim zaman, Anadolu'nun birdenbire kapandığını söylediler. Acaba Yunanlılar mı saldırıya geçtiler? Belki de bizimkiler... Canım, biz saldırıya geçebilir miyiz? Ummam ki böyle bir delilik yapalım. Artık tutunamaz hale gelince son çare olarak saldırıya geçmiş olabiliriz. Türk ordusunun bir saldırı savaşına giremeyeceği fikri, neslimizin değişmez gerçeklerinden biriydi. Ordumuzun kahramanlığına bel bağladık, fakat onun ancak dayanma

ve savunma mucizeleri verebileceğini sanırdık. Ertesi günü de öyle sürdü. Hiçbir haber alınamıyordu. Saatler geçtikçe ümitsizliğimiz arttı. Bir gazete Türk saldırısının başarıya ulaştığını yazmıştı. Fakat inanamıyorduk: Saldırı sökmüş olsa bir açıklama yaparlardı. Durduk mu? Geriledik mi? Ah hiç olmazsa bir iki kasaba alsak da öyle dursak. Bir iki kasaba alıp durmayı övünç saymaya başlamıştık. Fakat ya hiçbir şey yapamadıysa, ya geriledikse? Mustafa Kemal'e kızanlar ağızlarını açmışlardı bile... Akşam üstü, gece beynimizin içinde aynı kurgu, kalbimizin içinde aynı ağrı, Büyükada'ya gidiyorum. Aydınlık, ferah bir Ağustos akşamı... Köpüklü, uyanık ve neşeli bir deniz... Güverte tıka basa dolu... Türkçe konuşmayan yurttaşlarımızda birbirinin sözünü kapan bir sevinç var. Sadece bu sevinç bizi yıkmaya yeterdi. "Ne olmuş?" diye sormaya korkuyorduk. Fena bir şey vardı. Kimseye bir şey sormaksızın kötü haberi içimizde hafifletmeye çalışıyorduk. Belki durmuştuk, belki de bir iki noktada ilerlemiştik. Ordumuz bozulmamışsa bundan ne çıkardı? Fakat içimizdeki sorunun kimseden aramaya cesaret edemediğimiz karşılığı kendiliğinden geldi: Başkumandan Mustafa Kemal Paşa, bütün karargâhı ile birlikte esir olmuş!.. Ada sokakları Rumca konuşan çoluk çocuğun çığlıkları ile geçilmez haldeydi. Yıkılmıştık. Ölümü bir uyku, rahat bir uyku gibi arayarak sabahı ettik. İlk vapurun en görülmez köşesine sığınarak, iki büklüm köprüye indik. İstanbul'daki bütün Türkleri yas içinde bulacağımı sanıyordum. Oysaki gülüşler, çırpınışlar, el sıkışlar sokakları dolduruyordu. Meğer ne kadar soysuzluğa uğramışız diye düşünmeye başlamıştım ki müjdeyi bana da ulaştırdılar: Meğer bütün karargâhı ile Mustafa Kemal değil Yunan Başkumandanı Trikopis esir olmuş... Bir çocuk gibi sıçramaya başladım. Dünkü gazete çok az bile yazmış. Yunan ordusunu mahvetmişiz ve İzmir'e iniyormuşuz. Ordulara ilk hedeflerinin Akdeniz olduğunu bildiren günlük emri okurken duyduğum zevki, ömrümde hiçbir kitabı okurken duymadım. Bu, heyecanların üstünde heyecan veren, bütün şiirlerin üstünde bir şiirdi. Ne olmuşuk, biliyor musunuz? Kurtulmuştuk. Falih Rıfkı ATAY (Çankaya)

Araştırma: Mars'tan alınan kaya örnekleri yaşamı oluşturan koşullara dair bilgi verebilir

Science bilim dergisinde perşembe günü yayımlanan bir makalede araştırmacılar, Perseverance tarafından toplanan kaya parçalarının daha dünyaya ulaşmadan şimdiden şaşırtıcı keşiflere olanak tanıdığını öne sürdü. Kayalar, NASA tarafından belirlenen Jezero Krateri'nden toplandı. Bu kraterin bir nehir deltası ve göl içerdiği ve kırmızı gezegenin su tarihi hakkında önemli bilgiler verebileceği düşünülüyor. Makalenin yazarlarından California Üniversitesi Dünya ve Uzay Bilimleri Profesörü Davis Shuster, kayaların kronolojik olarak

incelenmesiyle Mars'taki gölün ne zaman var olduğunun anlaşılabileceğini belirtti. Kayaların ayrıca çevresel koşulların Mars'ta hayatı ne zaman desteklediğine dair de bilgi vereceğini söyledi.

KULP TAKMAK

Sivaslı şair Nüzhet Efendi, bir gün bir kahveye uğrayıp kahve söyledi kendine. Biraz sonra önüne getirilen kahveyi içmek için fincanı elini uzattığında baktı, fincanın kulbu kırık. Kahveciyi çağırıp fincanı işaret ederek: “Sen bunu İstanbul’a götür” dedi. Kahveci ne demek istediğini anlamadı, “İstanbul’a götürüp de ne olacak?” diye sordu. Lafını esirgemediği için “Deli” diye de adlandırılan şair Nüzhet: “Orada her şeye bir kulp takarlar,” dedi. “Belki buna da bir kulp takan bulunur.” (Süleyman Bulut, 101 Deyim 101 Öykü)

EK 8. Dinlediğini Anlama Başarı Testi Belirtke Tablosu

Tema	Öğrenme Alanı	Kazanım Sayısı	Kazanımlar	Bilişsel Alan	Soru Sayısı
1. Erdemler (İki Büyük İkramiye)	Dinleme/İzleme	3	T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	3
2. Kişisel Gelişim (Kuşlarla)	Dinleme/İzleme	3	T.7.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	2
3. Erdemler (Pınardaki Geyikle Aslan)	Dinleme/İzleme	4	T.7.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	2
4. Milli Mücadele ve Atatürk (30 Ağustos Zaferini Nasıl Öğrendik?)	Dinleme/İzleme	2	T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	4
5. Bilim ve Teknoloji (Mars'tan Alınan Kaya Örnekleri)	Dinleme/İzleme	2	T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	6
6. Milli Kültürümüz (Kulp Takmak)	Dinleme/İzleme	2	T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.	Hatırlama ve Anlama	2
Toplam 19					

EK 9. Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu**Adı Soyadı:****Sınıfı:**

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Puanlar		
		1	2	3
Hazırlık	Yararlandığı video platformunu kullanmaya hâkim mi?			
	Konuşmasını yapacak olduğu ortamı sağlamış mı?			
	Konuda sınırlandırma yapmış mı?			
	Konuyla ilgili yeterli araştırma yapmış mı?			
Dil ve Anlatım	İşitilebilir bir ses tonuyla konuştu mu?			
	Standart Türkçeyi (İstanbul Türkçesi) kullandı mı?			
	Kelimeleri doğru telaffuz etti mi?			
	Konuşma hızını ayarlayabildi mi?			
	Konuşmasını akışı bozan gereksiz sesler (eee, ııı, ııı vs.) çıkarmadan sürdürebildi mi?			
	Kelimeleri kavramları anlamına ve bağlamına uygun kullandı mı?			
	Konuşmasında dil bilgisi kurallarına uydu mu?			
	Açık ve anlaşılır bir şekilde konuştu mu?			
	Konuşmasını deyim, atasözü, özdeyiş ve söz sanatlarıyla zenginleştirdi mi?			
	Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yaptı mı?			
	Geçiş ve bağlantı ifadelerini kullandı mı?			
	Konuşmasını uygun yerlerde jest ve mimiklerle destekledi mi?			
İçerik	Konuşması konuyla uygunluk taşıyor mu?			
	Seviyeye uygun konuştu mu?			
	Olayları/bilgileri belli bir sıraya göre anlattı mı?			
	Konuşmasında bütünlük ve tutarlılık var mı?			
	Konuşmasında ana fikir belirgin mi?			
	Konuşmasında ana fikri yardımcı fikirlerle destekledi mi?			
	Konuşmasını düşünceyi geliştirme yollarıyla (tanımlama, karşılaştırma ve benzetme) destekledi mi?			
	Konuya hâkim bir şekilde konuştu mu?			
	Konuşmasını günlük hayatla ilişkilendirdi mi?			
	Konuşmasını verilen sürede tamamlayabildi mi?			
Sunum	Konuşma sırasında rahat mıydı?			
	Konuşmasında görsel, işitsel ve çok yönlü iletişim araçlarından yararlandı mı?			
	Konuşma boyunca nezaket kurallarına uydu mu?			

Not: Öğrencinin değerlendirme formunda yer alan kazanımları gerçekleştirme düzeyine göre (evet:3, kısmen:2, hayır:1) puan verilir.

EK 10. Vlog Konularına İlişkin Belirtke Tablosu

Tema	Öğrenme Alanı	Kazanım Sayısı	Kazanımlar	Bilişsel Alan	Hazırlıklı Konuşma (Vlog Konuları)
<i>Kişisel Gelişim</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme	1. Sevdığınız bir kitabı tanıtınız. 2. Sevdığınız bir filmi tanıtınız. 3. Sevdığınız bir hikâye/masal/romanı tanıtınız. 4. Gezdığınız ve sevdığınız bir yeri tanıtınız. 5. Sevdığınız bir hayvanın özelliklerini araştırarak tanıtınız. 6. Sevdığınız bir yemeğin yapılışını anlatınız. 7. Daha önce yaşadığınız önemli bir anıyı anlatınız. 8. Gidip görmek istediğiniz bir yer hakkında bilgilendirme yapınız.
<i>Bilim ve Teknoloji</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme Yaratma	1. Feza ~~Gürsey~~ tanıtınız. 2. Nikola Tesla'yı tanıtınız. 3. Marie ~~Curie~~ tanıtınız. 4. Radyonun icadını anlatınız. 5. Uçağın icadını anlatınız. 6. Q ve F klavyenin icadını anlatınız. 7. Yapay zekâ ile ilgili bilgilendirme yapınız. 8. Bir ulaşım aracını tanıtınız. 9. İnsanların hayatını kolaylaştırmak için nasıl bir şey icat etmek isterdiniz? Detaylarını anlatınız.
<i>Millî ve Kültürümüz</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme	1. Yunus Emre'yi tanıtınız. 2. Osman Hamdi Bey'i tanıtınız. 3. Mimar Sinan'ı tanıtınız. 4. İbn-i Sina'yı tanıtınız. 5. Çiçinlik nedir, ne zaman başlamıştır? 6. "Altından ~~Copanoğlu~~ çıkmak" deyiminin öyküsünü anlatınız. 7. "Atı alan ~~Üsküdar~~ "ı geçti" deyiminin öyküsünü anlatınız.

					8. "Baklayı ağızdan çıkarmak" deyiminin öyküsünü anlatınız. 9. Nasrettin Hoca'ya ait bir fıkrayı anlatınız. 10. Çanakkale ~~Türküsü~~ 'nin öyküsünü anlatınız. 11. Aydın ~~Tuluş~~ bitkisini tanıtınız. 12. Bir büyüğünüzden öğrendiğiniz bir masal/efsane/hikâyeyi anlatınız
<i>Millî Mücadele ve Atatürk</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme	1. Atatürk'ün "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözünü açıklayınız. 2. Atatürk'ün "Millî bilincin ayakta durabilmesi ve uyanık bulunması için dil ve tarih uğrunda çalışmaya mecburuz." sözünü açıklayınız. 3. Çete Emir Ayşe'yi tanıtınız. 4. Yörük Ali Efe'yi tanıtınız.
<i>Okuma Kültürü</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme Yaratma	1. Bir kitap yazsaydınız hangi türde, hangi konuda ve nasıl bir olay örgüsü ile yazardınız? Açıklayınız. 2. Cengiz Aytmatov'u tanıtınız. 3. Orhun Yazıtları hakkında bilgi veriniz. 4. Yazının tarihi gelişimini kronolojik sırayla anlatınız. 5. İnsanları televizyon ve sosyal medya bağımlısı olmaktan kurtarmak için neler önerebilirsiniz? 6. Kahvenin serüvenini öğrenip anlatınız. 7. Yolda yürürken bir kuş tüyü buldunuz, sizce o tüy nereden geldi ve başından neler geçti? Anlatınız.
<i>Çocuk Dünyası</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme Yaratma	1. Üç yeni oyun öğrenerek oyunları tanıtınız 2. Geleneksel çocuk oyunları nelerdir ve günümüzdeki bilgisayar oyunlarından farkı nedir? 3. Uzun bir çocuk size bir kitap yollasa içinde neler olurdu? Anlatınız. 4. Yeni bir gezegen tasarlasanız ne gibi özellikleri olurdu?

<i>Sağlık ve Spor</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme	1.Millî sporcumuz Servet Tazegülü'ü tanıtınız. 2. Geri dönüşüm hakkında bilgi veriniz.
<i>Erdemler</i>	Konuşma	5	T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır. T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	Hatırlama Anlama Analiz etme Uygulama Değerlendirme	1.En sevdiğiniz arkadaşınızı özellikleriyle tanıtınız. 2. Yardımseverlik, cömertlik, dostluk konulu derlediğiniz atasözlerini anlamlarıyla tanıtınız.
					Toplam 48

EK 11. Hazırlıksız Konuşma Konuları

HAZIRLIKSIZ KONUŞMA SORULARI	
1.	İyi bir arkadaş nasıl olur? Anlatınız.
2.	Bir oyuncak olsaydınız ne olmak isterdiniz? Neden?
3.	Başınızdan geçen ya da şahit olduğunuz komik bir olayı anlatınız.
4.	Başınızdan geçen ya da şahit olduğunuz üzücü bir olayı anlatınız
5.	Atatürk'ü görebilseydiniz ona neler söylemek isterdiniz?
6.	Yüz yıl sonrasına gitseniz neler görmek isterdiniz?
7.	Okuduğunuz bir kitabı anlatınız.
8.	Oynamayı en sevdiğiniz oyunu anlatınız.
9.	Beğendiğiniz bir filmi anlatınız.
10.	Teknolojinin hayatınızdaki yerini anlatınız.
11.	En sevdiğiniz hayvan hangisidir? Nedenini açıklayınız.
12.	Sevdiğiniz bir insanı tanıtırız.
13.	Sizce doğada en büyüleyici şey nedir? Açıklayınız.
14.	Spor yapmanın ve sağlıklı beslenmenin önemini anlatınız.
15.	Sizce renklerin duygularımız üzerindeki etkileri nelerdir?
16.	Gelecekte seçmek istediğiniz mesleği ve niçin seçmek istediğinizi anlatınız.
17.	Gezdiğiniz bir yeri anlatınız.
18.	Yaşadığımız şehri olumlu ve olumsuz yönleriyle anlatınız.
19.	Çevre kirliliğinin sebeplerini ve yapılabilecek çözümleri anlatınız.
20.	Bir masal kahramanı olsaydınız kim olurdunuz? Nedenini açıklayınız
21.	“Sevgi” hakkındaki düşüncelerinizi anlatınız
22.	Sizce dünyada su olmasaydı neler olurdu? Anlatınız.
23.	Atasözleri ve deyimlerin dilimizdeki katkısını anlatınız.
24.	Sizce bugüne kadar yapılmış en güzel icat nedir? Nedenini açıklayınız.
25.	Bayramlarda sizi en çok mutlu eden şey nedir? Anlatınız.
26.	Eğer uçabilseydiniz nereye gitmek isterdiniz? Nedenini anlatınız.

EK 12. Vlog Uygulamalarına Yönelik Görüş Alma Formu

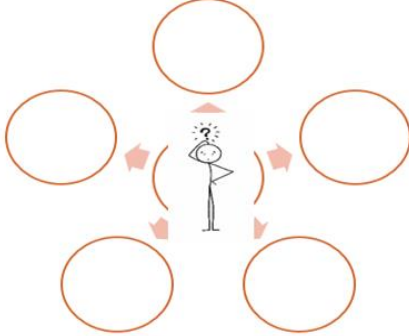
Adı Soyadı:

Sınıfı:

Sorular		Cevaplar
1.	Türkçe derslerinde vlog kullanımını beğendiniz mi?	Evet ☐ Hayır ☐
2.	Türkçe derslerindeki vlog uygulamalarının size ne tür faydaları oldu? Açıklayınız.	
3.	Vlog kullanımı ile konuşmalar yapmanız Türkçe dersine karşı yaklaşımınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.	
4.	Derslerde kullanılan dinleme etkinlikleri Türkçe dersine karşı yaklaşımınızı nasıl etkiledi? Açıklayınız.	
5.	Vlog kullanımı ile konuşmalar yapmanız Türkçe dersindeki başarılarınızı nasıl etkiledi?	
6.	Derslerde kullanılan dinleme etkinlikleri Türkçe dersindeki başarılarınızı nasıl etkiledi?	
7.	Vlog kullanımıyla işlenen Türkçe dersi ile ders kitapları doğrultusunda işlenen Türkçe dersi arasında ne tür farklılıkların olduğunu düşünüyorsunuz?	
8.	Vlog uygulamalarının diğer derslerde de kullanılmasını ister misiniz?	Evet ☐ Hayır ☐
9.	Eğer siz de bir öğretmen olsaydınız öğrencilerinize ilgili derse yönelik olarak vlog kullanımına başvurur muydunuz? Niçin?	
10.	Derslerde vlog kullanımı ile ilgili önerileriniz var mı?	

EK 13. 1. Hafta Dinleme Etkinlikleri

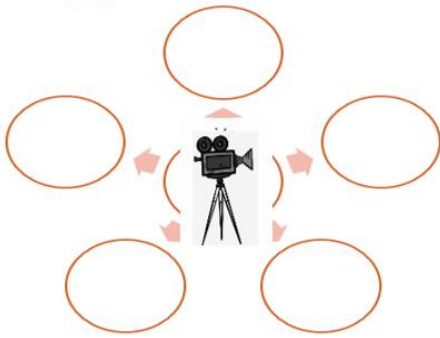
1. Dinlediğiniz vlogda tanıtılan arkadaşın özelliklerini yazınız.

2. Dinlediğiniz vlogda tanıtılan kitabın özelliklerini yazınız.

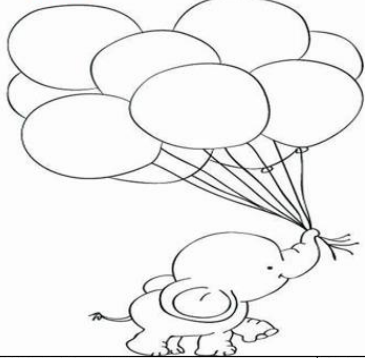
3. Dinlediğiniz vlogda tanıtılan filmin özelliklerini yazınız.

4. Dinlediğiniz vlogda tanıtılan Denizli ilinin özelliklerini yazınız.

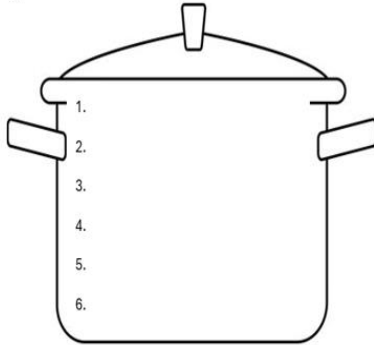
5. Dinlediğiniz vlogda tanıtılan hayvanın özelliklerini yazınız.

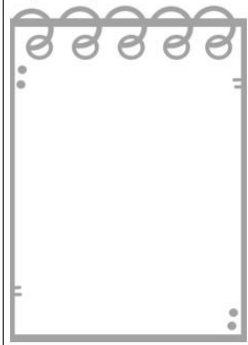
6. Dinlediğiniz vlogda anlatılan hikâye/masal/romanı özetleyiniz.

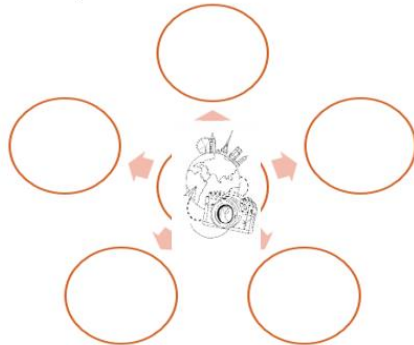
7. Dinlediğiniz vlogda anlatılan yemegin yapiliş sırasını yazınız.

8. Dinlediğiniz vlogda anlatılan anyı özetleyiniz.

9. Dinlediğiniz vlogda gidip görölmek istenen yerin özelliklerini yazınız.

EK 14. 2. Hafta Dinleme Etkinlikleri

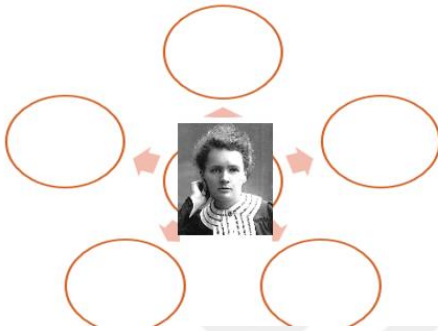
1. Feza Gürsey'e ait bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

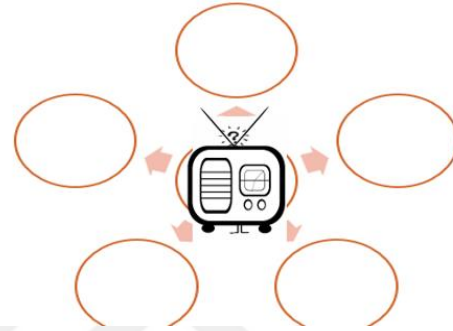
2. Nikola Tesla'ya ait bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

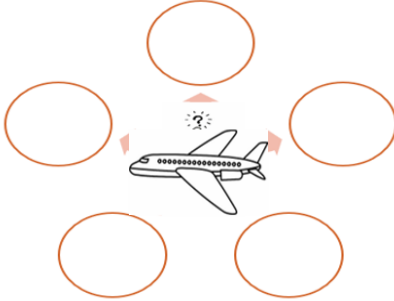
3. Marie Curie'ye ait bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

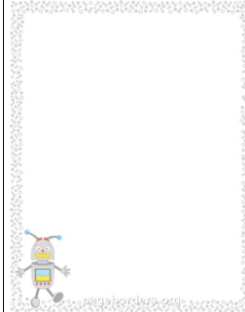
4. Radyonun icadıyla ilgili bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

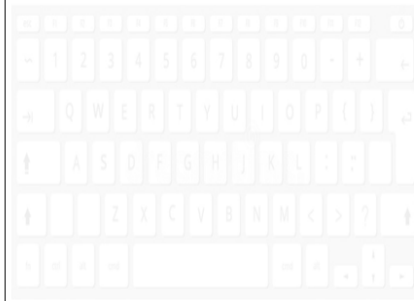
5. Uçağın icadıyla ilgili bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

6. Yapay zeka ile ilgili bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

7. Q ve F klavyenin icadıyla ilgili bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

8. Uzunlu bir çocuk tarafından sınıf arkadaşınıza gönderilen kitap hakkındaki bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

9. Dinlediğiniz vlogta tanıtılan ulaşım aracının özelliklerini yazınız.

10. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak sınıf arkadaşınızın tasarladığı gezegen hakkında bilgi veriniz.

Wind

EK 15. 3. Hafta Dinleme Etkinlikleri

1. Yunus Emre'ye ait bilgileri dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

2. Mimar Sinan'a ait bilgileri dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

3. Çinicilik ile ilgili öğrendiklerinizi dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

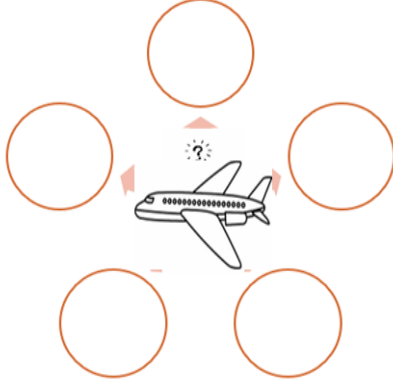
4. "Baklayı Ağzdan Çıkarmak" deyiminin öyküsünü dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

5. "Atı Alan Üsküdar'ı Geçti" deyiminin öyküsünü dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

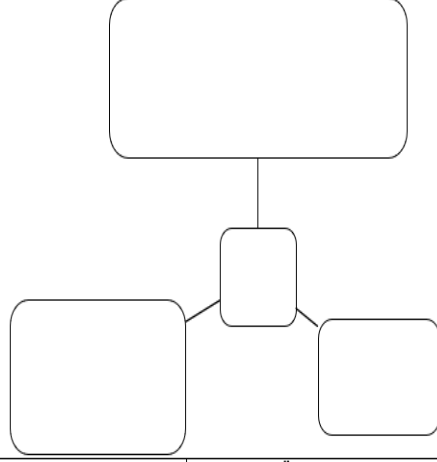
Wind
Window

EK 16. 4. Hafta Dinleme Etkinlikleri

1. Uçağın icadıyla ilgili bilgileri dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

2. Dinlediğiniz geleneksel çocuk oyunları nelerdir ve bu oyunların bilgisayar oyunlarından farkı nedir?

3. Dinlediğiniz "Sarıköz Efsanesi"ni özetleyiniz.

4. Dinlediğiniz Nasrettin Hoca fıkrasını yazınız.

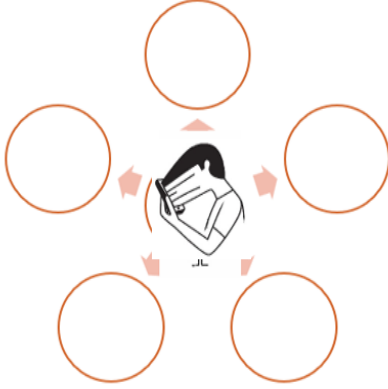

5. "Atı Alan Üsküdar"ı Geçti" deyiminin öyküsünü dinlediğiniz vlogtan yola çıkarak yazınız.

EK 17. 5. Hafta Dinleme Etkinlikleri

1. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak insanları tv ve sosyal medya bağımlılığından kurtarmak için neler yapılabileceğini yazınız.

2. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak "Aydın Tülüşahı" bitkisine ait bilgileri yazınız.

—xxx—

3. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak kahvenin serüvenini yazınız.

—xxx—

4. Arkadaşınızın yazmak istediği kitabın özelliklerini yazınız.

—xxx—

5. Yazının tarihi gelişimini dinlediğiniz vlogtan yararlanarak yazınız.

□ _____

□ _____

□ _____

□ _____

□ _____

□ _____

□ _____

6. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak "Baklayı Ağzdan Çıkarmak" deyiminin öyküsünü yazınız.

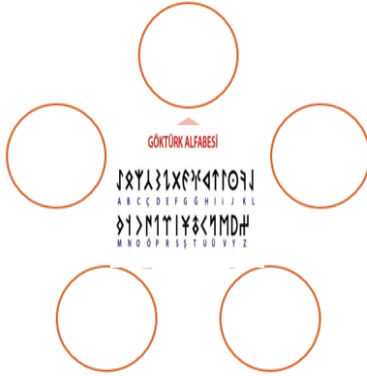
7. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak Çanakkale Türküsü hakkında bilgi veriniz.

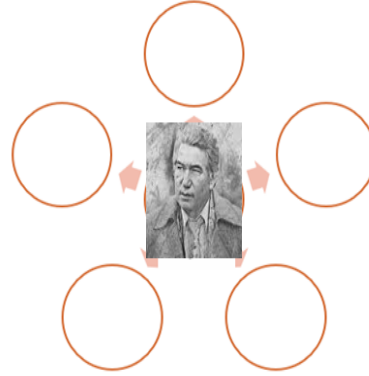
Wind
Window

EK 18. 6. Hafta Dinleme Etkinlikleri

1. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak “Orhun Yazıtları” hakkında bilgi veriniz.

2. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak Cengiz Aytmatov hakkında bilgi veriniz.

3. Dinlediğiniz vlogta sınıf arkadaşınızın anlattığı üç oyunu açıklayınız.

A form for describing three games. It consists of three rows, each with a small square box on the left and a larger rectangular box on the right for writing.

4. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak “Altından Çıkmak” deyiminin öyküsünü yazınız.

A form for writing the story of the idiom "Altından Çıkmak". It consists of a large rectangular box with horizontal lines for writing.

5. Dinlediğiniz vlogtan yararlanarak Atatürk’ün, “Millî bilincin ayakta durabilmesi ve uyanık bulunması için dil ve tarih uğrunda çalışmaya mecburuz” sözünü açıklayınız.

A form for explaining Atatürk's statement. It consists of a large rectangular box with horizontal lines for writing.

EK 19. 7. Hafta Dinleme Etkinlikleri

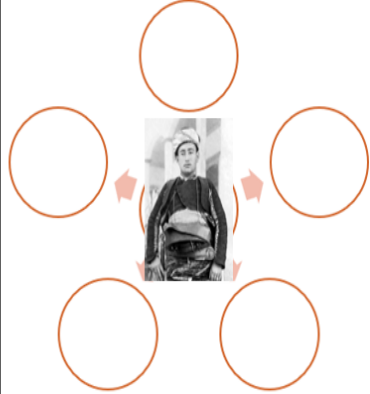
1. Yunus Emre'ye ait bilgileri dinlediğiniz videodan yararlanarak yazınız.

2. Osman Hamdi Bey'e ait bilgileri dinlediğiniz videodan yararlanarak yazınız.

3. Yörük Ali Efe'ye ait bilgileri dinlediğiniz videodan yararlanarak yazınız.

4. Milli sporcumuz Servet Tazegöl'e ait bilgileri dinlediğiniz videodan yararlanarak yazınız.

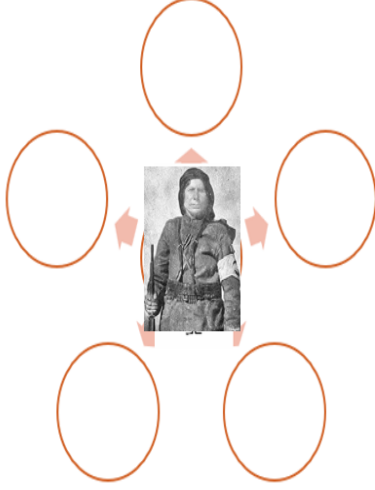
5. Sınıf arkadaşınızın yazmak istediği kitabın özelliklerini yazınız.

6. Dinlediğiniz videodan yararlanarak geri dönüşüm ile ilgili bilgi veriniz.

EK 20. 8. Hafta Dinleme Etkinlikleri

12. Çete Emir Ayşe'ye ait bilgileri dinlediğiniz videoya yararlanarak yazınız.

13. Dinlediğiniz videoya yararlanarak yardımseverlik, cömertlik, dostluk konulu altı atasözünün anlamlarını yazınız

☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

14. Atatürk'ün, "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir" sözünü dinlediğiniz videoya yararlanarak yazınız.

-XXX-

EK 21. 1. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	27.02.2024 – 15.10
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Gezdiğiniz ve sevdiğiniz bir yeri tanıtınız” ve “Sevdiğiniz bir hayvanının özelliklerini araştırarak tanıtınız” konuşma konularıyla çekilmiş vloglar izlendi ve her vlogtan sonra dinleme soruları dolduruldu. Araştırmacının öğrencilerdeki değişimi gözlemlemek amacıyla vloglar Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ile değerlendirildi. Geçen hafta tanıtımı yapılan vlogların nasıl çekileceğini tam anlamadıklarını belirten öğrencilere tekrar tanıtım yapıldı. Sekiz öğrencinin yalnızca ikisinin vlog çektiği görülmüştür. Altı öğrenci ise unuttuğu veya utandıkları için çekemediklerini ifade etti.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	İlk haftada vlog çekimleri olan öğrencilerin sınıf arkadaşlarından utandıklarından dolayı vlog çekmekte epey zorlandıkları görüldü. Öğrenciler gelecek hafta için cesaretlendirildi. Yeni konular kura ile dağıtıldı.
Sonuç ve Öneriler:	İki öğrencinin çektiği vloglar izlendi. İzlenmesi gereken altı öğrencinin vlogları izlenmedi. Öğrencilerin vlog çekmeleri için daha motive edici yollar izlenmeli.

EK 22. 2. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	06.03.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“En sevdiğiniz arkadaşınızı özellikleriyle tanıtınız”, “Q ve F klavyenin icadını anlatınız”, “Sevdiğiniz bir kitabı tanıtınız”, “Marie Curie’yi tanıtınız”, “Radyonun icadını anlatınız” ve “Uzaylı bir çocuk size bir kitap yollasa içinde neler olurdu? Anlatınız” konulu vloglar izlendi. Bu hafta, altı öğrencinin vlog hazırladığı görüldü. Vloglar sırasıyla Youtube’dan izlendi. Youtube’a yükleyemeyen öğrencilerin, hazırladıkları vlogları Türkçe öğretmenlerine Whatsapp yoyula ulaştırdıkları görüldü. Bu hafta izlenmesi gereken konuların vlogları çekilmediğinden sonraki haftalara ait konularını çeken öğrencilerin vlogları izlendi. Öğrencilerin konuşması değerlendirildi. Sınıfa, dinlediklerini anlama yönelik sorular soruldu ve dinleme etkinlikleri yapıldı
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Belirtke tablosunda belirtilen temalara ve haftalara uygun sırasıyla izlenmesi gereken vloglar, öğrencilerin çekmemesinden kaynaklı sekteye uğramakta ve konu sırası bozulmaktadır.
Sonuç ve Öneriler:	Temalara ilişkin belirlenen konuların, izlenilmesi gereken hafta dışına çıkmaması ve planlamanın bozulmaması için öğrenciler daha fazla motive edilmeli ve kendi sıralarına uygun olarak vloglar çekmeleri sağlanmalı.

EK 23. 3. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	13.03.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	““Atı alan Üsküdar’ı geçti” deyiminin öyküsünü anlatınız”, “Mimar Sinan’ı tanıtınız”, “Gidip görmek istediğiniz bir yer hakkında bilgilendirme yapınız”, “Uçağın icadını anlatınız”, “Çinicilik nedir, ne zaman başlamıştır?”, “Daha önce yaşadığınız önemli bir anıyı anlatınız”, “Yapay zekâ ile ilgili bilgilendirme yapınız” ve “İbn-i Sina’yı tanıtınız” konularının vlogları izlendi. Dokuz öğrencinin blokları izlendi. Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu’na göre değerlendirildi. Dinleme etkinliklerini, dikkatli bir biçimde doldurmayan öğrenciler uyarıldı. Sorulara cevaplar istendi. Vloglara ilişkin olumlu olumsuz görüşler değerlendirildi. Konulara ilişkin çekilen vloglara öneriler verildi.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	İlk haftaya göre öğrencilerin vlog çekme utangaçlığını ve korkularını hafiflettikleri görüldü. Zihinlerinde oluşturdukları ön yargıların gerçekleşmediğini fark ettiler. Arkadaşlarının alaylarından ziyade onların beğenilerini topladıklarını gördüklerinde mutlu oldular.
Sonuç ve Öneriler:	Geçmiş haftalardan kalan ve biriken vlogların, gelecek derslerde hızlı ve verimli bir şekilde izlenilmesi sağlanmalı.

EK 24. 4. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	20.03.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Bir büyüğünüzden öğrendiğiniz bir masal/efsane/hikâyeyi anlatınız”, “Geleneksel çocuk oyunları nelerdir ve günümüzdeki bilgisayar oyunlarından farkı nedir?”, “Nasrettin Hoca’ya ait bir fıkrayı anlatınız” ve “Yolda yürürken bir kuş tüyü buldunuz, sizce o tüy nereden geldi ve başından neler geçti? Anlatınız” konulu hazırlanmış vloglar izlendi. Konulara ilişkin dinleme etkinlikleri yapıldı. Cevapla sınıfta paylaşıldı ve tartışıldı. Bu hafta yalnızca dört öğrencinin vlog hazırladığı görüldü. Bu sayının az olmasının sebebi bayram dönüşünden kaynaklı olarak düşünüldü.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Hazırlanan vlogların, vlog çekimlerine uygun olarak çekildiği ve vloglarda akıcı bir dil kullanıldığı görüldü. Öğrencilerde beklenildiği gibi alay edilecek bir şey olmadığı fark edildiği görüldü. Bundan kaynaklı olarak daha rahatladıkları gözlemlendi.
Sonuç ve Öneriler:	Hazırlanması gereken vlogların zamanında çekilmesi için öğrencilere, uygulamalar sonunda çekiliş ile üç kişiye para ödülü verileceği söylendi. Bu çekilişin öğrencileri daha motive edeceği düşünüldü.

EK 25. 5. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	27.03.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Çanakkale Türküsü”nün öyküsünü anlatınız”, “Yeni bir gezegen tasarlasanız ne gibi özellikleri olurdu?”, “Bir kitap yazsaydınız hangi türde, hangi konuda ve nasıl bir olay örgüsü ile yazardınız? Açıklayınız”, “Kahvenin serüvenini öğrenip anlatınız”, “Aydın Tülüşahı bitkisini tanıttınız”, “Yazının tarihi gelişimini kronolojik sırayla anlatınız” ve “Baklayı ağızdan çıkarmak” deyiminin öyküsünü anlatınız” konularına ait vloglar izlendi. Dinleme etkinlikleri sırasıyla yapıldı ve cevaplar sınıfta paylaşıldı. Dinleme etkinliklerine katılım ve verilen cevapların arttığı görüldü.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Uygulama sürecinin eğlenceli ve verimli geçtiği söylenebilir. Konulara ilişkin dinleme etkinliklerinde öğrencilerin ek görüşler ve yeni bilgiler verdikleri görüldü.
Sonuç ve Öneriler:	Yedi öğrencinin vlog hazırlayarak araştırmacıya veya Türkçe öğretmenine zamanında ulaştırmaları sürecin planlı bir şekilde ilerlemesini sağladı. Derslerin verimli ve eğlenceli geçtiği yönünde öğrenciler tarafından görüşler geldiği görüldü.

EK 26. 6. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	03.04.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Üç yeni oyun öğrenerek oyunları tanıtınız”, “Altından Çopanoğlu çıkmak” deyiminin öyküsünü anlatınız”, “Orhun Yazıtları hakkında bilgi veriniz”, “Cengiz Aytmatov’u tanıtınız” ve “Atatürk’ün “Milli bilincin ayakta durabilmesi ve uyanık bulunması için dil ve tarih uğrunda çalışmaya mecburuz.” sözünü açıklayınız” konulu vloglar sınıfta izlendi. Konulara ilişkin dinleme etkinlikleri bireysel yapıldıktan sonra cevaplar ve görüşler paylaşıldı ve tartışıldı. Bu hafta beş öğrencinin hazırladığı vloglar izlenerek ve Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu’na değerlendirildi. Değerlendirme sürecinde öğrencilerin konuşma becerisinin gelişim gösterdiği fark edildi.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Vlogların izlendiği süreçte öğrencilerin daha rahat olduğu görüldü. Fakat az da olsa bazı öğrencilerin hala utandıkları söylenebilir. Uygulamalar sonunda öğrencilerin, daha özgüvenli ve utanmadan konuşabilecekleri düşünülmektedir.
Sonuç ve Öneriler:	Haftalar ilerledikçe öğrencilerin hazırladıkları vloglarda konuşmaların daha fazla geliştiği ve akıcı olduğu görüldü. Dinleme etkinliklerine katılımın ve cevapların da arttığı görüldü.

EK 27. 7. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	16.04.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Osman Hamdi Bey’i tanıtınız”, “Milli sporcumuz Servet Tazegül’ü tanıtınız”, “Geri dönüşüm hakkında bilgi veriniz”, “Bir kitap yazsaydınız hangi türde, hangi konuda ve nasıl bir olay örgüsü ile yazardınız? Açıklayınız”, “Yörük Ali Efe’yi tanıtınız” ve “Yunus Emre’yi tanıtınız” konularına ilişkin hazırlanan vloglar sınıfta izlendi. Her konu sonrası dinleme etkinlikleri yapıldı ve sınıfta tartışıldı. Vloglara ilişkin olumlu ve olumsuz görüşler alındı. Bu doğrultuda önerilerde bulunuldu. Vlog süresi iki dakikadan az olan vloglar için daha uzun olabilmesi için tavsiyelerde bulunuldu.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Bu hafta akıllı tahtadaki internet bağlantısının arada gidip gelmesi ve kısık sesle çekilmiş vlogların az duyulması gibi sorunlar ile karşılaşıldı.
Sonuç ve Öneriler:	Öğrencilerin uygulamalara yönelik olumlu görüşlerde bulunması ve derslerin eğlenceli geçtiğini belirtmeleri sürecin verimli geçtiğini gösterebilir. Ayrıca öğrencilerin daha özgüvenli oldukları ve konuşmakta zorlanmadıkları görüldü. İnternet bağlantısı sorununda, akıllı tahtaya telefondan internet bağlatılabilir. Kısık sesle çekilmiş vlogların izlenmesinde de ek hoparlör kullanılabilir.

EK 28. 8. Hafta Ders Gözlem Formu

Okul Adı:	Doktor Fevzi-Mürüvet Uğuroğlu Ortaokulu
Sınıf:	7-B
Gözlem Yapılan Yer:	Sınıf
Gözlem Yapılan Tarih/Saat:	02.05.2024 – 17.40
Gözlem Süresi:	40 dk + 40 dk
Gözlem Yapılacak Beceri:	Konuşma ve Dinleme/İzleme Becerisi
Gözlem Sürecinin Planlaması (Becerinin Nerede, Ne Zaman, Ne Sıklıkta vs. Gözlemleneceği):	Her öğrenciye verilen konu doğrultusunda hazırladıkları video bloglar, Konuşma Becerisi Değerlendirme Formu ve konulara ilişkin oluşturulmuş dinleme etkinliklerinin doldurulması ile gözlem yapıldı.
Araştırmacının Gözlemleri:	“Atatürk’ün “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” sözünü açıklayınız”, “Yardımseverlik, cömertlik, dostluk konulu derlediğiniz atasözlerini anlamlarıyla tanıtınız” ve “Çete Emir Ayşe’yi tanıtınız konulu hazırlanan vloglar izlendi. Son haftaya kalan bu konulara ait dinleme etkinlikleri yapıldı ve uygulamalar sona erdi.
Gözlem Sürecinin Değerlendirilmesi	Dersin kalan diğer kısmında uygulamalara katılan öğrencilerle çekiliş gerçekleşti. Üç öğrenciye para ödülü verildi. Öğrencilerden başka uygulamalar için de sınıflarına gelmem istendi.
Sonuç ve Öneriler:	Sekiz hafta boyunca her öğrencinin ikişer kez hazırladığı vloglar izlendi. Süreçte öğrencilerin, dinleme ve özellikle konuşma becerilerinin geliştiği gözlemlendi. Yazma becerisinin gelişimi için de vlog uygulamaları yapılabilir.